

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет економіки та менеджменту

(повна назва факультету)

Кафедра економіки та фінансів

(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня

Магістр

(назва освітнього ступеня)

на тему: Планування та розробка заходів щодо підвищення ефективності
управління майном комунального підприємства (на прикладі КП
«Тернопільводоканал»

Виконав: студент 6 курсу, групи ПФм-61
спеціальності 072

«Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва спеціальності)

(підпис) Фармега Ю.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(підпис) Винник Т.М.
(прізвище та ініціали)

Нормоконтроль _____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

Тернопіль
2020

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет Економіки та менеджменту
(повна назва факультету)

Кафедра Економіки та фінансів
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Панухник О.В.
(прізвище та ініціали)
2020 р.

(підпис)

« »

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

на здобуття освітнього ступеня магістр
(назва освітнього ступеня)

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

студенту Фармезі Юрію Васильовичу
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Планування та розробка заходів щодо підвищення ефективності управління майном комунального підприємства (на прикладі КП «Тернопільводоканал»)

Керівник роботи Винник Тетяна Михайлівна, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом ректора від «26» червня 2020 р. № 4/7-455

2. Термін подання студентом завершеної роботи «14» грудня 2020 р.

3. Вихідні дані до роботи Фінансова звітність КП «Тернопільводоканал», статистична звітність, результати самостійних авторських досліджень сфери, фахові наукові публікації, матеріали галузевих сайтів тощо

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ

2. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ НА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів)

Рисунок 1.4. Критерії оцінки ефективності управління майном

Рисунок 2.4. Питома вага оборотних та необоротних активів КП «Тернопільводоканал» у 2015-2019 рр.

Таблиця 2.8. Показники фінансової стійкості КП «Тернопільводоканал» за 2015-2019 рр.

Таблиця 2.9 Оцінка майнового стану та ефективності використання основних засобів КП «Тернопільводоканал» протягом 2015-2019 рр.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях	Радинський С.В., к.е.н., доцент Стручок В.С., ст. викладач	05.10.2020 р.	

7. Дата видачі завдання « 28 » вересня 2020 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи	08.06.2020 р.- 25.06.2020 р.	
2	Робота над планом, затвердження плану	26.06.2020 р.- 24.07.2020 р.	
3	Пошук і підбір літератури, відповідно до затвердженого плану	28.09.2020 р.- 11.10.2020 р.	
4	Робота над першим (теоретичним) розділом	12.10.2020 р.- 25.10.2020 р.	
5	Робота над другим (аналітичним) розділом	26.10.2020 р. - 08.11.2020 р.	
6	Робота над третім (проектно-рекомендаційним) розділом	09.11.2020 р. - 29.11.2020 р.	
7	Робота над розділом «Охорона праці та безпека в надзвичайних ситуаціях» Підписання розділу в консультантів	30.11.2020 р.- 06.12. 2020 р.	
8	Проходження нормоконтролю	07.12.2020р. 08.12.2020 р.	
9	Підготовка керівником відгуку та отримання зовнішньої рецензії	09.12.2020 р. - 10.12.2020 р.	
10	Попередній захист кваліфікаційної роботи	11.12.2020 р. 12.12.2020 р.	
11	Робота ЕК. Захист кваліфікаційної роботи	21.12.2020 р.- 23.12.2020 р.	

Студент _____
(підпис)

Фармега Ю.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Винник Т.М.
(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Фармега Ю.В. Планування та розробка заходів щодо підвищення ефективності управління майном комунального підприємства (на прикладі КП «Тернопільводоканал»). – Рукопис.

Спеціальність 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування». – Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль, 2020.

Об'єкт дослідження – система управління майновим станом КП «Тернопільводоканал».

Метою кваліфікаційної роботи магістра є розробка заходів, щодо покращення фінансово-економічного стану підприємства шляхом підвищення ефективності управління майном.

Методи дослідження: горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз абсолютних та відносних величин, спостереження, класифікації, деталізації, порівняння, індукції та дедукції, прогнозування.

В кваліфікаційній роботі магістра досліджено теоретичні значення ефективності управління майном підприємства, наведено методи оцінки рівня ефективності господарської діяльності, розкрито механізм управління майновим потенціалом підприємства, проведено оцінку галузі, подано організаційну та економічну характеристику КП «Тернопільводоканал», здійснено аналіз майна КП «Тернопільводоканал» та джерел його фінансування. На основі отриманих даних в ході дослідження розроблено рекомендації щодо покращення ефективності управління майном КП «Тернопільводоканал».

Ключові слова: ефективність, управління, майно, комунальна власність, майновий потенціал, необоротні активи, оборотні активи, основні засоби, дебіторська заборгованість.

ABSTRACT

Farmeha Y.V. Planning and development of measures on property management efficiency increase of a communal enterprise (CE «Ternopilvodokanal» as a case study). – Manuscript.

Research on education and qualification of Master degree 072 «Finance, Banking and Insurance» – TNTU Ivan Puluj. - Ternopil, 2020.

The object of research is the property management system of CE «Ternopilvodokanal».

The purpose of the master's qualification work is to develop measures to improve the financial and economic condition of the enterprise by improving the efficiency of property management.

Research methods: horizontal and vertical analysis, analysis of absolute and relative values, observation, classification, detailing, comparison, induction and deduction, forecasting.

In the qualification work of the master the theoretical values of efficiency of property management of the enterprise are investigated, methods of an estimation of level of efficiency of economic activity are resulted, the mechanism of management of property potential of the enterprise is opened, the branch is estimated, the organizational and economic characteristic of CE its financing. Based on the data obtained during the study, recommendations were developed to improve the efficiency of property management of CE «Ternopilvodokanal».

Key words: efficiency, management, property, communal property, property potential, non - current assets, current assets, fixed assets, receivables.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ	9
1.1. Сутність і значення ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	9
1.2. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА ..	17
1.3. МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ МАЙНОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА	24
Висновки до розділу 1	32
РОЗДІЛ 2 ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»	33
2.1. Оцінка галузі та виробничого потенціалу підприємства	33
2.1.1. Загальна характеристика зовнішнього середовища функціонування КП «Тернопільводоканал»	33
2.1.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності КП «Тернопільводоканал»	40
2.2. Аналіз розміщення капіталу у контексті фінансування майна КП «Тернопільводоканал»	45
2.3. Оцінювання майнового стану КП «Тернопільводоканал»	50
Висновки до розділу 2	56
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»	57
3.1. Розроблення комплексу рекомендацій із підвищення ЕФЕКТИВНОСТІ Організаційно-економічного механізму управління майном підприємства ..	57
3.2. Напрями активізації майнового потенціалу КП «Тернопільводоканал»	63
Висновки до розділу 3	77

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ НА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»	78
4.1. ОРГАНІЗАЦІЯ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»	78
4.2. ВИМОГИ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ».....	81
Висновки до розділу 4	83
Висновки та пропозиції	84
Список використаних джерел	88
Додатки.....	99

ВСТУП

Актуальність теми. Одним із основних важливих елементів під час ведення господарсько-виробничої діяльності є ефективне використання майна підприємства, що генерує для нього дохід та прибуток. Менеджмент підприємства повинен приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення високих результатів, для цього потрібно проводити комплексний аналіз результатів діяльності, факторів, що дають позитивний та негативний результат і застосовувати методи й прийоми покращення.

Вітчизняні комунальні підприємства потребують великих капіталовкладень, у більшості інженерних мереж експлуатаційний термін вже давно закінчився.

Водопостачання та водовідведення є стратегічно важливою галуззю для усієї держави, що забезпечує життєдіяльність людини у містах, селах та селищах, а також підприємств, організацій, що здійснюють діяльність на їхній території.

Епідемічні ситуації, введення жорстких карантинних обмежень протягом тривалого часу, що є питанням сьогодення, виступають механізмом запуску фінансової нестабільності. Зменшення платоспроможності населення призводить, відповідно, до зменшення прибутковості підприємств, що пояснюється скороченням споживання послуг через мінімізацію (економію) витрат на комунальні послуги. Відповідно до вищесказаного, антикризове управління, на нашу думку, повинно передбачати не тільки стабілізацію фінансового стану підприємства, а й спрямовуватись на підвищення ефективності використання наявного майна.

Метою кваліфікаційної роботи магістра є розробка заходів, щодо покращення фінансово-економічного стану підприємства шляхом підвищення ефективності управління майном.

Для досягнення мети потрібно виконати наступні **завдання дослідження:**

1. Дослідити нормативно-правову базу, якою керуються на досліджуваному підприємстві, при наданні послуг з централізованого водопостачання та водовідведення;
2. Розглянути теоретичне значення ефективності для підприємства;
3. Розкрити основні методи та підходи дослідження;
4. Розглянути загальну характеристику досліджуваного підприємства та його організаційної структури управління;
5. Здійснити оцінку майнового стану підприємства;
6. Проаналізувати фінансові результати діяльності КП «Тернопільводоканал»;
7. Розробити та запропонувати шляхи удосконалення ефективності управління та використання майна підприємства;
8. Провести аналіз стану охорони праці та дослідити особливості організації управління надзвичайними ситуаціями на КП «Тернопільводоканал».

Об'єкт дослідження – система управління майновим станом КП «Тернопільводоканал»

Предметом дослідження виступає оцінка ефективності управління комунальним майном, на прикладі КП «Тернопільводоканал».

Методи дослідження: горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз абсолютних та відносних величин, спостереження, класифікації, деталізації, порівняння, індукції та дедукції, прогнозування.

Інформаційна база дослідження складається з законодавчих та нормативних актів, що регламентують діяльність комунальних підприємств та регулюють сферу водопостачання та водовідведення в Україні, Конституція України, Водний, Господарський та Цивільний кодекси України, статистичні дані, інформація з офіційних сайтів, наукові публікації, експертні дані, бухгалтерська фінансова звітність КП «Тернопільводоканал» за 2015-2019 роки.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці комплексу заходів технічного спрямування з одночасною активізацією внутрішніх фінансових резервів.

Практичне значення отриманих результатів дослідження слугує при розробці та застосуванні шляхів покращення ефективності використання комунального майна підприємства на практиці.

Апробація результатів роботи та публікації. Основні положення і результати роботи були повідомлені і обговорені на: IV Міжнародній науково-практичній конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» (Тернопіль, 31 березня 2020 року); V Міжнародній науково-практичній конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах» (Тернопіль, 30 жовтня 2020 року).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра містить в собі вступ, 4 основні розділи та їх підпункти, висновки та пропозиції, список використаних джерел (87 найменувань) та 13 додатків. Загальна кількість сторінок дослідження становить 98. В структурі роботи розміщено 23 таблиць та 16 рисунків.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ

1.1. Сутність і значення ефективності управління майном комунального підприємства

Протягом останніх років багато увага акцентується на проблемі створення ефективної системи управління та внутрішнього контролю за використанням і розпорядженням комунальним майном, переданим комунальним підприємствам міста на праві оперативного управління. Комунальна власність відноситься до відокремленої від державної власності та є об'єктом самостійного права власності, що управляється територіальною громадою або створеним нею органом [17].

Комунальна власність – головна складова економічної основи місцевого самоврядування. За допомогою комунальної власності органи місцевої влади можуть впливати на розвиток громади, структуру економіки, діловий та інвестиційний клімат, а зрештою на вирішення багатьох завдань, що пов'язані з покращення якості життя населення. Поняття «комунальна власність» ототожнюється із поняттям «муніципальна власність» [68, с.20].

Основним завданням підприємств є ефективне управління майном, що перебуває під його контролем. Діяльність підприємства повинна бути зорієнтована на ефект.

Сурмін Ю. П. та Лозовский Л. Ш. визначають термін «ефект» як результат певних дій, який можна виміряти в матеріальній, грошовій або соціальній величині, що розраховується як різниця результатів та витрат, пов'язаних з отриманням даного результату [35].

Потрібно підкреслити, що ефект діяльності комунальних підприємств відрізняється від ефекту в діяльності комерційних підприємств, так як в його основу покладено не лише отримання прибутку, але і досягнення соціального ефекту. Використовуючи такі об'єкти, органи місцевої влади задовольняють

суспільну потребу, забезпечують основні життєво необхідні потреби населення територіальної громади.

Ефективність, у свою чергу, є похідним словом від слова «ефект» (лат. Effectus – вплив, результат, дія), а самим терміном «ефективність» можна пояснити відношення ресурсів до результату, що були використані для його одержання [51].

В економічній науці категорія «ефективність» зародилась та розвивалась в роботах А.Сміта, Т.Мена, А. Маршалла, Дж. Кларка, М. Мескона, Дж. Гібсона та інших закордонних вчених-економістів. Свої дослідження в даному напрямку провели також і вітчизняні науковці (Гончарук А.Г., Дейнеко А.В., Климаш Н.І., Чорна М.В., Рац О.М., Саленко О.В., Яценко О.І. та інші [44,49].

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, проблема дослідження теоретичної та методичної сутності категорії «ефективність діяльності комунальних підприємств» залишається невирішеною.

У своїй роботі А.Маршалл виводить визначення ефективності як сукупний потік доходів та виробничих витрат [49].

На думку Світличної Я.В., ефективність діяльності підприємств у сфері виробничих послуг – це економічний результат, що відображає правильність та рівень досягнення поставлених цілей і характеризується прибутковістю, продуктивністю, економічністю, положенням на ринку і дієвістю підприємства [59]. Лановенко О.А. зазначила, що мета діяльності та отримані результати є основними чинниками, що визначають ефективність соціальної діяльності [48, с.145].

Аванесова Н.Е. виділяє наступні підходи до визначення поняття «ефективність»:

- 1) ресурсний – ефективність визначається як співвідношення результату до витрачених ресурсів;

- 2) цільовий – згідно з яким під ефективністю розуміють кількісні характеристики взаємозв'язку мети і теоретичної можливості, теоретичної можливості та норми її матеріалізації;
- 3) «зацікавлених сторін» - ступінь задоволеності учасників процесом;
- 4) «відповідності еталону» – порівняння показників ефективності підприємства з еталонними в даній галузі [1].

Більшість авторів досліджень вважають поняття «ефективність» та «результативність» синонімами. Головка В.А. посилається на недосконалий переклад іноземних слів, підкреслюючи, що «зважаючи на особливості перекладу з англійської мови термінів «ефективність» та «результативність» можна розглядати їх як синоніми або взаємозамінні [32, с. 90].

На нашу думку, дане твердження не зовсім вірне, адже результативність може відображати як позитивні, так і негативні показники використання майна, а ефективність є відображенням співвідношення корисного (позитивного) ефекту до витрат понесених на його одержання.

Ефективність показує, яким саме чином підприємство реалізує цілі, досягає запланованих результатів. При прийнятті управлінського рішення, обов'язково слід враховувати, що ефективність такого рішення для органів місцевого самоврядування не завжди визначається економічними розрахунками, необхідно враховувати і соціальний аспект, оскільки діяльність органів місцевого самоврядування в основному спрямована на вирішення саме соціальних завдань відповідної територіальної громади. Оцінку прийняття управлінських рішень щодо купівлі таких об'єктів, потрібно оцінювати не за допомогою рентабельності та прибутковості, а по тому, на скільки змінилась якість життя населення, кількість споживачів послуги тощо.

Філіпова О.С. пропонує розмежувати критерії ефективності діяльності комунальних підприємств в залежності від зацікавлених сторін, таких як влада, менеджмент підприємства та споживачі послуг на рис. 1.1.

Рисунок 1.1. Структура критеріїв ефективності діяльності комунальних підприємств з позицій ключових зацікавлених сторін [розроблено на основі: 72]

У загальному розумінні майно підприємства – це його активи (оборотні та необоротні) у вигляді ресурсів, що контролюються ним і використання яких зумовлює ріст економічних вигод у майбутньому (див. рис. 1.2).

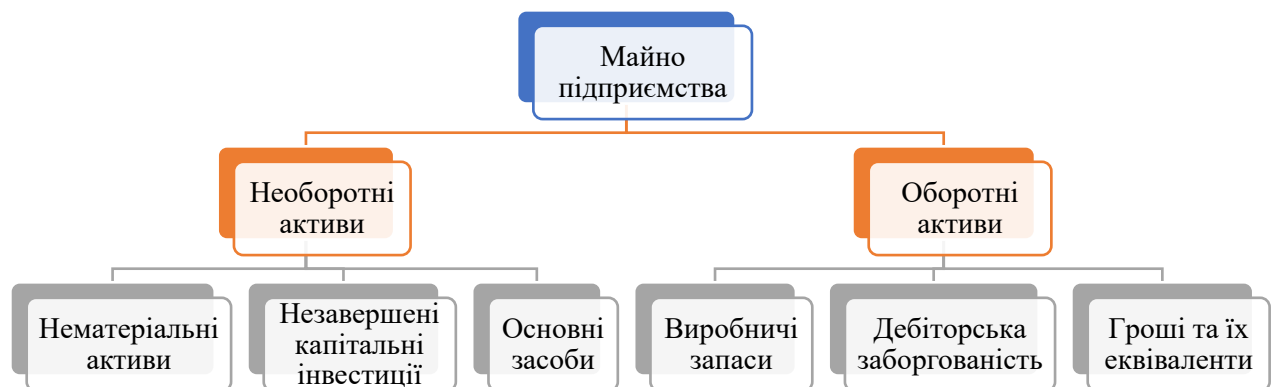

Рисунок 1.2. Майно підприємства [24]

Необоротні активи – це частина майна, що багаторазово бере участь в господарській діяльності підприємства протягом терміну використання більше, ніж один рік (або один операційний цикл тривалістю не менше 12 місяців), вартість якої частинами переноситься на готову продукцію [78].

В складі необоротних активів, найбільша частка припадає на основні засоби, що забезпечують основну діяльність підприємства, матеріально-технічну можливість його функціонування, економічну самостійність і надійність.

Виробнича діяльність комунальних підприємств потребує наявності основних засобів. Вартість основних засобів становить істотну частину загальної вартості майна комунального підприємства, а з огляду на довгостроковість їх використання в економічній діяльності підприємства протягом тривалого періоду часу безпосередньо впливають на фінансові результати.

Основні засоби – це матеріальні активи (будівлі, споруди, машини і механізми, інвентар, транспортні засоби) виробничого і невиробничого призначення.

Важливим завданням для підприємства є підвищення ефективності використання найбільш активної частки об'єктів основних засобів, зокрема це машин і устаткування, які застосовуються при виготовленні продукції, при цьому складають його майновий комплекс. Пасивну ж частину основних засобів складають будівлі, споруди, інвентар, які дозволяють оптимально ефективно застосовувати їх активну частину.

Оборотні активи – це ресурси, які використовуються менше року або один операційний цикл і забезпечують безперервну діяльність підприємства та надання послуг. Вся вартість ресурсів одразу переноситься на виготовлену з них послугу [20].

В структурі балансу оборотних активів найбільшу питому вагу має, зазвичай, дебіторська заборгованість. Комунальні підприємства виробничої сфери надаючи послуги споживачам не отримують одразу кошти за них, отже виникає

заборгованість (дебіторська), що є одним із видів кредитування підприємством своїх користувачів. Ефективне управління такою заборгованістю забезпечує підприємству достатній рівень рентабельності та можливість вчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями (кредиторська заборгованість). Зростання дебіторської заборгованості може спричинити погіршення фінансової стійкості підприємства. Правильно організований контроль за термінами погашення заборгованості дозволить проводити вчасне стягнення коштів з боржників.

Під час ведення господарської діяльності менеджмент підприємства повинен дотримуватись правил (принципів) формування та у майбутньому використання майна підприємства.

Принципи формування активів – це основні теоретичні правила, способи та особливості формування та управління матеріальних та нематеріальних цінностей, застосування яких дозволяє досягати результатів з мінімальними витратами ресурсів (на рис. 1.3) [75].

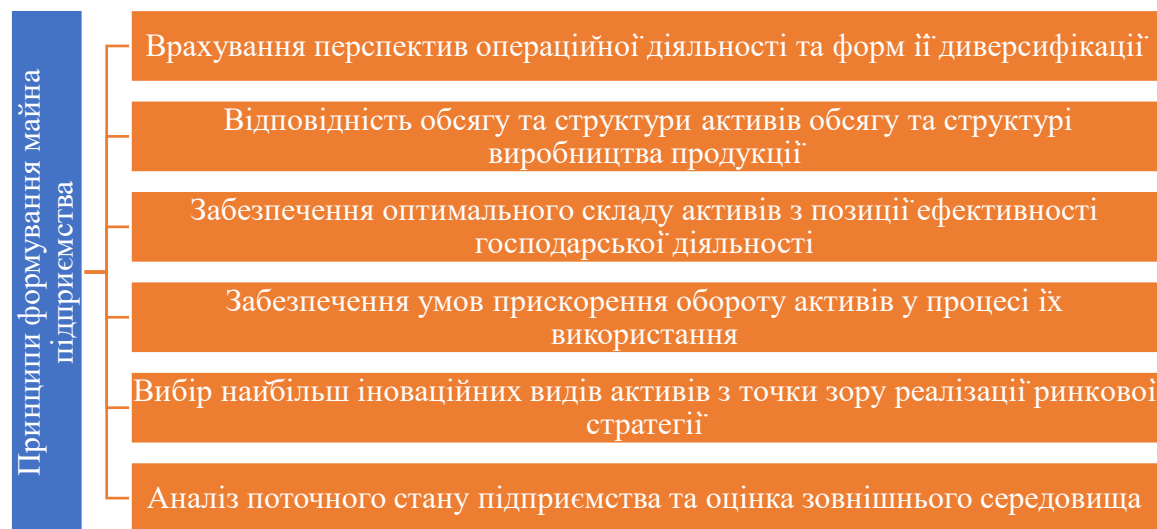

Рисунок 1.3. Основні принципи формування активів підприємства [75].

Проблемою ефективності управління комунальних підприємств присвячені роботи таких авторів, як Агаджанов В.К. [22], Кучеренко В.Р., Дзезик С.С. [65], Багацька К. [25], Григораш О.В., Плакида С.І. [33], Забаштанська Т.В. [39],

Лаврененко В.В. [47], Олександренко І.В. [52], Філіпова О.С. [72], Батракова Т.І. [26] та ін.

Ефективне управління і використання комунального майна – одна з першочергових завдань органів місцевого самоврядування, що є запорукою збільшення дохідної частини бюджету міста. Грошова оцінка результату визначає економічний ефект, що є корисним результатом економічної діяльності, як різниця між доходами від діяльності та витратами на її здійснення [50].

Оцінка ефективності управлінських рішень щодо використання та ефективності управління майном комунальних підприємства повинна враховувати два аспекти – економічний та соціальний (рисунк 1.4) [64].

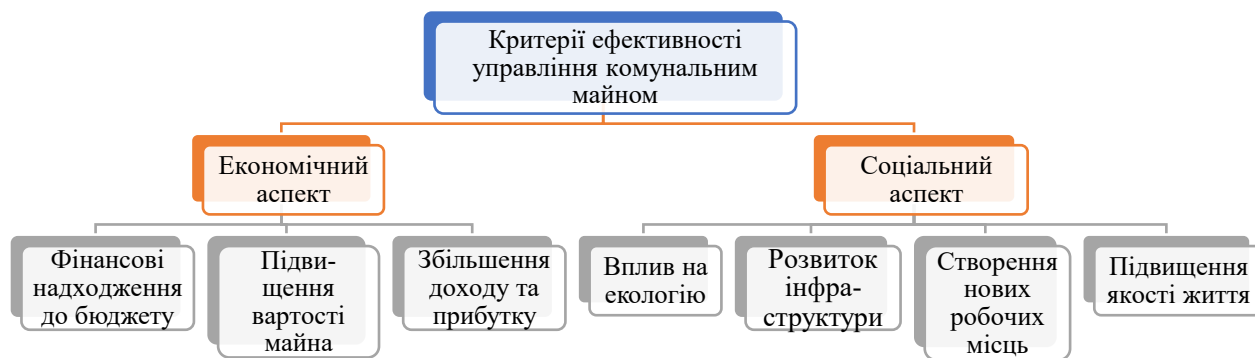

Рисунок 1.4. Критерії оцінки ефективності управління майном

Джерело: сформовано автором за [64]

Експерти визначають п'ять основних напрямків ефективного управління майном:

1) інвентаризація активів – база даних і геоінформаційна система (гіс), яка може зберігати інформацію таким чином, що підприємство розуміє, якими саме активами воно управляє, де вони знаходяться і в якому вони стані.

2) рівень обслуговування – кожне підприємство має розуміти, на який рівень обслуговування мають очікувати споживачі і зацікавлені сторони, виходячи з його наявних активів.

3) критичні активи – при ймовірності виходу із ладу, наслідки яких будуть критичні для здатності підприємства надавати необхідний рівень сервісу для споживачів.

4) вирахування витрат на весь термін служби – розглядаючи капітальні інвестиції, важливо врахувати варіанти технічного обслуговування, ремонту та заміни та проаналізувати вибрані варіанти з точки зору всього терміну служби проектування / будівництва, експлуатації та вибуття активів.

5) стратегія фінансування – всі комунальні підприємства мають обмежені кошти і повинні зробити певний аналіз потенційного рівня доходу, який вони зможуть використовувати для фінансування інвестицій, які запропоновані в плані управління активами [45].

Метою управління основними засобами є розробка і реалізація стратегічних і тактичних рішень, що забезпечать їх формування та експлуатацію, дозволить здійснювати фінансово-господарську діяльність на необхідному рівні, досягати необхідних темпів економічного зростання і розвитку. При цьому мету, пов'язану з орієнтацією на забезпечення необхідного рівня фінансово-господарської діяльності, слід розглядати як тактичну, а що дозволяє досягати необхідних темпів економічного зростання і розвитку – як стратегічну.

Елементами економічної системи взаємодії стратегічного і тактичного управління основними засобами підприємства слід вибрати напрямки (процеси) управління, до яких відносяться: знос, амортизація, оновлення, відновлення (ремонт), вибуття, переоцінка, інвестування. Взаємозв'язок зазначених елементів управління основними засобами комунального підприємства очевидна, так як результати управління одним напрямком (процесом) істотно впливає на управлінські рішення, що приймаються за іншими напрямками (процесами).

Гуськова І.Б. виділяє наступні критерії оцінки ефективності управління майном комунального підприємства:

1) ринкові - відповідність управління потребам ринку;

- 2) фінансові – відповідність критеріям ефективності капітальних вкладень, фінансовий ризик тощо;
- 3) правові – несуперечність діяльності чинному законодавству;
- 4) екологічні – вплив діяльності на навколишнє середовище;
- 5) науково-технічні- забезпечення науково-технічного прогресу;
- 6) інфраструктурні – покращення благоустрою, житлових та культурно-побутових умов;
- 7) соціальні – задоволеність громадян послугами;
- 8) виробничі – покращення умов праці [36].

Через старіння та зношення майно підприємства з часом втрачає свою вартість. Майно має економічну цінність лише тоді, коли воно використовується з метою отримання доходів.

Недостатні інвестиційні капіталовкладення та недостатні операційні витрати через недоотримання коштів у тарифі на оновлення призвели до поточного стану майна. В результаті експлуатація дорожчає, а якість послуг погіршується [46].

1.2. Методика оцінки ефективності використання майна підприємства

Відставання наукової бази стримує процес адаптації комунальних підприємств і не дозволяє їм забезпечити стійкий і стабільний розвиток в сучасних умовах. У зв'язку з цим виникає вкрай необхідне завдання розробки і впровадження нових методів управління майном комунальних підприємств, які могли б дозволити органам місцевого самоврядування ефективно і максимально безболісно реалізувати програми докорінної перебудови їх діяльності у відповідність з новими вимогами ринку. А також дозволили б підприємствам, що знаходяться на межі банкрутства, ефективно вийти з цього стану, сформуванати матеріально-технічну базу для підвищення конкурентоспроможності своїх виробництв.

Своєчасний аналіз використання майна та оцінки витрат на володіння, розпорядження майном дозволяє виробити більш ефективні варіанти управління ним, а також своєчасно визначити потребу в ремонтних роботах та послугах по збереженню основних засобів, адже в даний час комунальна власність, мабуть, одна з найвідсталіших за своїми техніко-економічними показниками сфера діяльності [23].

Кризова ситуація, що виникла в українському житлово-комунальному господарстві (ЖКГ), багато в чому обумовлена нерозвиненістю конкурентного середовища, відсутністю економічних стимулів для підвищення якості житлово-комунальних послуг (ЖКП) в поєднанні з оптимізацією витрат на їх виробництво, високим ступенем зносу основних засобів, недосконалістю бюджетного законодавства, незбалансованої тарифної політики, систематичною кризою неплатежів, а також в цілому неефективною діяльністю самих комунальних підприємств.

Нестійке економічне становище комунальних підприємств ще більш ускладнюється наростаючим обсягом заборгованості, яка в свою чергу веде до заплутаності в розрахунках за виконані роботи і послуги та невиконання зобов'язань.

Комунальні підприємства регулярно здійснюють аналіз майнового стану, основна мета якого полягає в тому, щоб на основі об'єктивної оцінки використання майна підприємства та джерел його фінансування виявити внутрішньогосподарські резерви зміцнення фінансового становища і підвищення платоспроможності [53].

Мета аналізу майнового стану визначає такі основні його завдання.

- 1) оцінка динаміки, складу і структури активів, їх стану і руху;
- 2) оцінка динаміки, складу і структури джерел власного і позикового капіталу, їх стану і руху;

3) аналіз абсолютних і відносних показників фінансової стійкості підприємства та оцінка зміни її рівня;

4) аналіз платоспроможності підприємства і ліквідності активів балансу.

Основним джерелом інформації для проведення аналізу є фінансова звітність підприємства. Вона є найбільш інформативною формою для аналізу та оцінки майнового стану.

Фінансовий стан підприємства в значній мірі залежить від доцільності і правильності вкладення фінансових ресурсів в майно підприємства. У процесі функціонування підприємства величина активів і їх структура зазнають постійних змін [42].

Аналіз структури активів і пасивів балансу є частиною аналізу майнового стану комунального підприємства при аналізі його фінансового стану, який дозволяє простежити динаміку в аналізованому періоді.

Аналіз структури і динаміки статей балансу показує:

1) величину поточних і постійних активів, як змінюється їх співвідношення, а також виявити джерела фінансування;

2) зміни статей балансу і як це позначається на структурі балансу;

3) наскільки велика частка власних коштів, і в якій мірі компанія залежить від позикових ресурсів тощо [47].

Ефективність використання майна характеризується платоспроможністю і фінансовою стійкістю підприємства [44].

Показники ліквідності характеризують здатність підприємства погасити свої поточні зобов'язання перед кредиторами.

Ліквідність – це здатність активів бути швидко проданими за ціною, близькою до ринкової. Виділяють декілька видів ліквідності, а саме, поточної (коефіцієнт покриття), швидкої, абсолютної ліквідності (таблиця 1.1) [41].

Поняття ліквідності та платоспроможності не є тотожними, але тісно взаємопов'язані. Ліквідність відображає здатність підприємства швидко

розрахуватися своїми оборотними активами, шляхом швидкого їх перетворення у грошові кошти для погашення поточних зобов'язань, а платоспроможність – здатність розрахуватись за зобов'язаннями грошима та їх еквівалентами, тобто перше поняття є більш ширшим, ніж друге.

Таблиця 1.1

Показники ліквідності та платоспроможності

№	Показник	Формула розрахунку
1.	Коефіцієнт покриття	$\frac{\text{Ф.№1 p.1195} + \text{p.1200}}{\text{Ф.№1 p.1695} + \text{p.1700}}$
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{\text{Ф.№1 p.1165} + \text{p.1160} + (\text{p.1120} + \dots + \text{p.1155})}{\text{Ф.№1 p.1695} + \text{p.1700}}$
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Ф.№1 p.1165} + \text{p.1160}}{\text{Ф.№1 p.1695} + \text{p.1700}}$
4.	Показник співвідношення поточної дебіторської та кредиторської заборгованості	$\frac{\text{Ф.1} \sum (\text{p.1120} + \text{1125} + \text{1130} + \text{1135} + \text{1140} + \text{1145} + \text{1155})}{\text{Ф.№1} \sum (\text{p.1605} + \text{1615} + \text{1620} + \text{1630} + \text{1635} + \text{1640} + \text{1645})}$

Джерело: сформовано за [41]

Коефіцієнт поточної ліквідності – показує відношення оборотних (поточних) активів до короткострокових (поточних) зобов'язань. Високий коефіцієнт вказує на більш високий рівень ліквідності (тобто, на більш широкі можливості для погашення короткострокових зобов'язань). Низьке значення – низька ліквідність, що передбачає велику залежність компанії від операційного грошового потоку і зовнішнього фінансування для погашення короткострокових зобов'язань [62].

Коефіцієнт швидкої ліквідності – показує тільки найбільш ліквідні оборотні кошти по відношенню до короткострокових зобов'язань. Цей коефіцієнт відображає той факт, що запаси, як правило, не можна легко і швидко перевести в гроші, і, крім того, підприємство, ймовірно, не в змозі продати всі свої запаси за їх балансовою вартістю, особливо якщо ці запаси необхідно продати швидко. У ситуаціях, коли запаси є неліквідними (наприклад, через низький коефіцієнт

оборотності запасів), термінова ліквідність може бути кращим і більш надійним показником ліквідності, ніж поточна ліквідність [63].

Коефіцієнт абсолютної ліквідності – цей коефіцієнт враховує тільки високоліквідні короткострокові фінансові вкладення і грошові кошти [28].

Фінансовий стан підприємства необхідно оцінювати як в короткостроковій перспективі, чому служать показники ліквідності та платоспроможності, так і в довгостроковій перспективі через показники фінансової стійкості [66].

Фінансова стійкість – це певний стан рахунків підприємства, який гарантуватиме його постійну платоспроможність. Показники фінансової стійкості визначають ступінь фінансових ризиків підприємства (таблиця 1.2) [41].

Таблиця 1.2

Показники фінансової стійкості

Показник	Формула розрахунку
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	$\Phi.\text{№1 } p.1495 / \Phi.\text{№1 } p.1900$
Коефіцієнт фінансової залежності	$\Phi.\text{№1 } p.1900 / \Phi.\text{№1 } p.1495$
Коефіцієнт фінансового ризику	$\Phi.\text{№1 } p.1595 + p.1695 + p.1700 / \Phi.\text{№1 } p.1495$
Коефіцієнт покриття	$\Phi.\text{№1 } p.1495 / \Phi.\text{№1 } p.1595 + p.1695 + p.1700$
Коефіцієнт самофінансування	$\Phi.\text{№1 } (p.1495 + p.1595 - p.1095) / \Phi.\text{№1 } p.1900$
Коефіцієнт фінансової стійкості	$\Phi.\text{№1 } p.1495 + p.1595 / \Phi.\text{№1 } p.1900$

Джерело: сформовано за [41]

Коефіцієнт автономії характеризує незалежність фінансового стану підприємства від позикових коштів. Він показує частку власних коштів у вартості майна. Для даного коефіцієнта бажано, щоб він перевищував по своїй величині 0,5. Його зростання свідчить про збільшення фінансової незалежності та зниження ризику фінансових труднощів у майбутньому [67].

Фінансова стійкість характеризується також співвідношенням власних і позикових коштів. Перевищення власних коштів над позиковими означає, що підприємство має достатній запас фінансової стійкості і відносно незалежне від зовнішніх фінансових джерел [27].

Показники ділової активності допомагають зрозуміти, наскільки підприємство ефективно і раціонально використовує власні ресурси. Ділова

активність підприємства у фінансовому аспекті проявляється у швидкості обороту його активів. Аналіз ділової активності полягає в дослідженні рівня і динаміки фінансових коефіцієнтів оборотності (таблиця 1.3) [41]. Прискорення оборотності зменшує потребу в коштах або дозволяє забезпечити додатковий випуск продукції. В результаті прискорення обороту менше потрібно запасів сировини, матеріалів, палива та ін. Збільшення числа обертів досягається за рахунок скорочення часу виробництва і часу обігу [24].

Таблиця 1.3

Показники ділової активності

№	Показник	Формула розрахунку
1.	Коефіцієнт оборотності активів (Ко.а.)	$\Phi. \text{№}2 \text{ р. } 2000 / \Phi. \text{№}1 \text{ р. } 1900$
2.	Середня тривалість обороту активів, дні	$360 / \text{Ко.а.}$
3.	Коефіцієнт оборотності ВК	$\Phi. \text{№}2 \text{ р. } 2000 / \Phi. \text{№}1 \text{ р. } 1495$
4.	Середня тривалість обороту власного капіталу (Ко.в.к.)	$360 / \text{Ко.в.к.}$
5.	Коефіцієнт оборотності оборотних активів (Ко.о.а)	$\Phi. \text{№}2 \text{ р. } 2000 / \Phi. \text{№}1 \text{ р. } 1195$
6.	Середня тривалість обороту оборотних активів	$360 / \text{Ко.о.а}$
7.	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Ко.д.з.)	$\Phi. \text{№}2 \text{ р. } 2000 / \Phi. \text{№}1 \Sigma(\text{р. } 1120 - \text{р. } 1155)$
8.	Середня тривалість обороту дебіторської заборгованості	$360 / \text{Ко.д.з.}$
9.	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Ко.к.з.)	$\Phi. \text{№}2 \text{ р. } 2050 / \Phi. \text{№}1 \Sigma(\text{р. } 1605 - \text{р. } 1650) + \text{р. } 1690 + \text{р. } 1700$
10.	Середня тривалість обороту кредиторської заборгованості	$360 / \text{Ко.к.з.}$

Джерело: сформовано за [41]

Коефіцієнт оборотності активів показує кількість повних циклів виробництва й обігу за обраний період, що приносить ефект у вигляді прибутку. Зростання даного показника оцінюється позитивно при умові ведення прибуткової діяльності підприємством [71].

Коефіцієнт оборотності оборотних активів – вимірює ефективність використання оборотних активів підприємства, значення показника говорить про кількість обертів, які зробили оборотні активи [52].

Майнову оцінку проводять використовуючи коефіцієнти придатності, зносу, оновлення та вибуття основних засобів (таблиця 1.4).

Оцінка майнового стану та ефективності використання майна

№	Показник	Формула розрахунку
1.	Коефіцієнт придатності основних засобів (Кпр)	$\Phi.\text{№}1 \text{ p.}1010 / \Phi.\text{№}1 \text{ p.}1011$
2.	Коефіцієнт зносу основних засобів (Кз)	$\Phi.\text{№}1 \text{ p.}1012 / \Phi.\text{№}1 \text{ p.}1011$
3.	Коефіцієнт оновлення основних засобів (Кон.)	$\Phi.\text{ № } 5 \text{ p.}260 \text{ гр.}5 / \Phi.\text{ №}1 \text{ p.}1011 \text{ гр.}4$
4.	Коефіцієнт вибуття основних засобів (Квиб.)	$\Phi.\text{ № } 5 \text{ p.}260 \text{ гр.}8 / \Phi.\text{ №}1 \text{ p.}1011 \text{ гр.}3$
5.	Коефіцієнт мобільності (Км)	$\Phi.\text{№}1 \text{ p.}1195 / \Phi.\text{№}1 \text{ p.}1300$
6.	Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів (Ке)	$\Phi.\text{№}1 \text{ p.}1195 / \Phi.\text{№}1 \text{ p.}1095$
7.	Фондовіддача	$\Phi.\text{№}2 \text{ p.}2000 / \Phi.\text{№}1 \text{ p.}1010$
8.	Фондомісткість	$\Phi.\text{№}1 \text{ p.}1010 / \Phi.\text{№}2 \text{ p.}2000$

Джерело: сформовано за [41]

Коефіцієнт придатності ОЗ – характеризує частину основних засобів, що не була перенесена на виробництво. Даний показник не дає точної оцінки поточної вартості основних засобів [78].

Коефіцієнт зносу – характеризує частину вартості основних засобів, що вже списана і компенсувала виробничі витрати в попередніх періодах, проте не відображає поточну зношеність основних засобів [78].

Ці показники дають умовну оцінку технічному стану ОЗ, що в певній мірі обмежує їх аналітичні можливості, це спричинено наступним:

- 1) сума зносу залежить від методу нарахування амортизації;
- 2) на обладнання, що не використовується підприємством нараховується амортизація на повне його відновлення, проте фізично основні засоби не зношуються, а сума зносу збільшується.

Коефіцієнт оновлення – характеризує співвідношення нових введених основних засобів до загальної вартості ОЗ [34].

Коефіцієнт вибуття – показує співвідношення основних засобів, виведених із експлуатації до балансової вартості ОЗ [34].

Показники майнового стану дозволяють оцінити ступінь зносу необоротних активів компанії і необхідність їх оновлення в майбутньому.

Рентабельність – це відносний показник ефективності роботи підприємства,

який в загальній формі обчислюється як відношення прибутку до поточних витрат (ресурсів). Рентабельність має декілька модифікацій залежно від того, який саме прибуток і ресурси (витрати) використовуються в розрахунках.

Показники рентабельності характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, окупність витрат і т.д. Їх застосовують для оцінки діяльності підприємств і як інструмент в інвестиційній політиці і ціноутворенні. Основні показники рентабельності відображені у таблиці 1.5 [41].

Таблиця 1.5

Показники рентабельності підприємства

№	Показник	Формула розрахунку
1.	Рентабельність продукції	$\Phi. \text{ №2 p.2090} / \Phi. \text{ №2 p.2050}$
2.	Рентабельність активів	$\Phi. \text{ №2 p.2350} / \Phi. \text{ №1 p.1900}$
3.	Рентабельність власного капіталу	$\Phi. \text{ №2 p.2350} / \Phi. \text{ №1 p.1495}$
4.	Валова рентабельність продажу	$\Phi. \text{ №2 p.2090} / \Phi. \text{ №2 p.2000}$
5.	Період окупності капіталу	$\Phi. \text{ №1 p.1900} / \Phi. \text{ №2 p.2350}$
6.	Період окупності власного капіталу	$\Phi. \text{ №1 p.1495} / \Phi. \text{ №2 p.2350}$

Джерело: сформовано за [41]

Показники рентабельності дозволяють виміряти здатність компанії генерувати прибуток за рахунок використання наявних у неї ресурсів. Позитивною тенденцією вважають збільшення показників рентабельності протягом аналізованого періоду [30].

Ефективність управління полягає в правильних підходах, механізмах, що зорієнтовані на досягнення максимального ефекту. Проявляється та відображається ефективність управління в кінцевому результаті отриманого доходу, обсягу прибутку підприємства, раціональності використання бюджетних коштів, економії ресурсів у вартісному та натуральному вираженні.

1.3. Механізм управління майновим потенціалом підприємства

Перехідні умови сучасного економічного середовища, що характеризуються наслідками тривалої фінансової кризи, високим ступенем прояву фінансово-

економічних ризиків, динамікою змін у законодавстві, вимагають створення механізму управління майновим потенціалом підприємства. При побудові даного механізму потрібно врахувати принципи стратегічного управління, які забезпечують стійкість розвитку підприємства за рахунок росту майна та капіталу та їх ефективного використання.

Управління майновим потенціалом підприємства вимагає постійного моніторингу майна та порівняння ефекту від його використання із використаними ресурсами, оцінки структури на основі критеріїв оптимальності вкладання коштів, ліквідності, ризиковості, продуктивності.

Можливості використання економічних ресурсів підприємства та здатність до їх мобілізації залежать від впливу внутрішніх і зовнішніх факторів, зокрема, від загального обсягу майнових цінностей підприємства, рівня зношення основних засобів, результативності діяльності, рівня використання потужностей, знань, умінь та навичок, досвіду й компетентності персоналу, а також від освоєння можливостей зовнішнього кредитування господарської діяльності підприємства тощо.

Забезпечення механізму управління потенціалом власності підприємства ґрунтується на певних принципах та методах, основні з яких одночасно притаманні також і для механізму стійкого розвитку. Визначаючи склад таких принципів необхідно виходити з вимог відповідності їх цілям, зв'язкам, правовому забезпеченню управління [40].

Головним методом збільшення ефективності виробництва та реалізації продукції, товарів, робіт, послуг є раціональне формування та використання наявного майнового потенціалу підприємства в умовах інтенсифікації.

В національному положенні бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» майновий потенціал визначається як сукупність активів (ресурсів), що контролюються підприємством як результат минулих подій та

використання яких у майбутньому приведе до отримання очікуваних економічних вигод.

Партин Г.О. та Фаріон С.Я. описують майновий потенціал як можливість ефективного використання майна, що за необхідності, може бути мобілізований з ціллю сталого розвитку підприємства [55]. На думку Добикіна О.К., майновий потенціал – це величина, склад та стан активів, якими володіє і розпоряджається підприємство для досягнення мети [58]. Волков А.І. визначає майновий потенціал як сукупність мобілізованих та можливих виробничих активів, готових випускати конкурентоспроможну продукцію та послуги [31]. Білошкурський М.В. пояснює майновий потенціал підприємства як сукупність ресурсів, контрольованих підприємством, які функціонують у матеріальній, нематеріальній та фінансовій формах, використання яких підприємство спрямовує на отримання майбутньої економічної вигоди у формі чистого доходу та прибутку [29]. Бухгалтерська інтерпретація майнового потенціалу тлумачить як вартість підприємства, що визначається вартістю активів і дорівнює розміру пасивів [56].

Вищенаведені визначення поняття майнового потенціалу підприємства містять ряд недоліків, а саме:

- 1) неточність формулювання;
- 2) розгляд потенціалу з позицій ресурсного підходу, що фактично передбачає зближення понять «майновий потенціал підприємства» і «ресурси чи активи підприємства»;
- 3) оперування під час дослідження майнового потенціалу поняттям майна, яке є у власності підприємства, що не відображає динамізму діяльності підприємства в сучасних умовах.

Крім того, у запропонованих визначеннях майновий потенціал підприємства не включає мобілізаційних можливостей підприємства, що звужує сутність його поняття.

До структури майнового потенціалу відносять ресурси підприємства та його результати діяльності (рисунок 1.5).

Рисунок 1.5. Структура майнового потенціалу [38]

Управління - це процес свідомого прийняття рішень, що впливають на об'єкт чи систему, при цьому зберігається їх стабільність або перетворюються в інший стан відповідно до визначених цілей.

Механізм управління майновим потенціалом підприємства (УМПП) є частиною загальної системи управління підприємством, від нього залежить загальний результат діяльності підприємства, його конкурентоспроможність, стійкість економічного зростання.

Слід зазначити, що фінансові механізми, на думку вчених, мають виконувати ряд вимог:

- 1) відповідати чинному нормативно-правовому полю;
- 2) захищати національні та регіональні інтереси;
- 3) гарантувати задоволення потреб фінансового забезпечення стійкого розвитку;
- 4) прогнозувати й мінімізувати загрози фінансової стійкості;
- 5) забезпечувати гнучкість і можливість адаптації до змін [56,38].

УМПП означає створення єдиної, чіткої та безперебійної функціонуючої системи з певними цільовими установками та взаємопов'язаними елементами.

Даний механізм може бути виражений як сукупність визначених принципів, методів, підходів щодо його формування й використання, а також пріоритетних напрямів розвитку (рисунок 1.6.).

Рисунок 1.6. Механізм управління майновим потенціалом комунального підприємства. Складено на основі: [61]

Принципи, що лежать в основі системи управління комунальним майном, такі:

- 1) холізм – майновий потенціал формується на основі використання інших видів потенціалу підприємства, таких як фінансовий, трудовий, інвестиційно-інноваційний, інформаційний та інші;
- 2) системність – формування взаємозв'язку та взаємозалежності між складовими (показниками) майнового потенціалу для їх збалансування у структурі;
- 3) обґрунтованість – застосування методів управління потенціалом майна повинні бути підтверджені на практиці, пропозиції розроблені на основі даних методів повинні відповідати реалістичності, базуватись на використанні даних економічного та соціального результату минулих періодів.
- 4) комплексність – застосування сукупності функцій управління: планування, прогнозування, організації, контролю, обліку тощо.

- 5) адаптивність – формування потенціалу з урахуванням інноваційності та гнучкості до потенційних зовнішніх та внутрішніх факторів впливу;
- 6) цілеспрямованість – використання потенціалу підприємства повинне призводити до конкретних цілей та завдань, запланованих підприємством;
- 7) оптимальність – система управління потенціалом повинна мінімізувати витрати на її здійснення;
- 8) прогнозованість – застосування заходів прогнозування виникнення ймовірних ризиків, що унеможливають досягнення цілей;
- 9) зворотній зв'язок – діагностика майнового потенціалу підприємства, що виступає допоміжним інструментом для прийняття майбутніх рішень;
- 10) динамічність – систематичне залучення нових інвестицій для оновлення майна.

Формування фінансового механізму управління майновим потенціалом підприємства сприятиме посиленню його фінансової конкурентоспроможності, соціально-економічному розвитку, інвестиційній привабливості, що в результаті призведе до стабільного розвитку в майбутньому.

Дослідження механізму УМПП мають бути сфокусовані на побудові відповідної сучасним економічним умовам моделі оцінки його ефективності й адаптивності щодо пристосування до різких економічних змін. Варто пам'ятати, що фінансовий механізм впливає на всі аспекти функціонування підприємства як фінансово-економічної системи: виробничий, структурний, фінансовий, інвестиційний, зовнішньоекономічний, науково-технічний тощо. Важливе місце має бути відведено моніторингу поточного та перспективного стану УМП господарюючих систем, практична реалізація якого потребує подальших наукових досліджень.

Ефективний механізм управління майновим потенціалом повинен забезпечувати:

- 1) своєчасне забезпечення підприємства джерелами відтворення майна на основі фінансового прогнозування та планування;
- 2) забезпечення безперервного й упорядкованого руху інформації між суб'єктами виконання рішення;
- 3) підвищення кваліфікації персоналу підприємства;
- 4) упровадження в діяльність підприємства новітніх технологій;
- 5) забезпечення енергозбереженням та екологічної безпеки;
- 6) упровадження оптимальних структур управління підприємством;
- 7) формування позитивного ставлення до змін у масштабі підприємства [38].

Механізм УМПП за умов забезпечення дотримання принципів комплексності та системності повинен містити такі складові: перспективну, поточну, оперативну. Ураховуючи це, виокремимо його функціональні елементи:

- 1) аналіз цілей підприємства – формування системи цілей та визначення пріоритетних;
- 2) оцінка поточного стану розвитку досліджуваного об'єкта господарювання – вивчення поточного стану та рівня розвитку підприємства, вплив суб'єктів управління;
- 3) дослідження ресурсів підприємства та шляхів їх наповнення – оцінка ресурсної бази та шляхи її наповнення;
- 4) визначення загального потенціалу – формування ресурсів, які визначають можливості здійснювати в майбутньому виробництво товарів і послуг, одержувати доходи та прибуток;
- 5) деталізований аналіз майнового потенціалу підприємства та джерел його формування – діагностика ресурсів, які контролюються підприємством у результаті минулих подій, функціонують у матеріальній, нематеріальній,

фінансовій формах – забезпечує весь процес господарської діяльності на підприємстві;

6) проведення контролінгу – процедура інформаційної підтримки фінансово-економічних рішень, що забезпечує інформаційно-економічний розвиток та є необхідною складовою діяльності будь-якого підприємства;

7) оцінка ступеня реалізації стратегії розвитку – визначається результативність, ефективність і рівень досягнення успіху підприємством використовуючи моніторинг економічної політики проведених змін;

8) формування умов, які дозволяють забезпечити можливість адаптуватися об'єкту господарювання до різких економічних змін, можливість швидкого пристосування до змін внутрішнього та зовнішнього середовища;

9) діагностика підприємств на ринку, визначення сильних і слабких сторін; координація праці над власними перевагами та максимальне усунення недоліків;

10) побудова перспективної моделі розвитку – проведення прогностичних розрахунків з ефективності досягнення поставлених цілей;

11) формування політики розвитку – побудова майбутніх планів на основі проведених раніше розрахунків;

12) максимізація розвитку діяльності підприємства та покращення його становища на ринку – урахування власних сильних і слабких сторін, адаптація їх до діючого ринку;

13) контроль за виконанням цільових показників і розробка заходів щодо нівелювання або ліквідації відхилень.

Потрібно зазначити, що головним завданнями ефективного управління майновим потенціалом є його формування, використання та відтворення [38].

Використання методів управління підприємством призводить до алгоритмів визначення поточних, оперативних і потенційних можливостей використання майнових ресурсів.

При формуванні даного механізму необхідно спочатку виділити планування як основу, без якої формування ефективної політики у сфері управління майном неможливе. Особливо важливим при цьому є використання економіко-математичних методів, що забезпечують вдосконалення процесу планування та прогнозування використання майна підприємства, його оптимальний розподіл задля досягнення стратегічних і тактичних цілей.

Висновки до розділу 1

У розділі наведено теоретико-методичні основи ефективності управління майном, зокрема здійснено аналіз дефініцій «ефект», «ефективність», «комунальна власність», «майно підприємства», «оборотні та необоротні активи». Розглянуто ефективність використання майна з позицій зацікавлених сторін. Досліджено основні принципи формування майна, напрямки ефективного управління майном підприємства та критерії оцінки його використання. Визначено місце аналізу майнового стану в системі аналізу фінансового стану підприємства.

У цьому ж розділі відображено методику аналізу фінансового стану, яка базується на розрахунку показників, що дають змогу оцінити майновий стан підприємства (його господарських засобів та джерел їх утворення), ліквідність, ділову активність господарюючого суб'єкта, рівень його фінансової стійкості та рентабельності.

Визначено, що ефективність управління полягає в підходах, механізмах, що зорієнтовані на досягнення максимального ефекту. Запропоновано механізм управління майновим потенціалом комунального підприємства в умовах економічної нестабільності, який сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства загалом та матиме позитивний вплив на фінансову стійкість.

РОЗДІЛ 2 ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МАЙНА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

2.1. Оцінка галузі та виробничого потенціалу підприємства

2.1.1. Загальна характеристика зовнішнього середовища функціонування КП «Тернопільводоканал»

Суб'єктами права власності на землю, водні ресурси, які знаходяться на території України є український народ, згідно основних засад Конституції України. Права власності населення делегуються органам державної влади та органам місцевого самоврядування [1].

Водопостачання та водовідведення є найбільш необхідною сферою життєдіяльності, що забезпечує національну безпеку населення держави.

Ринок питного водопостачання в Україні представлений у вигляді централізованого та нецентралізованого (рисунк 2.1) [77].

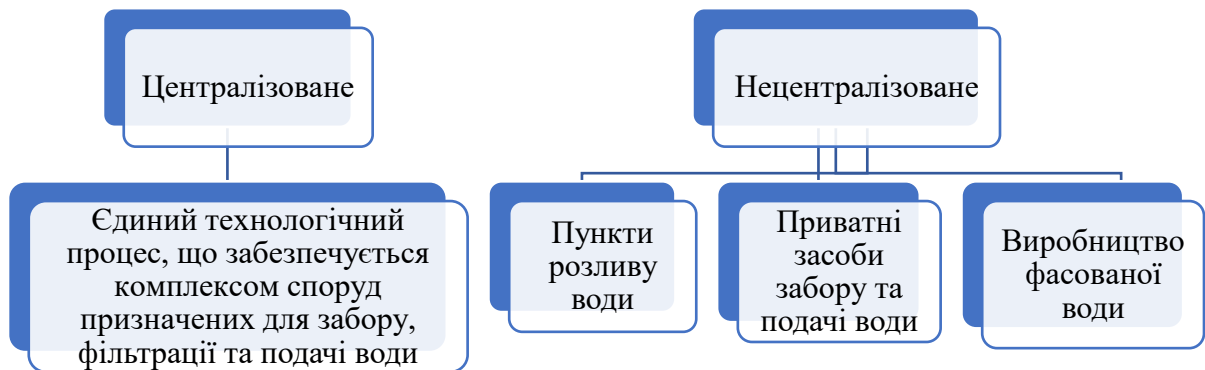

Рисунок 2.1. Структура ринку постачання питної води в Україні*

Джерело: складено на основі [77]

Централізовані системи водопостачання та водовідведення в Україні перебувають переважно в комунальній власності, за винятком поодиноких випадків, коли форма власності є державною, приватною чи змішаною. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) затверджує тарифи на послуги суб'єктів природних монополій [77].

Статистичні дані, Міністерства екології та природних ресурсів України, показують, що станом на 2017 рік кількість адміністративно-територіальних одиниць з централізованим водопостачанням становила 351 з 354 міст в Україні, у 2018 їх кількість не змінилась, селища міського типу в 2017 р. – 525 із 587, а у 2017 році – 527 із 587, щодо сіл, то у 2017 році з централізованим водопостачанням було 7657 із 25450, а у 2018 – 7664 із 25454 таких населених пунктів [86].

У розрізі населення повністю (100%) послугами централізованого водопостачання було забезпечено населення міст лише у 3 областях (Київська, Одеська, Херсонська) та м. Київ; смт – лише у Одеській області. В Тернопільській області у 2018 році водопостачанням було забезпечено 100% міст та 97,4% їхнього населення, 88,2% смт та 60,6% їхнього населення і лише 1,6% сіл Тернопільщини мали доступ до централізованого водопостачання (частка населення – 1,8%) [86].

У 2018 році з 354 міст – 340 було забезпечено централізованим водовідведенням, така кількість була і у 2017 році. У селищах міського типу – централізованим водовідведенням було охоплено 366 з 587 населених пункти, у 2017 році – 365 із 587, у селах – збільшилась з 632 до 635 з 25454. В Тернопільській області у 2018 році водовідведенням було забезпечено 100% міст та 97,4% їхнього населення, 58,8% СМТ (40,3% населення), в селах повністю відсутнє централізоване водовідведення [86].

В таблиці 2.1, представлено відносний показник житлового фонду України, що обладнаний водопровідною та каналізаційною мережею за типом місцевості.

Таблиця 2.1

Питома вага загальної житлової площі, за типами місцевості (міська та сільська), обладнаної водопроводом та каналізацією в Україні

Відсотків до загальної площі	2015		2016		2017		2018		2019	
	М	С)	М	С	М	С	М	С	М	С
Водо-проводом	77,8	34,3	77,8	35,4	78	36,6	78,1	37,4	78,2	38,3
Каналізацією	76,7	30,9	76,8	31,9	77	33	76,9	33,8	77,1	34,5

Джерело: сформовано за [86]

Окремий закон щодо урегулювання даної сфери був прийнятий лише у 2002 році. Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», визначає централізоване водопостачання як господарську діяльність, що здійснюється як єдиний технологічний процес виробництва води, з використанням матеріально-технічної бази, до якої входять будівлі, устаткування, водопровідні мережі, а централізоване водовідведення – це господарська діяльність із транспортування через каналізаційну систему стічних вод та їх очищення [13].

Розвиток даної сфери в Україні, з моменту набуття незалежності, відбувається як основна монополія на ринку, що забезпечує населення, підприємства та інших якісною придатною для споживання водою та її водовідведенням.

У 2019 році відповідно до умов, затверджених постановою НКРЕКП від 2017 року, здійснено ліцензування суб'єктів, що надають послуги ЦВВ, розташованих на території сукупна чисельність населення якої є більша 100 тисяч осіб та обсяги реалізації послуг яких становлять з централізованого водопостачання – понад 300 тисяч м³/рік та більше 200 тисяч м³/рік з централізованого водовідведення [77].

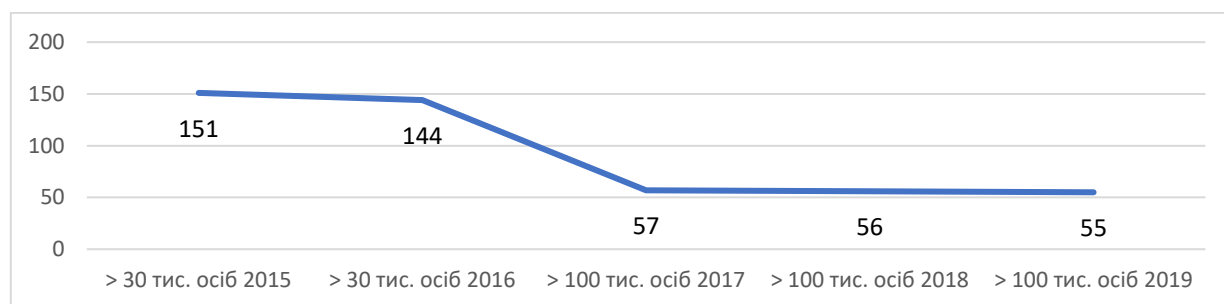

Рисунок 2.2. Кількість суб'єктів сфери ЦВВ, діяльність яких підлягала державному регулюванню на кінець 2015 – 2019 рр. [77]

У 2019 році кількість ліцензіатів НКРЕКП у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення становила 55 суб'єктів господарювання, згідно даних представлених на рисунку 2.2.

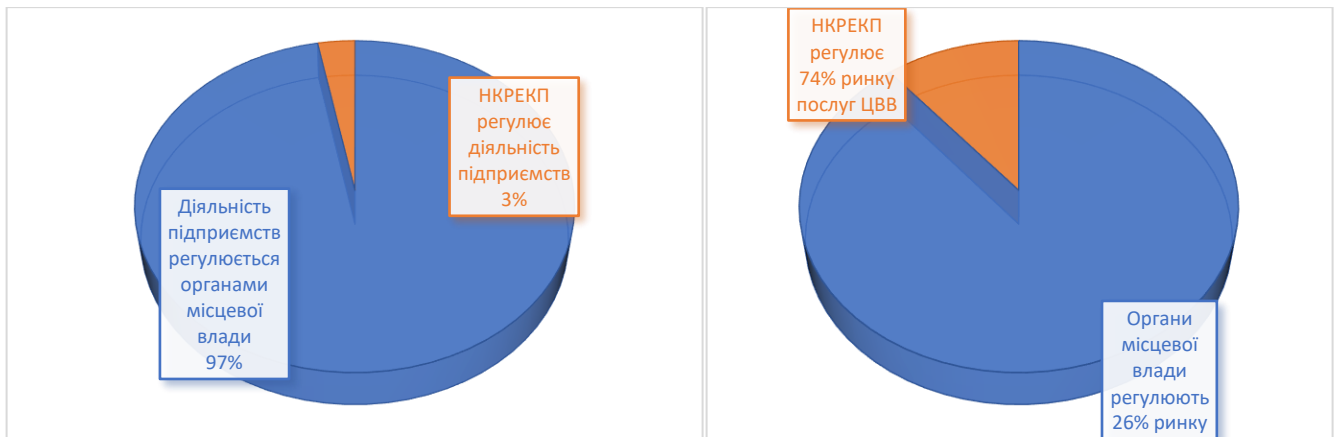

Рисунок 2.3. Розподіл суб'єктів господарювання та ринку послуг України у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення за належністю до органу, що здійснює регулювання їх діяльності, станом на кінець 2019 року [86]

Станом на 31.12.2019 держава регулювала діяльність 3% суб'єктів господарювання у сфері централізованого водопостачання та водовідведення України, частка яких складає 74% національного ринку послуг у цій сфері (рисунок 2.3). Таке співвідношення зберігається з 2018 року [77].

У 2019 році за регіонами України у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, що надаються ліцензіатами НКРЕКП, кожна з дев'яти областей (Вінницька, Хмельницька, Чернігівська, Херсонська, Житомирська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Івано-Франківська) займає від 1,5% до 1% розподілу ринку послуг [77].

Згідно Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг», водоканал – це суб'єкт природної монополії, який здійснює господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення [7]. Відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги», суб'єктами правовідносин у сфері житлово-комунальних послуг є індивідуальні та колективні споживачі, управитель та водоканал, що відноситься до суб'єкта виконання комунальних послуг [9]. Підприємство надає послуги на

підставі договору, згідно цивільного кодексу України, де прописано умови надання послуг, що одна сторона зобов'язується надати іншій стороні послугу за певних умов прописаних в ньому, а сторона, що отримала послугу повинна здійснити оплату за спожиті послуги в терміни та в повному обсязі щомісяця або згідно інших умов, передбачених даним договором та не може бути звільнена від їх оплати [16].

Для забезпечення потреб населення водою, здійснюється водозабір підприємством, дотримуючись експлуатаційних норм будівель та споруд, стандарту якості води та усіх інших дозвільних документів для використання водних ресурсів [2]. Земельний кодекс зобов'язує створення навколо об'єктів, що використовуються для забору води у підземних та відкритих джерелах водопостачання, на шляху її транспортування до резервуарів, навколо очисних споруд та решта санітарних охоронних зон, щоб не допустити санітарно-епідемічних катастроф [4].

Водоканал зобов'язаний контролювати якість води у водних об'єктах, підтримувати в належному стані зону санітарної охорони водозаборів та у разі відхилення від показників якості води та встановлених стандартів, повідомляти центральні органи виконавчої влади і місцеві ради, що є вимогою Водного кодексу України [2].

Кожен споживач послуг повинен здійснювати оплату за надані йому підприємством послуги, згідно діючого тарифу у встановлені терміни, щоб повністю відшкодовувати витрати виробництва для забезпечення надійної роботи об'єкта централізованого питного водопостачання та водовідведення. Суб'єкти природних монополій формують тариф на послуги, що ними виробляються, відповідно до методики, встановленою НКРЕКП. Основним завданням тарифу є компенсація усіх витрат на виробництво з урахуванням одержання прибутку, тариф, що є нижчим за обсяг витрат на виробництво - не допускається [8]. Також нагляд за ціноутворенням на послуги, що надаються комунальними

підприємствами контролюється Господарським кодексом України, де прописано питання з додержання суб'єктами господарювання державних цін на продукцію і послуги, монополізму та конкуренції, водних відносин за використанням, охороною, відтворенням водних ресурсів, а також дотримання стандартів та вимог безпеки щодо якісних послуг споживачам [3]. Підприємство, що здійснює діяльність з водопостачання сплачує збори, що включаються в тариф для споживачів, за водокористування для стимулювання раціонального використання і охорони вод та відтворення водних ресурсів і включають рентну плату за спеціальне використання води та екологічний податок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти, які встановлюються Податковим кодексом України [5].

Одиницею виміру є обсяг послуги спожитої споживачами, що визначений правилами надання комунальної послуги з водопостачання та водовідведення, що затверджуються уповноваженим законом органом. Вузли комерційного обліку, для вимірювання спожитої послуги, встановлюються на входах зовнішніх інженерних мереж у будівлі згідно будівельних норм та правил, що забезпечує загальний облік споживання послуги і додаткових лічильників на окремих частинах будинку [12].

Структура середньозваженого тарифу на централізоване водопостачання та водовідведення в 2019 році представлена в додатку В [77].

Централізоване водовідведення - це приймання стічних вод від споживачів у загальну систему каналізації, їх транспортування по трубопроводах та подальша переробка на очисних спорудах, згідно Закону «Про житлово-комунальні послуги», та правил надання послуг з централізованого водовідведення, затвердженими Кабінетом Міністрів України [12].

Водоканал повинен здійснювати постачання води безперервно або відповідно до затвердженого графіку, дотримуючись рівня безпеки та величини тиску зі збереженням усіх параметрів якості води, що повинні відповідати встановленим законодавством вимогам. Процес транспортування води з місця її

видобутку до місця переробки та до місця споживання відбувається відповідно до норм закону «Про трубопровідний транспорт» [15]. Поточне значення галузевих технологічних нормативів використання питної води – втрата піднятої води становить 28-30%. У 2030 році значення даного показника повинно досягнути 15% [77].

У таблиці 2.2, наведемо основні показники водопостачання та водовідведення в Україні за 2015-2019 рр.

Таблиця 2.2

Основні показники водопостачання і водовідведення, млн.м³

	2015	2016	2017	2018	2019
Використано свіжої води:	7125	7169	6853	7363	7318
у тому числі на виробництво	4491	4591	4015	4499	4723
на побутово-питні потреби	1267	1239	1174	1171	1148
на зрошення	1237	1211	1549	1591	1343
Загальне водовідведення	5581	5612	4921	5412	5573
Скинуто у поверхневі водні об'єкти	5343	5399	4715	5210	5374
забруднених зворотних вод	875	698	997	952	737
без очищення	184	164	158	141	139
недостатньо очищених	691	534	839	811	598
Нормально очищених	1389	1381	1023	1058	1188
Потужність очисних споруд	5801	5690	5415	5378	5546

Джерело: сформовано за [77]

Як бачимо з табл. 2.2 показники використання свіжої води та водовідведення протягом аналізованого періоду суттєво не змінювалися. Негативним є те, що у 2019 р. у поверхневі водні об'єкти скинуто на 3% більше вод, ніж у 2018 р. та на 10,5% у порівнянні з 2017 р. Разом з тим, забруднених зворотних вод та недостатньо очищених у 2019 р. скинуто менше на 22,3% та 26,26% відповідно. Зросла також потужність очисних споруд.

Беручи до уваги частку кожного регіону у видобувній та переробній галузях, дослідники виділяють такі групи класифікацій для регіонів України як:

- 1) Більше 7% – гіпертрофований промисловий розвиток в регіоні;
- 2) Від 2 до 7% – нормальний індустріально-аграрний розвиток;
- 3) Менше 2% – аграрно-індустріальний.

Відповідно до цієї класифікації Тернопільська область є типово аграрно-індустріальним регіоном [70].

Загалом, залишаючись монополістом на ринку збуту та маючи беззаперечний попит на послуги, що ними надаються, водоканали України, перебувають у збитковому стані, потребують великих капіталовкладень через незадовільний стан мереж з водопостачання та водовідведення.

2.1.2. Організаційно-економічна характеристика діяльності КП «Тернопільводоканал»

Історія створення систем централізованого водовідведення та водопостачання в Тернополі розпочалась на початку XX століття. У той час добре розвинена була мережа централізованої каналізації, а щодо водопостачання даних довоєнного періоду не збереглось, але ґрунтуючись на архівних документах післявоєнного часу, які засвідчують наказ про демонтаж сантехнічного обладнання із зруйнованих будинків, можемо зробити висновки, що певна частина будинків все-таки мала централізоване водопостачання, а інші використовували воду із викопаних колодязів. Наприкінці 40-х років розробили проєкт будівництва теперішнього «Тернопільського водозабору». Вперше у Тернополі організацію, яка займалась централізованим водопостачанням та водовідведенням «Водоканал» зареєстровано 5 липня 1949 року. Зараз дане підприємство називається Комунальне підприємство «Тернопільводоканал» діє відповідно до Статуту в новій редакції, затвердженого рішенням Тернопільської міської ради від 30.04.2009 №5/26/19, зареєстрованого державним реєстратором 12.03.2012 за № 16461050008003446 [82].

Міська рада Тернополя, яка діє від імені територіальної громади міста, є власником та засновником КП «Тернопільводоканал». Основною метою створення даного комунального підприємства було забезпечення населення єдиною централізованою системою водопостачання та водовідведення, а також належного обслуговування та розвитку нових комунікаційних мереж для забезпечення фізичних та юридичних осіб якісними послугами [82].

Діяльність здійснюється за територіальним принципом та спрямована на:

- 1) забезпечення населення міста Тернополя централізованим водопостачанням шляхом експлуатації артезіанських свердловин і поверхневих джерел водопостачання;
- 2) здійснення відведення, приймання та очистку стоків;
- 3) забезпечення стійкої роботи мереж водопроводу і каналізації, експлуатуючи підземні та наземні споруди;
- 4) реконструкцію та розширення водопровідних і каналізаційних споруд та сіток;
- 5) здійснення встановлення, ремонту та заміни засобів обліку споживання води.

Комунальною власністю підприємства є майно, що закріплене за ним правом господарського відання. Власник майна (міська рада) надає право підприємству користуватися та розпоряджатися його майном.

Комунальне підприємство самостійно здійснює господарську та оперативну діяльність, визначає кадрову політику, управляє матеріально-технічним забезпеченням і технологічними процесами, формує обсяги реалізації послуг та їх вартість, розраховує варіанти тарифів і визначає оптимальний, подає їх на розгляд та затвердження НКРЕКП [77].

В 2018 році тариф на централізоване водовідведення, для споживачів, що не є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ в Тернополі становив 5,69 грн/ м³, а в 2019 році – 7,21 грн/ м³, що у порівнянні з попереднім періодом на 26,71% є

більшим, тариф на водовідведення для даних користувачів в 2018 році становив 7,51 грн/ м³, що на 25,97% менше, ніж у 2019 році (9,46 грн/ м³). Тариф на водовідведення для споживачів, що є суб'єктами господарювання у сфері ЦВВ відрізняється від попереднього та становить 3,28 грн/м³ та 4,2 грн/ м³ у 2018 та 2019 році відповідно, в даному випадку збільшення відбулось на 28,05% [77].

КП «Тернопільводоканал» має структурні підрозділи (відділи та служби), які не є юридичними особами. Організаційна структура підприємства наведена в Додатку Б.

Такі об'єкти підприємства як водопровідні насосні станції, каналізаційні насосні станції та очисні споруди, водопровідні та каналізаційні мережі забезпечують надання основних видів послуг.

Споживачами послуг КП «Тернопільводоканал» є 230,5 тисяч осіб на території міста Тернопіль та 13 сіл поблизу.

В експлуатації перебуває 2 водозабори: «Тернопільський» з проектною продуктивністю – 27 тисяч м³/ добу і «Верхньо-Івачівський» - 87,6.

На «Тернопільському водозаборі» розташована насосна станція другого підйому, станція знезалізування води, хлораторна станція, 14 свердловин.

«Верхньо-Івачівський» водозабір складається із насосної станції та 16 свердловин. З «Верхньо-Івачівського» водозабору вода поступає на станції третього підйому, де знаходиться ще одна хлораторна, що знезаражує воду хлором та подає її до споживачів [80].

До складу системи водовідведення входять каналізаційні насосні станції (КНС), каналізаційні мережі та каналізаційні очисні споруди (КОС).

Самопливні колектори, каналізаційні насосні станції №1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, напірні трубопроводи та каналізаційні очисні споруди складають загальну сплавну систему водовідведення.

Усі каналізаційні насосні станції наповнюються стічними водами, що надходять самопливом, після цього КНС (№1, 2, 8) перекачують стоки на КНС

№9, а з КНС №4, 5, 7, 9, 10 стоки перекачуються безпосередньо на каналізаційні очисні споруди (КОС).

На каналізаційних очисних спорудах розміщується комплекс споруд нижнього майданчика проектною потужністю 66,4 тис.м³/добу та верхнього – 40 тис.м³/добу, де відбувається механічний та біологічний процес очищення стоків з подальшим доочищенням на біоставках, після чого вода скидається в ріку Серет.

Воду, що споживають абоненти м. Тернополя, виробляють та постачають згідно вимог Дсан Пін 2.2.4-171.10 [80].

Аналіз економічної діяльності підприємства КП «Тернопільводоканал» за 2015-2019 рр. у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Показники економічної діяльності за 2015-2019 рр., тис.грн.*

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2015, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт)	76499	87939	111503	127600	174869	128,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, послуг, робіт)	77158	80239	98847	126237	151199	95,96
Валовий прибуток (збиток)	(659)	7700	12656	1363	23670	207,4
Витрати на збут	4609	6168	8479	7882	9913	115,1
Фінансовий результат від операційної діяльності:						
прибуток			72		294	308,4
збиток	-3513	-3005		-14786		
Податок на прибуток	-	-	-	-	-	-
Чистий прибуток (збиток)	-3895	-3977	-749	-15161	11049	183,7
Рівень валової рентабельності доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	0,85	9,60	1,28	1,08	15,65	x

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Розрахунки свідчать про загальне покращення результатів діяльності досліджуваного підприємства, зокрема ПК «Тернопільводоканал» вперше за досліджуваний період отримало прибуток, валовий прибуток підприємства зріс утричі (2019/2015). Разом з тим, зросла собівартість реалізованої продукції (товарів, послуг, робіт) у 2019 р. на 95,96%, що свідчить про збільшення витрат на

виробництво, однак темпи зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт) перевищують темпи зростання собівартості реалізованої продукції (товарів, послуг, робіт) на 32,64 п.п. становлять 128,6% , що теж позитивно характеризує фінансово-господарську діяльність КП «Тернопільводоканал».

Оскільки кінцевим результатом діяльності будь-якого підприємства та головною метою є отримання прибутку, проаналізуємо механізм формування чистого прибутку на КП «Тернопільводоканал» (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Аналіз формування чистого прибутку на КП «Тернопільводоканал»*

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення 2019 до 2015 рр.	
						+/-	%
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	76499	87939	111503	127600	174869	98370	128,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	77158	80239	98847	126237	151199	74041	95,96
Валовий прибуток	-659	7700	12656	1363	23670	24329	207,4
Інші операційні доходи	8152	5259	3886	1628	1516	-6636	-81,4
Адміністративні витрати	4111	4268	5229	6983	10361	6250	152,0
Витрати на збут	4609	6168	8479	7882	9913	5304	115,1
Інші операційні витрати	2286	5528	2762	2912	4618	2332	102,0
Фінансові результати від операційної діяльності	-3513	-3005	72	-14786	294	3807	91,6
Інші фінансові доходи	-	-	-	-	-	-	-
Інші доходи	1542	3794	1740	4167	17096	15554	908,7
Фінансові витрати	194	387	550	626	759	565	291,2
Втрати від участі в капіталі	-	-	-	-	-	-	-
Інші витрати	1730	4379	2011	3916	5582	3852	222,7
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	-3895	-3977	-749	-15161	11049	14944	183,7
Податок на прибуток від звичайної діяльності	-	-	-	-	-	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності	-3895	-3977	-749	-15161	11049	14944	183,7
Чистий прибуток	-3895	-3977	-749	-15161	11049	14944	183,7

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

За даними таблиці 2.4, можна сказати, що підприємство у 2019 р. покращило ефективність діяльності, про що свідчить позитивний фінансовий результат

(чистий прибуток у сумі 11049 тис. грн), отримання якого сприяло зростання чистого доходу від реалізації продукції на 128,6%, а також збільшення інших доходів у 10 раз.

Варто наголосити, що попри позитивний фінансовий результат діяльності, на КП «Тернопільводоканал» суттєво зросли: собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) – 95,96%, адміністративні витрати – 152%, витрати на збут – 115,1%, інші операційні витрати – 102%, фінансові витрати – 291,2% та інші витрати – 222,7%., однак отримані доходи перевищили понесені витрати.

2.2. Аналіз розміщення капіталу у контексті фінансування майна КП «Тернопільводоканал»

Розміщення коштів підприємства має дуже велике значення у господарській діяльності підприємства та у підвищенні її ефективності. Від того, з яких джерел сформовано основні та оборотні кошти, скільки їх перебуває у виробництві та в обігу, як в грошовій, так і в матеріальній формах, наскільки оптимальним є їх співвідношення, багато в чому залежать результати виробничої та фінансової діяльності. Якщо підприємство вкладає фінансові ресурси у наднормативні виробничі запаси або допускає надмірну дебіторську заборгованість, то існує висока ймовірність втрати ним фінансової стійкості, що може призвести до банкрутства.

Стабільне фінансове забезпечення пояснюється скороченням термінів розрахунків за поставлену продукцію основних споживачів та надання переваги розрахункам в грошовій формі. Проведемо економічну характеристику КП «Тернопільводоканал» відповідно до фінансової звітності, яка наведена в додатку А.

Аналіз динаміки та структури джерел формування майна наведено у додатку Г.

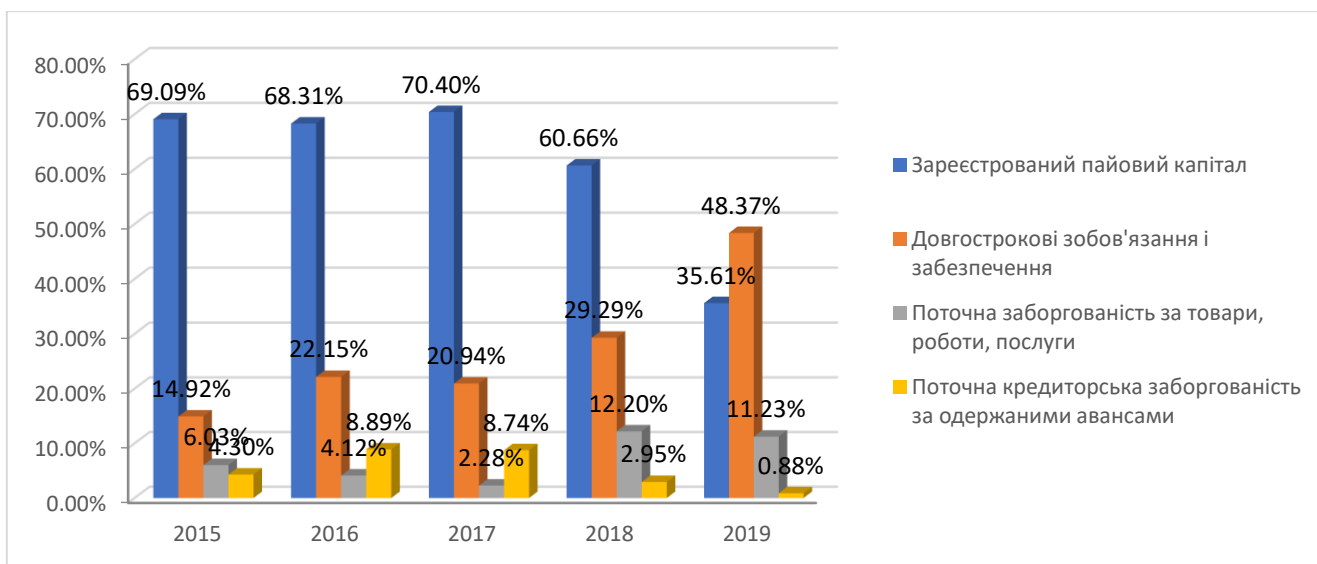

Рисунок 2.4. Динаміка змін питомої ваги видів пасиву КП «Тернопільводоканал» протягом 2015-2019 років*

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

За даними пасиву балансу ми бачимо, що протягом 2015-2019 рр. обсяг статутного та іншого додаткового капіталу є змінним і становить на 2019 рік відповідно 110000 тис. грн. та 8934 тис. грн. Непокритий збиток зменшився більше, ніж на половину, однак його наявність негативно впливає на фінансову стійкість підприємства, оскільки зменшує власний капітал. На підприємстві у 2019 році короткострокові кредити банку збільшилися в 69,6%, кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги збільшилася на 467,8%, що є негативним у діяльності підприємства.

Структурні зміни в пасиві балансу підприємства підтверджують негативну динаміку у джерелах фінансування майна КП «Тернопільводоканал» – питома вага власного капіталу зменшилася на 34,2 п.п.

Оцінимо власний капітал досліджуваного підприємства за допомогою коефіцієнтного аналізу (див. табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Показники власного капіталу КП «Тернопільводоканал»*

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2015	2019/ 2018
Коефіцієнт захисту власного капіталу	0,11	0,1	0,09	0,12	0,09	-0,02	-0,03
Коефіцієнт ризику власного капіталу	8,39	8,92	10,42	7,35	10,32	1,93	2,97
Коефіцієнт захисту статутного капіталу	0	0	0	0	0	0	0
Рентабельність власного капіталу, %	-5,74	-5,63	-0,95	-19,66	10,93	16,67	30,59
Оборотність власного капіталу	1,13	1,25	1,41	1,65	1,73	0,60	0,07
Приріст власного капіталу, тис. грн.	2490	2779	8511	-1989	23995	21505	25984

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Результати коефіцієнтного аналізу більш оптимістичні – у 2019 власний капітал був рентабельним, а також зросли показники його оборотності та приросту.

Дотримання господарюючим суб'єктом фінансової рівноваги між власними та залученими коштами називається фінансовою стійкістю. Фінансова стійкість підприємства передбачає, що ресурси, вкладені у господарську діяльність, повинні окупитися за рахунок грошових надходжень, а отриманий прибуток забезпечувати самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх джерел формування активів (див. табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Абсолютні показники оцінки фінансової стійкості (визначення типу стійкості фінансового стану КП «Тернопільводоканал»)*

Показник	2015	2016	2017	2018	2019
Загальна величина запасів	1187	1797	2123	2928	3611
Наявність власних джерел формування запасів (власні кошти)	-5336	-17120	-29531	-42866	-60576
Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів	9784	8815	-2760	5417	88832
Загальна величина основних джерел формування запасів	10659	9680	-1763	5912	90316
Надлишок або нестача власних джерел формування запасів	-6523	-18917	-31654	-45794	-64187
Надлишок або нестача власних і довгострокових джерел формування запасів	8597	7018	-4883	2489	85221
Надлишок або нестача загальної величини основних джерел формування запасів	9472	7883	-3886	2984	86705
Трьохкомпонентний показник типу фінансової стійкості	0;1;1	0;1;1	0;1;0	0;1;1	0;1;1

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Як бачимо, КП «Тернопільводоканал» лише у 2017 р. мав нестійкий фінансовий стан. Протягом решти аналізованих років фінансовий стан був нормальним. Для більш ґрунтовної характеристики фінансової стійкості КП «Тернопільводоканал» розрахуємо відносні показники у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Відносні показники фінансової стійкості КП «Тернопільводоканал» за 2015 – 2019 рр.*

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	Абсолютне відхилення 2015/2019	Відносне відхилення
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	0,67	0,60	0,62	0,47	0,33	-0,34	0,49
Коефіцієнт фінансової залежності	1,49	1,66	1,62	2,14	3,06	1,56	2,04
Коефіцієнт фінансового ризику	0,49	0,66	0,62	1,14	2,06	1,56	4,16
Коефіцієнт покриття	2,02	1,52	1,62	0,88	0,49	-1,54	0,24
Коефіцієнт самофінансування	0,10	0,08	-0,02	0,03	0,29	0,19	2,98
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,82	0,82	0,83	0,76	0,81	-0,01	0,99

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Згідно проведених розрахунків можемо зробити висновок, що КП «Тернопільводоканал» є фінансово залежним від зовнішніх кредиторів, оскільки коефіцієнт фінансової автономії становить лише 0,33, тобто підприємство лише на 33% фінансує свою діяльність за рахунок власних коштів. Зростання коефіцієнта фінансового ризику також свідчить про зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування та, відповідно, зниження фінансової стійкості – якщо коефіцієнт фінансового ризику у 2015 році свідчив про те, що на одну гривню власного капіталу, вкладеного в активи, припадає 0,49 грн. позикового, то у 2019 – одній гривні власного капіталу відповідають дві гривні позикового. Його значення змінюється в залежності від зміни умов функціонування підприємства, як внутрішніх, так і зовнішніх. До внутрішніх можна віднести зміну оборотності оборотних активів, рівень дебіторської заборгованості, співвідношення між оборотними та необоротними активами.

Про збільшення залученого капіталу свідчить також збільшення коефіцієнта співвідношення залученого і власного капіталу на 1,56 од.

Як видно із фінансової звітності КП «Тернопільводоканал» використовує як короткострокові кредити, так і довгострокові – величина довгострокових кредитів у 2019 році зросла на 101,125 тис. грн. або на 309,44%, короткострокових – на 230%. Питома вага кредитів у загальній величині позикового капіталу становить 71,9% та 0,71% відповідно (2018 р.: 55% та 0,56%), що розцінюється позитивно, оскільки довгострокові кредити прирівнюються до власного капіталу.

Суб'єкти господарювання, які зацікавлені у віддачі від використаних ресурсів і вкладеного капіталу, аналізують співвідношення отриманого ефекту з понесеними витратами (використаними ресурсами). Для цього обчислюються показники рентабельності (табл. 2.8), яка демонструє ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства та показує скільки гривень прибутку (валового, операційного, до оподаткування, чистого) припадає на 1 грн. реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) – активів, власного капіталу тощо.

Таблиця 2.8

Показники рентабельності КП «Тернопільводоканал» за 2015 – 2019 рр.*

Показник	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення 2019 до 2015 рр. +/-
а) рентабельність продукції	-0,01	0,10	0,13	0,01	0,16	0,17
б) рентабельність активів	-0,04	-0,03	-0,01	-0,09	0,04	0,08
в) рентабельність власного капіталу	-0,06	-0,06	-0,01	-0,20	0,11	0,17
г) валова рентабельність продажу	-0,01	0,09	0,11	0,01	0,14	0,15
д) період окупності капіталу	-26,01	-29,45	-170,69	-10,87	27,96	53,97
е) період окупності власного капіталу	-17,41	-17,75	-105,6	-5,09	9,15	26,56

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Як бачимо, підприємство у 2019 р. працює більш ефективно, і у динаміці спостерігається підвищення рентабельності усіх розрахованих показників. Позитивним є зростання рентабельності продукції та рентабельності продажу відповідно на 0,17 п. п. та 0,15 п.п.

2.3. Оцінювання майнового стану КП «Тернопільводоканал»

Оцінюючи фінансовий стан підприємства проводять аналіз його активів і пасивів балансу. Як відомо, в активі балансу в узагальненому грошовому вираженні показані стан і розміщення засобів підприємства, в пасиві – джерела їх утворення. Розрахунки здійснено на основі додатку А. Проведемо горизонтальний та вертикальний аналіз активів у додатку Д.

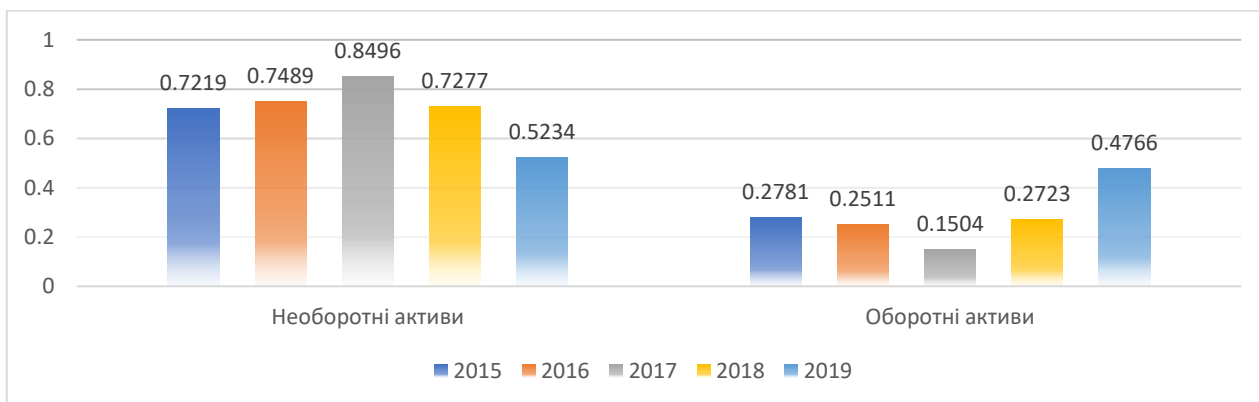

Рисунок 2.5. Питома вага оборотних та необоротних активів КП «Тернопільводоканал» у 2015-2019 рр.*

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Узагальнюючи результати аналізу активу балансу, можемо, насамперед, зробити висновок, що майно досліджуваного підприємства в динаміці зростає – загальна вартість активів комунального господарства збільшилася на 207579 тис. грн., що становить 204,9%, що є позитивною характеристикою. Негативним є те (див.рис. 2.5), що структура активів КП «Тернопільводоканал» протягом чотирьох років була «важкою» – необоротні активи переважали оборотні, що говорить про суттєві витрати та високу залежність від зміни виручки від реалізації послуг, тобто майно було іммобільним. У 2019 р. співвідношення між необоротними та оборотними активами змінилося на користь останніх, що відображає зростання мобільності активів і є доволі позитивним аспектом.

Загалом найбільшу частку у майні КП «Тернопільводоканал» мають основні засоби (див. рис. 2.6).

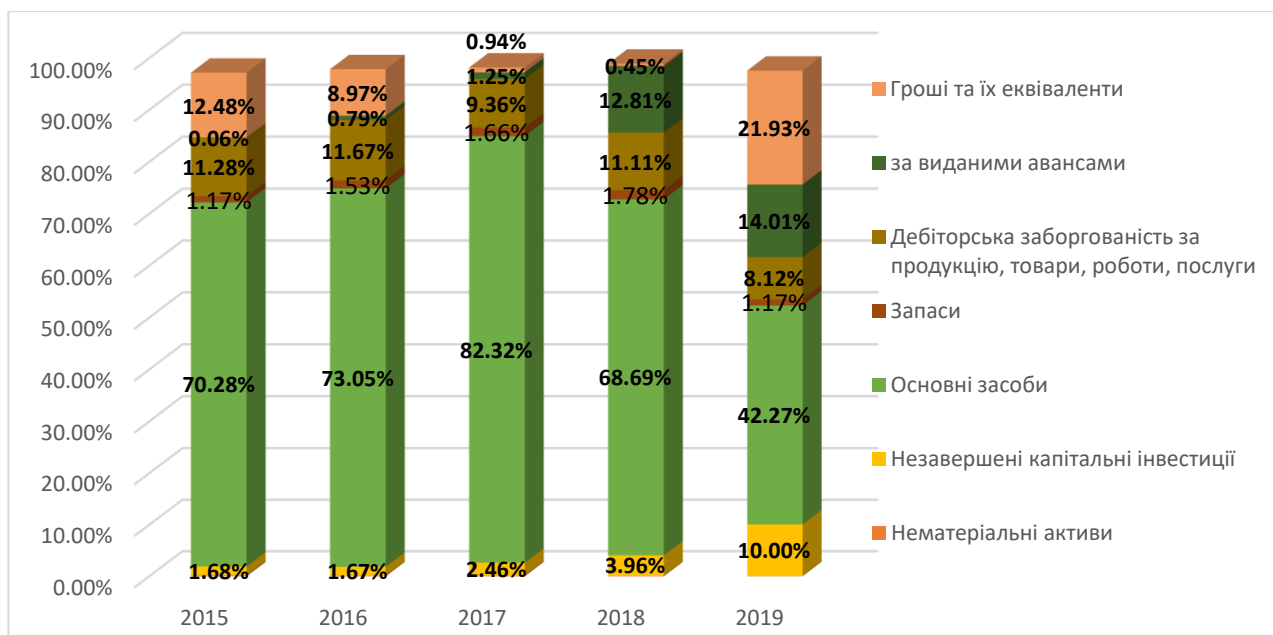

Рисунок 2.6. Структурний аналіз складових балансу - необоротних та оборотних активів КП «Тернопільводоканал» за 2015-2019 роки*

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Зріс також розмір основних засобів на 59378 тис. грн. (83,4%) (див. Додаток Д).

Щодо оборотних активів, то негативним є зростання дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги у 2019 р. порівняно з 2015 р. на 13647 тис. грн. та дебіторської заборгованості за виданими авансами на 43206 тис. грн. Грошові кошти КП «Тернопільводоканал» у 2019 р. зросли на 435,8%, що свідчить, певним чином, про зростання платоспроможності.

З метою оцінки ефективності управління майном, проаналізуємо стан основних засобів (див. табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Оцінка майнового стану та ефективності використання основних засобів КП «Тернопільводоканал»*

Назва показника	2015	2016	2017	2018	2019	Абсолютне 2019/2015	Відносне 2019/2015
Коефіцієнт придатності основних засобів (Кпр)	0,56	0,58	0,61	0,61	0,62	0,06	0,11

Коефіцієнт зносу основних засобів (Кз)	0,44	0,42	0,39	0,39	0,38	-0,06	-0,14
Коефіцієнт оновлення основних засобів (Кон.)	0,07	0,13	0,15	0,08	0,12	0,05	1,72
Коефіцієнт вибуття основних засобів (Квиб.)	0,075	0,003	0,001	0,005	0,003	-0,072	-0,964
Коефіцієнт мобільності (Км)	0,28	0,25	0,15	0,27	0,48	0,20	0,71
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів (Ке)	0,39	0,34	0,18	0,37	0,91	0,53	1,36
Фондовіддача (Фв)	1,07	1,03	1,06	1,13	1,34	0,26	0,25
Фондомісткість (Фм)	0,93	0,97	0,94	0,89	0,75	-0,18	-0,20

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Для більшої наочності, розглянемо динаміку на рис. 2.7.

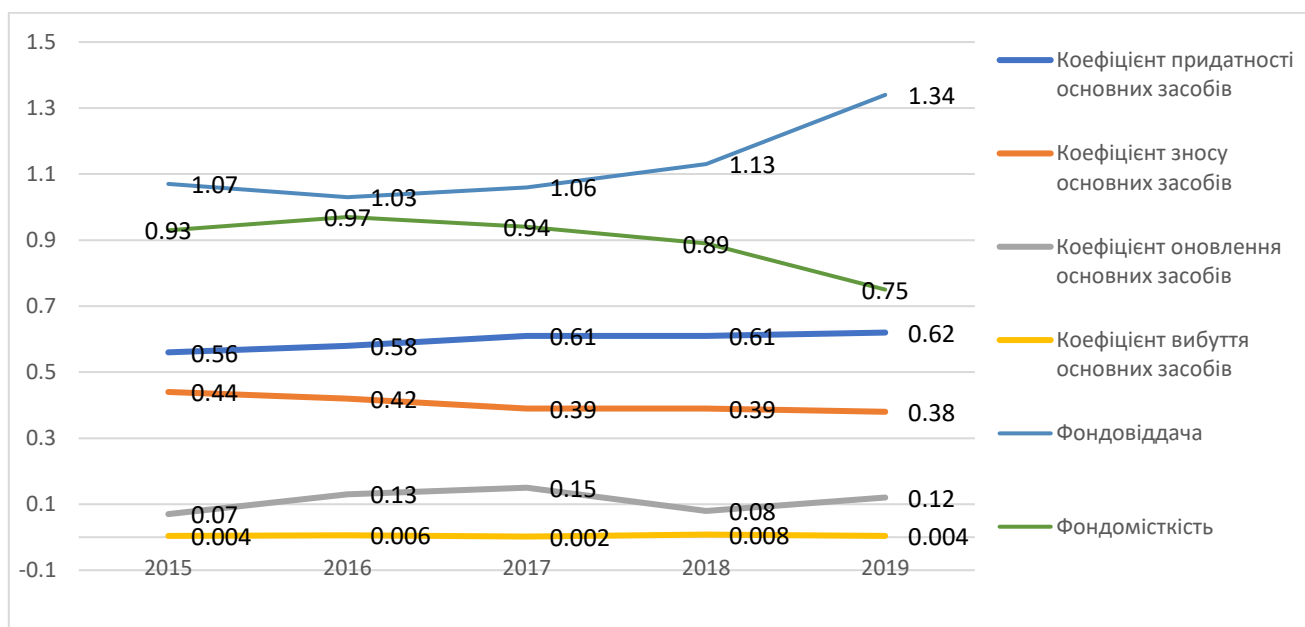

Рис. 2.7. Динаміка використання основних засобів на КП «Тернопільводоканал» за 2015-2019 рр.*

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Таким чином, виходячи з даних таблиці 2.9, можна побачити позитивну динаміку щодо ефективності використання основних засобів підприємства. Коефіцієнт зносу основних засобів знаходиться в межах норми та з кожним роком зменшується, що спричиняє збільшення коефіцієнта оновлення та придатності основних засобів на підприємстві. А от коефіцієнт вибуття основних засобів не

відповідає нормі та у 2019 році в порівнянні з 2015 роком не змінився, попри те, КП «Тернопільводоканал» спрямовує зусилля та ресурси на оновлення основних засобів. Зросла фондвіддача, що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів.

Окрім аналізу необоротних активів, зокрема оцінки стану та ефективності використання основних засобів як найбільш вагомої (42,27%) та важливої частини майна, здійснимо аналіз оборотних активів. Критерієм, що визначає рівень ефективності управління оборотними активами є ділова активність.

Оцінка ділової активності передбачає визначення результатів діяльності господарюючого суб'єкта через застосування комплексної оцінки ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів, які формують оптимальні співвідношення темпів росту й зміни основних показників, а також обумовлюють проміжні й кінцеві результати діяльності (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Показники аналізу ділової активності*

Показник	Рік				
	2015	2016	2017	2018	2019
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності активів (Ко.а.)	0,76	0,75	0,87	0,77	0,57
Середня тривалість обороту активів, дні	476,81	479,43	412,77	465,12	635,93
Коефіцієнт оборотності ВК	1,13	1,25	1,41	1,65	1,73
Середня тривалість обороту власного капіталу (Ко.в.к.)	319,08	288,95	255,36	217,54	208,13
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,71	2,99	5,80	2,84	1,19
Середня тривалість обороту оборотних активів	132,62	120,39	62,06	126,64	303,09
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (Ко.д.з.)	6,51	5,92	8,14	3,22	2,54
Середня тривалість обороту дебіторської заборгованості	55,32	60,77	44,21	111,75	141,48
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (Ко.к.з.)	4,70	4,08	4,72	3,50	3,16
Середня тривалість обороту кредиторської заборгованості	76,67	88,19	76,34	102,96	113,90

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Розрахунки, наведені у таблиці 2.10 показують, що у 2019 р. ділова активність КП «Тернопільводоканал» погіршилася, про що свідчить зменшення оборотності активів. Особливо негативним моментом є зменшення оборотності дебіторської заборгованості і зростання терміну повернення боргів дебіторами у два з половиною рази (понад 86 днів) у порівнянні із 2015 р.

Аналіз ефективності функціонування внутрішнього середовища передбачає оцінку платоспроможності, фінансової стійкості та показників ефективності.

Платоспроможність – можливість підприємства своєчасно задовольнити платіжні зобов'язання по довгостроковій заборгованості, а ліквідність – здатність швидко розраховуватися по короткостроковій заборгованості [41].

Для проведення аналізу ліквідності балансу спершу потрібно провести групування активів за ступенем ліквідності. Групування на найліквідніші, швидколіквідні, повільноліквідні та важколіквідні активи здійснено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

**Групування активів балансу КП «Тернопільводоканал» за їх ліквідністю
протягом 2015-2019 років***

Група активів	Рік					Відхилення, +/-	
	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2015	2019/ 2018
Найліквідніші активи	12643	10508	1203	744	67736	55093	66992
Швидколіквідні активи	11756	14845	13694	39608	68724	56968	29116
Повільноліквідні активи	3782	4056	4325	4536	10764	6982	6228
Важко ліквідні активи	73140	87703	108625	119971	161676	88536	41705

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Також потрібно провести групування зобов'язань за строками погашення (див. табл. 2.12).

Таблиця 2.12

**Групування зобов'язань КП «Тернопільводоканал» за терміновістю протягом
2015-2019 рр.***

Група активів	Рік					Відхилення, +/-	
	2015	2016	2017	2018	2019	2019/ 2015	2019/ 2018
Термінові пасиви	16432	19657	20960	36105	47837	31405	11732

Продовження табл. 2.12

Короткострокові пасиви	1965	937	1022	3366	10555	8590	7189
Довгострокові пасиви	15120	25935	26771	48283	149408	134288	101125
Постійні пасиви	67804	70583	79094	77105	101100	33296	23995

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Порівнюючи сформовані групи, можна визначити тип ліквідності КП «Тернопільводоканал» та структурні тенденції його балансу.

Таблиця 2.13

**Співвідношення активів та пасивів КП «Тернопільводоканал»
протягом 2015-2019 рр.***

№ п/п	2015	2016	2017	2018	2019
1.	$12643 \leq 16432$	$10508 \leq 19657$	$1203 \leq 20960$	$744 \leq 36105$	$67736 \geq 47837$
2.	$11756 \geq 1965$	$14845 \geq 937$	$13694 \geq 1022$	$39608 \geq 3366$	$68724 \geq 10555$
3.	$3782 \leq 15120$	$4056 \leq 25935$	$4325 \leq 26771$	$4536 \leq 48283$	$10764 \leq 149408$
4.	$73140 \geq 67804$	$87703 \geq 70583$	$108625 \geq 79094$	$119971 \geq 77105$	$161676 \geq 101100$

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Згідно проведених розрахунків (табл. 2.13), баланс КП «Тернопільводоканал» в жодному році не був абсолютно ліквідним. Позитивним є те, що у 2019 році у комунального підприємства достатньо високоліквідних активів для покриття термінових та короткострокових пасивів.

Після проведення оцінювання по абсолютних показниках, проведемо відносне оцінювання у таблиці 2.14.

Таблиця 2.14

Аналіз відносних показників ліквідності КП «Тернопільводоканал»*

Показник	2015	2016	2017	2018	2019	Відхилення 2019/ 2015 рр., +/-
Коефіцієнт покриття	1,53	1,43	0,87	1,14	2,52	0,99
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,33	1,23	0,68	0,69	2,34	1,01
Показник абсолютної ліквідності	0,69	0,51	0,05	0,02	1,16	0,47
Показник співвідношення поточної дебіторської та кредиторської заборгованості	0,72	0,76	0,65	1,1	1,44	0,72

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Показник власних оборотних коштів характеризує ту частину власного капіталу підприємства, яка є джерелом покриття його поточних активів. Він характеризує свободу маневру і фінансову стійкість підприємства з позиції короткострокової перспективи.

Дані таблиці свідчать про зростання ліквідності підприємства та підвищення його платоспроможності. Так, коефіцієнт швидкої ліквідності більший за нормативний і порівняно з 2015 р. зріс на 1,01 од. Це є позитивним у діяльності підприємства і свідчить про те, що КП «Тернопільводоканал» в змозі покрити свої поточні зобов'язання за рахунок очікуваних надходжень за надані послуги. Показник абсолютної ліквідності збільшився на 0,47 од. це свідчить про збільшення грошових коштів на підприємстві, і показник відповідає нормативу, тобто підприємство зможе покрити свої зобов'язання при першій необхідності. Отже, КП «Тернопільводоканал» є доволі ліквідним та платоспроможним підприємством.

Висновки до розділу 2

Досліджено сферу централізованого водопостачання та водовідведення України, наведено основні показники, що її характеризують, відображено особливості формування тарифів на послуги водоканалів та окреслено специфіку їх діяльності. Наведено організаційно-економічну характеристику КП «Тернопільводоканал».

Проаналізовано фінансово-економічну діяльність підприємства, розраховано показники, що оцінюють ефективність використання майна, фінансову стійкість, ліквідність, платоспроможність, рентабельність та ділову активність.

РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

3.1. Розроблення комплексу рекомендацій із підвищення ефективності організаційно-економічного механізму управління майном підприємства

Виробнича діяльність підприємств водопостачання та водовідведення має свої специфічні особливості, що відрізняють її від виробничої діяльності підприємств інших галузей національної економіки. Так, продукцією зазначених підприємств є:

- питна вода, яка призначена для споживання та транспортується населенню;
- «технічна» вода, яка транспортується для виробничих потреб у сфері будівництва, сільського господарства, промисловим підприємствам;
- послуга з очищення стічних вод.

Головною продукцією, що формує вартість продукції підприємств водопостачання та водовідведення є питна вода.

Для виробництва зазначеної продукції підприємства водопровідно-каналізаційного господарства несуть витрати палива, електричної та теплової енергії, комплектуючих виробів, природного газу, твердого палива (вугілля), паливно-мастильних матеріалів (бензину, дизпалива) та інших матеріальних ресурсів.

Взаємозв'язок витрачених ресурсів, з однієї сторони, та обсягами отриманих послуг завдяки використанню цих ресурсів, з іншої, характеризується ефективністю. Підвищенню ефективності використання ресурсів сприяє зростання обсягів наданих послуг водопостачання та водовідведення, на які використано вказані ресурси. Погіршення ж ефективності використання ресурсів вказує на зменшення наданих послуг, який одержують із вказаної величини нагромаджених

ресурсів. Ефективне використання майна досягається при повній його зайнятості та повних обсягах надання послуг водопостачання та водовідведення.

Основними елементами виробничого потенціалу досліджуваного підприємства є не традиційні сировина і матеріали, а паливо, електрична та теплова енергія та ін., що перебувають у розпорядженні комунального підприємства та служать для досягнення поточних та стратегічних цілей економічного розвитку.

Через набір відповідних чинників, ресурси комунальних підприємств є обмеженими та потребують дотримання режиму економії. Економію ресурсів можна забезпечити шляхом удосконалення організації праці, техніки, виробництва і технологій. Економічна система КП «Тернопільводоканал» об'єднує такі ресурси: трудові, матеріальні, фінансові, енергетичні, виробничі, та інформаційні. Вказані ресурси беруть безпосередню чи опосередковану участь у виробничому процесі, де перетворюються у питну та технічну воду, та послуги з очищення води. Нестача будь-яких ресурсів спонукає до пошуку резервів покращення їх використання.

Для підвищення показників економічної ефективності підприємства можна застосовувати наступні напрямки: скорочувати втрати енергії та сировини, знижувати енергомісткість та матеріаломісткість послуг з водопостачання та водовідведення та покращувати їх якість.

Діагностика ефективності використання майна комунального підприємства «Тернопільводоканал» продемонструвала такі моменти:

- сповільнення оборотності оборотних активів.
- зростання тривалості операційного та фінансового циклів.
- збільшення обсягів дебіторської та кредиторської заборгованості.
- зниження показників автономії та забезпечення власними оборотними коштами.

Розкриємо зазначені моменти. Період фінансового циклу характеризує час, впродовж якого підприємство втрачає свої фінанси. Ріст періоду операційного і фінансового циклів в часі демонструє негативні тенденції. Зростання періоду операційного циклу в часі означає зниження ділової активності через вповільнення оборотності оборотних коштів. В результаті росту тривалості операційного циклу підприємство отримує фінансові труднощі: виникають потреби у додаткових фінансових ресурсах.

Прострочена дебіторська заборгованість призводить до нестачі грошових для поточних потреб: купівлі запасів, виплати заробітної плати. Це, у свою чергу, знову ж таки створює нові фінансові труднощі. Поряд з цим, дебіторська заборгованість сприяє уповільненню оборотності капіталу, зниження рівня прибутку та росту ризику непогашення заборгованості. Ріст кредиторської заборгованості також призводить погіршення фінансового стану юридичної особи. Низьке значення показника автономії свідчить про невисоку стійкість компанії. Залежність КП «Тернопільводоканал» від кредиторів засвідчує зниження коефіцієнта забезпечення власними оборотними коштами. Таким чином, першочерговим завданням для підприємства є розроблення рекомендацій для вирішення даних проблем. Резерви зростання економічної ефективності передбачають можливість росту надання послуг водопостачання та водовідведення, розраховані на одиницю сукупних витрат. При цьому передбачають раціональніше використання усіх можливих ресурсів комунального підприємства.

Економію води (як результату використання ресурсів) важко продемонструвати, вона проявляється опосередковано – як поліпшення водопостачання громадян (за рахунок перерозподілу води між споживачами), як зниження витрат енергоресурсів, що йдуть на подачу води, зменшення поривів трубопроводів і т.п. У результаті економії не утворюється новий продукт, а лише зменшується забір води з джерела, і зменшуються пов'язані з цим витрати [84].

Покращення технічного рівня підприємства, удосконалення керування, зміна складу і структури виробництва, покращення якості ресурсів є основними факторами підвищення ефективності виробництва. Виділяють ресурсний, організаційний та технічний напрямки підвищення ефективності виробничого процесу (рис. 3.1.).

Рисунок 3.1. Напрями підвищення ефективності виробничого процесу комунального підприємства [власна розробка автора]

У межах ресурсного напрямку передбачається оцінка ефективного застосування уречевленої і живої праці. Оцінка передбачає розгляд у динаміці рівня використання майна: водозаборів, насосних станцій, станції знезалізнення води в часі, структуру собівартості послуг водопостачання та водовідведення, для вивчення у ній часток амортизації, матеріальних витрат, витрат на оплату праці.

Крім цього показники порівнюють з аналогічними показниками аналогічних підприємств інших областей. Одним з головних показників оборотних коштів є

швидкість обороту. Основними факторами прискорення оборотності є: застосування заходів з енергозбереження, зниження обсягів дебіторської заборгованості; вдосконалення матеріально-технічного забезпечення.

Ефективність використання трудових ресурсів зосереджується на таких елементах: втрати робочого часу; ступінь механізації та автоматизації праці; система стимулювання персоналу; оптимальний склад працюючих. Організаційний сегмент має на меті пошук засобів підвищення ефективності процесу водопостачання та водовідведення, ефективності управління.

Технічний напрямок передбачає вдосконалення технічної бази та вирішення організаційно-правових проблем. Проблема технічного відставання є характерною для комунальних підприємств. Щоб подолати технічне та технологічне відставання недостатньо просто перейти на новітні технології, а бажано упровадити на КП «Тернопільводоканал» специфічний комплекс відносин – корпоративну культуру.

Розглянуті напрямки дозволять комунальному підприємству запровадити систему заходів, що спрямовані на зростання ефективності використання ресурсів власними силами підприємства. Як основу можна запропонувати наступні заходи (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Заходи підвищення результативності діяльності підприємства

Напрямки	Зміст заходів
Напрямки підвищення ефективності використання основних засобів	
Інтенсивні	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення структури основних засобів; - подальше вдосконалення механізації й автоматизації процесів водопостачання та водовідведення; - оптимізація структури виробничого обладнання; - удосконалення технологічних процесів; - ліквідації проблемних етапів у виробничому процесі; - скорочення тривалості виробничого циклу; - впровадження заходів щодо економії енергетичних ресурсів; - застосування прогресивних форм організації виробництва і праці; - підвищення професійно-кваліфікаційного рівня персоналу, який обслуговує об'єкти основних засобів.

Екстенсивні	<ul style="list-style-type: none"> - скорочення простоїв устаткування; - зменшення кількості непрацюючого устаткування.
Напрямки прискорення обертання оборотних коштів	
сфера виробництва:	<ul style="list-style-type: none"> - скорочення тривалості виробничого процесу; - упровадження прогресивних енергозберігаючих технологій; - зниження енергомісткості продукції; - подальша модернізація виробничої інфраструктури підприємства; - формування системи мотивації за раціональне використання енергетичних ресурсів.
сфера обігу:	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення системи розрахунків за надані послуги з водопостачання та водовідведення; - ефективне управління дебіторською заборгованістю; - пошук оптимальних схем взаємодії з банківськими установами з приводу залучення коштів і здійснення розрахунків.
Напрямки підвищення ефективності роботи персоналу	
	<ul style="list-style-type: none"> - удосконалення управління та організації праці; - збільшення реального фонду робочого часу; - створення відповідного морально-психологічного клімату в колективі; - моральне заохочення та удосконалення систем оплати праці.

Джерело: сформовано на основі [79]

Представлені у таблиці 3.1 напрямки по різному впливають на результати діяльності підприємства.

Отже, оцінка загальних напрямків підвищення КП «Тернопільводоканал» показала, що основними заходами підвищення ефективності управління майном комунального підприємства є: зростання ефективності використання активів та прискорення їх оборотності. Крім цього, слід вдосконалювати технологію водопостачання та водовідведення, використовувати енергозберігаючі технології, знижувати витрати при транспортуванні, тощо.

Для КП «Тернопільводоканал», на нашу думку, найбільш ефективним буде технічний напрямок, який передбачатиме технологічний розвиток та зміну організації виробництва:

- обґрунтування та впровадження нетрадиційних послуг (перевезення вантажів, надання в оренду ескаваційного обладнання, тощо) та підняття якості вже існуючих;

- упровадження автоматизації, прогресивних технологій, а на окремих ділянках – механізації деяких операцій;
- удосконалення організації, контролю, планування та керування в цілому;
- здійснення капітального ремонту та модернізації необоротних активів;
- дослідно-конструкторські та науково-дослідні роботи;
- покращення техніко-економічні показники послуг водопостачання та водовідведення.

Таким чином, основними заходами підвищення ефективності управління майном комунального підприємства КП «Тернопільводоканал» є підвищення рівня його технічного оснащення, підвищення якості управління, організації процесів водопостачання та водовідведення і праці, оптимізація обсягу і послуг, що надаються.

3.2. Напрями активізації майнового потенціалу КП «Тернопільводоканал»

Для підняття рівня показників діяльності КП «Тернопільводоканал» застосуємо технічний напрямок, тобто надамо рекомендації щодо модернізації системи водопостачання та водовідведення у м. Тернопіль.

Процес забезпечення споживачів КП «Тернопільводоканал» з часом складнішає. Неефективними та застарілими є технології очистки та знезараження питної води і стан очисних споруд. Використання рідкого хлору не здатне очистити воду від залишків хімічної промисловості та сільського господарства. Через низький обсяг капіталовкладень, відбувається відставання фінансування оновлення засобів та експлуатації і поточного ремонту систем водопостачання та водовідведення. За цих умов першочерговим інвестиційним проєктом є перехід до оптимального технічного стану КП «Тернопільводоканал». Беручи до уваги об'єми робіт, модернізацію можна розглядати як мультипроєкт, що об'єднуватиме

багато окремих, але взаємопов'язаних інвестиційних проєктів. Завданням мультипроєкту є підвищення надійності та якості водопостачання та водовідведення завдяки підвищенню потенціалу та проведенні робіт з відновлення системи водопостачання, водовідведення, поліпшення екологічної ситуації у м.Тернопіль, за рахунок усунення проблем з очищення стоків утилізації твердих побутових відходів.

Попередня оцінка модернізації водоканалу передбачає залучення значних коштів. Але не виконувати технічне оновлення неможливо, оскільки часті ремонти та усунення наслідків аварій витягують з комунального підприємства, а фактично – з плати споживачів кошти у розмірах, достатніх на модернізацію виробництва. Без модернізації обладнання водоканалу ставатиме все гіршим, а витрати на його експлуатацію зростатимуть. Завдяки проведенню модернізації, експлуатаційні витрати зменшаться, що у кінцевому результаті зможе привести до зниження тарифів.

Мультипроєкт включає в себе декілька окремих проєктів. Представимо їх до розгляду через виділення окремих складових:

Складова 1: відновлення, реконструкцію та модернізацію системи водопостачання, водовідведення та системи утилізації твердих побутових відходів з метою покращення інфраструктури міста.

Складова 2: покращення екологічної безпеки міста.

Складова 3: управління реалізацією проєктів на регіональному рівні щодо підготовки, набору персоналу, моніторингу та оцінки.

Складова 4: інвестиції в нематеріальні активи.

Через важку фінансову ситуацію КП «Тернопільводоканал» не зможе в повному обсязі втілити усі проєкти. Необхідно проводити удосконалення першочергових проєктів модернізації з невеликим періодом окупності. Досвід проведення аналогічних проєктів в інших країнах рекомендує здійснювати добір

проектів. Добір передбачає вилучення неважливих проектів та переформулювання деяких із них після визначення оптимальної черговості.

Зазначений добір можна можна проводити, використовуючи такі рекомендації:

- після повторного поглибленого аналізу проекти, які не стосуються модернізації переносимо до інших інвестиційних програм;
- вилучаємо проекти, які виходять за межі припустимого сценарію розвитку підприємств проекти, що плануються до здійснення по закінченні терміну дії плану розвитку;
- окремі проекти переформулюємо або об'єднуємо з іншими;
- за необхідності проводимо взаємодоповнення новими проектами.
- Після проведення добору доцільно визначити частки найбільш пріоритетних проектів. З точки зору важливості проекти можна розмістити так:
 - зменшення обсягу питомих витрат та втрат матеріальних ресурсів – 95,2%;
 - упровадження та інвестиції в інформаційні технології – 3,6%;
 - придбання та покращення спеціальних та спеціалізованих транспортних засобів – 0,4%;
 - покращення екологічної безпеки – 0,1%;
 - інші заходи – 0,7% (рис.3.2).

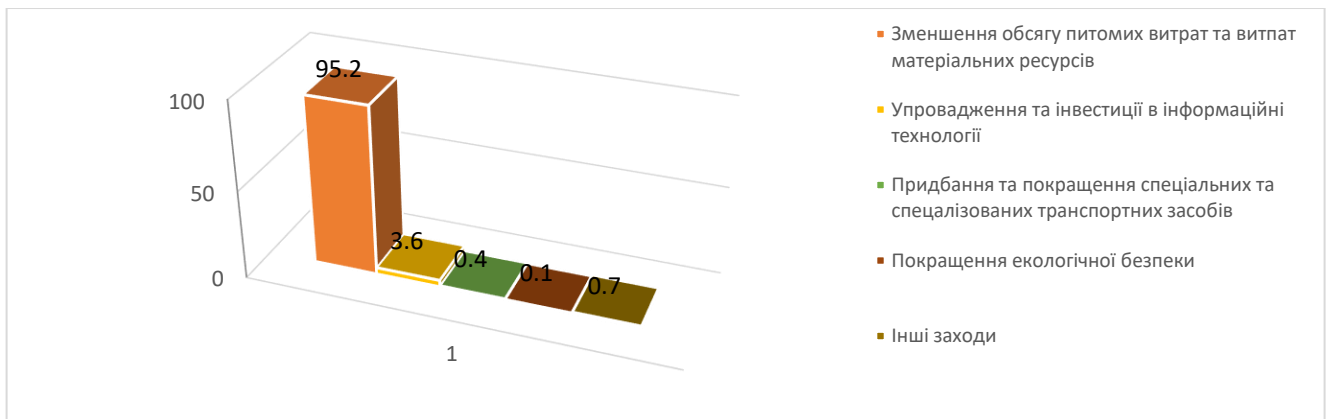

Рисунок 3.2. Розподіл проектів за ступенем важливості [розроблено автором]

Для реалізації проєктів та проведення модернізації слід скласти інвестиційну програму. У програмі передбачити конкретні заходи модернізації об'єктів водопостачання та водовідведення та їх фінансування.

На досліджуваний період передбачено реалізацію наступних заходів з модернізації, що сприятимуть зменшенню втрат матеріальних ресурсів:

- модернізація свердловин Тернопільського водозабору ВНС №1 та В.-Івачівського водозабору ВНС №5;
- модернізація введів водопроводів у багатоквартирні житлові будинки ;
- модернізація перекривної арматури водопроводів міста;
- модернізація ділянок водопроводів по вул.Клима Савури-Лесі Українки та по вул.15 Квітня-Романа Купчинського;
- модернізація підвищувальної насосної станції по вул.Морозенка-Симоненка та у м. Тернопіль;
- побудова станції знезалізнення води;
- модернізація Верхньо-Івачівського та Тернопільського водозаборів;
- покращення систем подачі і розподілу води та стоків включно із заміною та реконструкцією мереж водопостачання та водовідведення;
- модернізація КНС №8 та КНС №7, що передбачає заміну кабелів та перекривної арматури [80].

До заходів з упровадження та інвестиції в інформаційні технології відносимо запровадження системи автоматизації та диспетчеризації ВНС, КНС, КОС та мережі водопостачання та водовідведення.

Придбання та покращення спеціальних та спеціалізованих транспортних засобів передбачає купівлю автомобіля для аварійної бригади.

До заходів з покращення екологічної безпеки відносять:

- модернізація ділянок каналізації по вул. Сахарова та по вул. Микулинецька-С.Будного;
- модернізація каналізаційних насосних станцій №7,9 ;

- будівництво цеху обробки мулу одночасно з модернізацією каналізаційних очисних споруд [80].

Проведена модернізація забезпечить здійснення надійного, якісного та безперебійного водопостачання і водовідведення. Крім цього, модернізація посприє уникненню неефективного використання досить дорогих енергетичних ресурсів та дозволить з вигодою підійти до формування тарифів для споживачів.

Завдяки впровадженню модернізації КП «Тернопільводоканал» на 2020 рік планується досягнути:

1. зменшення втрат ресурсів за операційний рік:

- енергоресурси на 3,89 тис.кВт/год/рік
- витрати і втрати води — на 232,13 тис.м.куб/рік

2. підвищення якості послуг:

- підтримка водопостачання та водовідведення цілодобово та надійно;
- постачання споживачам води високої якості;
- підвищення рівня обслуговування споживачів на найвищому рівні;
- зростання обсягів реалізації продукції.

3. підвищення екологічної безпеки та охорони навколишнього середовища:

- недопущення розливу каналізаційних стоків;
- постійна підтримка очистки стокових каналів [80].

Модернізація передбачає, що проєкт призведе до зниження рівня забрудненості води у річці Серет, збільшить раціональність використання джерел підземних вод.

Розглянуті зміни у м. Тернопіль призведуть до покращення якості послуг з водопостачання та водовідведення, що допоможе оптимізувати тарифну політику та покращити функціонування комунального підприємства.

Заміна відпрацьованих основних засобів (Додаток Е) новими сприятиме зниженню розміру споживання електричної енергії та дозволить КП «Тернопільводоканал» погасити поточну та прострочену заборгованість перед

енергетичною компанією ВАТ «Тернопільобленерго». Запровадження модернізації також буде мати позитивний соціально-економічний ефект, оскільки незахищені верстви населення чутливі до рівня якості водопостачання, оскільки не в змозі забезпечити собі доступ до еквівалентних джерел водопостачання.

Модернізація об'єктів водопостачання та водовідведення проводитиметься із урахуванням санітарних вимог та згідно чинного законодавства.

Для проведення модернізації основних засобів КП «Тернопільводоканал» потребує фінансових ресурсів. Можна використовувати наступні джерела ресурсів: кредити, гранти, бюджетне фінансування, підвищення тарифів. Розрахунки тарифів виконуються водоканалом відповідно до вимог чинного законодавства та надаються до НКРЕКП для розгляду та затвердження [18].

Через невисоку платоспроможність населення на даний час КП «Тернопільводоканал» не зможе піднімати тарифи з метою одержання коштів для модернізації. Тому, крім традиційних джерел залучення коштів слід використовувати фінансові ресурси, які будуть вивільнятися після здійснення окремих проєктів з модернізації завдяки зниженню собівартості послуг з водопостачання та водовідведення при незмінних тарифах. Вивільнені кошти можна повторно інвестувати у інші проєкти чи застосовувати для погашення зобов'язань.

Програма модернізації, складена на 2020 рік потребує коштів у розмірі 433 236,84 млн.грн [80].

Одним із джерел отримання додаткових коштів для проведення модернізації є продаж окремих об'єктів основних засобів досліджуваного підприємства. На сьогодні на підприємстві не використовується автомобільна, тракторна техніка на загальну суму 352,393 тис. грн (Додаток Л).

З метою зниження амортизаційних відрахувань та витрат на охорону зазначене майно Комунальне підприємство «Тернопільводоканал» може реалізувати через відкритий аукціон шляхом проведення відкритих торгів зі

збільшенням початкової ціни з кроком торгів 1% від стартової ціни. Інформація про аукціон в обов'язковому порядку повинна розміщуватись на сайті підприємства.

Досліджуване підприємство має на балансі основні засоби, які використовуються не повною мірою у процесі водопостачання та водовідведення міста. Одним із таких об'єктів є лабораторно-побутово-виробничий корпус каналізаційних очисних споруд, склад, прохідна, що знаходяться за адресою: вул.Об'їзна, 4а, площею 420 кв.м. Середня вартість оренди нежитлових приміщень у 2019 році у м. Тернопіль склала 182,50 за 1кв.м. [83]. Сума очікуваного доходу на місяць складатиме 76650,00 грн (Додаток Л).

Важливим джерелом фінансування проєкту модернізації основних засобів КП «Тернопільводоканал» є кредит від МБРР у сумі 36,7 млн. дол. США. На сайті досліджуваного підприємства у розділі «Співпраця із Світовим банком» зазначено, що кредитний договір між МБРР та Україною було підписано у 2014 році терміном на 18 років. Пільговий період позики склав 5 років. Починаючи з 2019 року відбувається погашення основної суми позики за ставкою 3,85% [82].

Додаткові грошові кошти для модернізації основних засобів можна залучити шляхом підвищення ефективності використання дебіторської заборгованості. Тобто шляхом зниження обсягів дебіторської заборгованості та зобов'язань підприємства, що виникли через розрахунки з кредиторами різного типу. Дебіторська заборгованість виникає через розбіжність у часі між моментом (реалізації) споживання послуг водопостачання та водовідведення та фактичною їх оплатою згідно укладених угод.

Аналіз портфеля дебіторської заборгованості КП «Тернопільводоканал», показав, що за останні 5 років найбільшу частку у структурі дебіторської заборгованості займає дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Зокрема, всього заборгованості за вказаною статтею найбільша частка припадає на населення (коливається від 97,23% у 2015р до 79,98 % у 2019 році) (Додаток М).

У поточному, 2020 році обсяги дебіторської заборгованості мають тенденції до зростання (Додаток Ж).

Згідно інформації про дебіторську заборгованість основними боржниками КП «Тернопільводоканал» є населення, юридичні споживачі (гуртожитки та ОСББ, бюджетні організації та ін). Заборгованість виникає за наступними статтями: абонентське обслуговування, аварійне обслуговування, обслуговування вузлів комерційного обліку (ВКО), заміна ВКО, пільги та субсидії.

Зростання обсягів дебіторської і кредиторської заборгованості веде до вилучення з обігу великих обсягів грошових коштів на непередбачуваний термін, виникнення витрат на управління дебіторською заборгованістю; виникнення ризику неповернення і втрат від інфляції, і зниження прибутку, що негативно впливає на фінансово-господарську діяльність підприємства.

Управління дебіторською заборгованістю передбачає:

- 1) вивчення замовлень, оформлення розрахунків та встановлення характеру виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості;
- 2) оцінка заборгованості за видами наданих послуг для визначення невиконаних;
- 3) оцінка реальної вартості фактичної дебіторської заборгованості;
- 4) зменшення дебіторської заборгованості на суму безнадійних боргів;
- 5) контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;
- 6) оцінка можливості здійснення факторингової операції, що виникла за основним видом діяльності (послуги водопостачання та водовідведення).

З метою погашення дебіторської заборгованості можна застосовувати наступні методи:

- 1) організаційно-правові – пред'явлення претензійних заяв контрагентам, позови у судові органи;

2) економічні – застосування стягнення штрафів, пені, неустойок, заставна діяльність, призупинення надання послуг з водопостачання та водовідведення;

3) психологічні – телефонні нагадування, листування, поширення негативної інформації у соціальних мережах та ін.

Зазначені методи застосовуються залежно від терміну заборгованості. Можна застосовувати перераховані методи як до простроченої та сумнівної так і до нормальної дебіторської заборгованості [74].

Результативне управління дебіторською заборгованістю позитивно впливає на ліквідність, і, відповідно, на зміцнення фінансового стану комунального підприємства в цілому. Ефективне управління дебіторською заборгованістю сприяє швидкому зростанню прибутку і збільшенню фінансових можливостей підприємства, у результаті пришвидшується оборотність оборотних активів, вивільняються додаткові кошти. Для зниження рівня дебіторської заборгованості слід впровадити комплекс заходів.

Згідно таблиці 2.10, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості в цілому 2,54 з періодом інкасації – 141,48 дні. Оборотність дебіторської заборгованості споживачів-юридичних осіб є в межах норм. У разі сповільнення оборотності дебіторської заборгованості споживачів-юридичних осіб для її стягнення рекомендуємо застосувати факторинг, як сучасну форму рефінансування дебіторської заборгованості.

Ринок купівлі проблемних боргів юридичних осіб представлений фінансовими компаніями та банками, які мають право надавати послуги з факторингу у м. Тернопіль. Оскільки досліджуване підприємство обслуговується АТ «Альфабанк» для проведення операції факторингу застосуємо умови цього банку. АТ «Альфабанк» пропонує операцію факторингу на таких умовах: резерв дебіторської заборгованості складає 20%, комісія – 0,85% від придбаних боргів, відсоткова ставка – 13% [81].

Проведемо відповідні розрахунки за факторинговою операцією (табл.3.2)

**Розрахунок вартості факторингової операції та доходів від факторингу
по КП «Тернопільводоканал»**

Показник	Розрахунок і результат, тис.грн.
Дебіторська заборгованість юридичних споживачів підприємства, тис.грн.	5020,62
- резерв дебіторської заборгованості	$5020,62 * 0,2 = 1004,12$
- комісія за управління кредитними коштами	$5020,62 * 0,0085 = 42,68$
Дохід до сплати відсотків, тис.грн	$5020,62 - 1004,12 - 42,68 = 3973,82$
- відсотки по кредиту	$3973,82 * 0,13 / 2,54 = 203,38$
Вартість факторингу кожного обороту, тис.грн	$42,68 + 203,38 = 246,06$
Отриманий дохід, тис.грн.	$3973,82 - 203,38 = 3770,44$
Повна вартість за операцію, тис.грн	$246,06 * 2,54 = 624,99$

В результаті впровадження факторингової операції комунальне підприємство отримує дохід у вигляді надходжень від погашення дебіторської заборгованості у розмірі 3770,44 тис. грн.

Для зменшення дебіторської заборгованості населення уведемо знижку 5% на оплату послуг водопостачання та водовідведення за умови, якщо оплата здійснюється до 20 числа.

Під час проходження переддипломної практики на КП «Тернопільводоканал», було проведено анкетування серед споживачів, з метою визначення рівня їх задоволеності послугами водопостачання та водовідведення. Одним із пунктів анкети, було запитання: «Чи будете Ви своєчасно оплачувати рахунки водопостачання та водовідведення, якщо за це водоканал запропонує знижку 5%?». На це запитання 75% із опитаних споживачів відповіли ствердно та вважають таку пропозицію привабливою (додаток Н). Розрахуємо, як зміниться розмір дебіторської заборгованості фізичних осіб перед досліджуваним підприємством за умови введення анонсованої знижки.

Згідно додатку М, на кінець 2019 року розмір дебіторської заборгованості населення становив 20057,38 тис .грн.

В результаті розрахунку розмір знижки становитиме:

$$D = (20057,38 \cdot 0,75) \cdot 0,05 = 752,15 \text{ тис. грн}$$

Внаслідок застосованої знижки на рахунок досліджуваного підприємства надійде 14290,89 тис. грн. (15043,04 - 752,15 тис. грн) та за балансом дебіторська заборгованість фізичних осіб складе 5014,35 тис. грн.

Наведені приклади залучення коштів для проведення модернізації основних засобів дозволять додатково залучити в оборот КП «Тернопільводоканал» значну суму коштів без використання банківських кредитів. Це сприятиме підвищенню ефективності управління майном комунального КП «Тернопільводоканал».

Застосуємо інструменти математичного моделювання, для визначення взаємозв'язку між дебіторською заборгованістю, чистим доходом, прибутком та власним капіталом КП «Тернопільводоканал». Під час дослідження взаємозв'язку між обраними показниками використаємо метод кореляційно-регресійного аналізу. Цей метод дасть змогу оцінити математичну залежність результативного показника від величини факторного показника на основі статистичного аналізу даних.

Коефіцієнтом парної кореляції називають відношення кореляційного моменту до добутку середніх квадратичних відхилень:

$$r = \frac{\mu}{\sigma_x \sigma_y} = \frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X}) \cdot (Y_i - \bar{Y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2 \cdot \sum_{i=1}^n (Y_i - \bar{Y})^2}} \quad (3.2)$$

де X_i, Y_i – числові значення величин, між якими встановлюється кореляційний зв'язок, \bar{X}, \bar{Y} – їх середні арифметичні значення величин [37].

Результати розрахунків зведемо в таблицю (Додаток П).

Чим ближче значення коефіцієнта кореляції до одиниці, тим зв'язок між використаними фінансовими величинами стає тіснішим. Зі зменшенням значення коефіцієнта кореляції щільність такого зв'язку втрачається. Згідно даних додатка

П, коефіцієнт кореляції $r = 0,898$, отже між досліджуваними показниками існує щільний зв'язок.

За результатами кореляційного аналізу встановлено, що зменшення дебіторської заборгованості досліджуваного підприємства КП «Тернопільводоканал» призведе до одночасного зростання чистого доходу, прибутку та власного капіталу.

Обґрунтувати можливість підприємства впроваджувати заходи щодо підвищення ефективності управління майном комунального підприємства допоможе ефективний метод проведення факторного аналізу – модель «Дюпон». Модель призначена для визначення факторів, що впливають на ефективність роботи підприємства та визначення оцінки цього впливу. Трифакторна формула дозволяє оцінити ступінь впливу різних факторів на формування показника рентабельності власного капіталу і дозволяє виявити резерви у майні підприємства з метою зростання його прибутковості.

Застосовуючи трифакторну модель «Дюпон», відобразимо її практичну значимість від впровадження запропонованих заходів (п'ятипроцентна знижка для населення) та її практичну значимість для виявлення напрямів зростання прибутковості на прикладі КП «Тернопільводоканал». Представимо показник рентабельності власного капіталу (ROE, Return On Equity) як інтегральний коефіцієнт ефективності діяльності підприємства у вигляді трьох факторів:

$$ROE = ROS * TAT * EM, \quad (3.1) [76]$$

де ROS (return of sale) – коефіцієнт рентабельності продажу,

TAT (total assets turnover) – коефіцієнт оборотності активів,

EM (equity multiplier) – мультиплікатор власного капіталу.

Складові формули узагальнюють всі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства: перша складова відображається у формі № 2 «Звіт про фінансові результати», зокрема через обсяги дебіторської заборгованості зростатиме виручка від надання послуг водопостачання та водовідведення (має вплив на коефіцієнт рентабельності продажу); друга – актив балансу – зменшення розміру дебіторської заборгованості дозволить отримати додаткові внутрішні фінансові ресурси, зокрема для фінансування основних засобів; третя – пасив балансу, а саме: власний капітал є фінансовою основою створення і розвитку підприємства, основним джерелом формування майна, його зростання призводить як до підвищення ефективності управління майном комунального підприємства; так і до підвищення ефективності діяльності загалом.

Важливо зазначити, що розрахунок коефіцієнта рентабельності продажу базується на чистому прибутку, а не на валовому, з метою досягнення порівнянності даних.

Для визначення економічної доцільності запропонованих заходів, що передбачають модернізацію досліджуваного підприємства та зменшення розміру дебіторської заборгованості, проведемо прогнозування значення показника рентабельності власного капіталу (ROE). Проведені заходи щодо залучення додаткових коштів для проведення модернізації призвели до змін у окремих статтях балансу та звіту про фінансові результати. Використовуючи зміни, спрогнозуємо рентабельність власного капіталу (ROE) на 2020 рік. Попередню інформацію для розрахунків представимо у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Обґрунтування економічної ефективності запропонованих заходів *

Показники	Формула розрахунку	2019 рік	2020р (прогноз)
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис.грн.,		25078,00	10034,96
- Чистий дохід		174869,00	189159,89

- Чистий прибуток		11049,00	24587,74
Власний капітал		101100,00	114638,74
Активи		308900,00	293856,96
Рентабельність продажу(ROS)	Ф.№2 р.2350 (2355) / р.2000	0,06	0,13
Коефіцієнт оборотності активів (TAT)	Ф.№2 р.2000 / Ф.№1 р.1300	0,57	0,64
Мультиплікатор власного капіталу (EM)	Ф.№1 р.1300 / р.1495	3,05	2,56
Рентабельність власного капіталу (ROE)	ROS*TAT* EM	0,11	0,21

**Примітка. Власна розробка автора*

Представимо графічно прогноз рентабельності власного капіталу КП «Тернопільводоканал» на 2020 рік (див. рис.3.3).

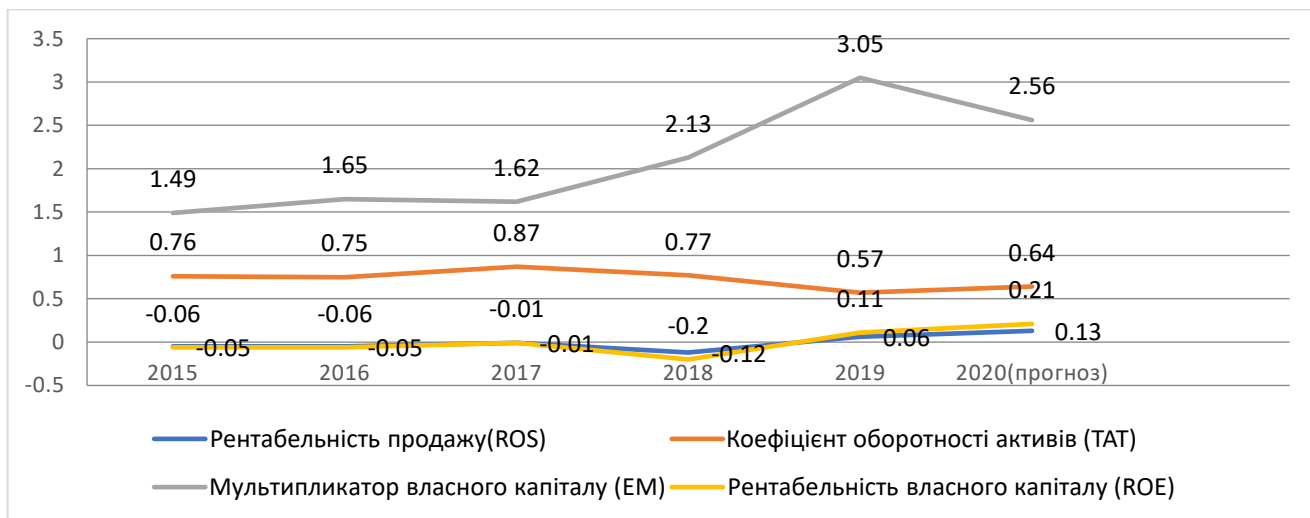

Рисунок 3.3. Прогноз рентабельності власного капіталу КП «Тернопільводоканал» на 2020 рік *

**Примітка. Складено на основі даних таблиці 3.3 та додатку М*

Прогнозні розрахунки та їх демонстрація на рисунку показують, що запропоновані заходи зі зниження розміру дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги фізичних осіб-споживачів вплинуть позитивно на показники: оборотності активів, рентабельності продажів та рентабельності власного капіталу. У сукупності це позитивно впливає на результати діяльності підприємства та на ефективність використання майна КП «Тернопільводоканал».

Висновки до розділу 3

Запропоновано, враховуючи виявлені проблеми у попередньому розділі, розробити та впровадити проєкт з модернізації основних засобів, який сприятиме технічному переоснащенню КП «Тернопільводоканал».

Доведено, що ефективним способом активізації внутрішніх резервів як джерела фінансування проєкту модернізації буде реалізація невикористовуваних основних засобів, здача в оренду приміщень та пришвидшення оборотності дебіторської заборгованості за спожиті послуги.

Обґрунтовано запропоновані заходи шляхом розрахунку трифакторної моделі Дюпона.

Застосовано інструменти математичного моделювання. Розраховано коефіцієнт кореляції для дослідження зв'язку дебіторської заборгованості, чистого доходу, прибутку та власного капіталу. Метод дозволив показати залежність результативного показника від величини факторного показника на основі . аналізу даних.

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ НА КП «ТЕРНОПІЛЬВОДОКАНАЛ»

4.1. Організація служби охорони праці на КП «Тернопільводоканал»

В КП «Тернопільводоканал» створена служба охорони праці та діє Система управління охорони праці (СУОП), основним завданням яких є підготовка, прийняття та реалізація правових, організаційних, науково-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних та лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на збереження життя, здоров'я людини та забезпечення її умов праці під час роботи [87].

За стан охорони праці на підприємстві загальну відповідальність несе директор. Головному інженеру підприємства доручається організаційно-технічне і оперативне керівництво роботою за створення безпечних та здорових умов праці. Інженер з охорони праці підпорядковується директору та співпрацює з усіма підрозділами підприємства в плані ведення контролю за дотриманням законодавства з охорони праці. Відповідно до наказу по підприємству, керівники структурних підрозділів призначаються відповідальними за стан охорони праці та організацію проведення інструктажів з охорони праці у своїх підрозділах.

Всі заходи з охорони праці фінансуються відповідно до законодавства в розмірі не менше 0,5% фонду оплати праці за попередній рік [6].

Таблиця 4.1

Фінансування заходів на охорону праці на КП «Тернопільводоканал»*

Фонд оплати праці, тис. грн					Витрати на охорону праці, тис. грн.					Абсолютне відхилення тис. грн.	
2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	2019-2015	2019-2018
26 816,6	32 608,4	35 281,4	46 308,9	73 427,3	528,55	614,9	799,2	869,2	1258	729,45	388,8

Згідно даних таблиці 4.1, спостерігаємо збільшення фонду оплати праці працівників, що призводить до зростання суми фінансування заходів охорони праці на КП «Тернопільводоканал». У 2019 році на охорону праці було виділено

суму у розмірі 1258 тисяч гривень. Щороку досліджуване підприємство планує та виділяє грошові кошти на основні напрямки (Додаток И).

У відповідності до законодавства, у 2019 році в КП «Тернопільводоканал» було атестовано 46 робочих місць за умовами праці [14]. Матеріали атестації робочих місць узгоджено з профспілковим комітетом та затверджені директором підприємства.

Для прикладу розглянемо робоче місце машиніста насосних установок (ВВНС крім ВВН-3) (Додаток К). Дане робоче місце присутнє у відділі водопровідних насосних станцій, відділі каналізаційних насосних станцій та відділі каналізаційних очисних споруд. Робоче місце має в наявності 2 фактори І ступеня. За показниками факторів виробничого середовища і трудового процесу робоче місце потрібно вважати з шкідливими умовами праці. Умови і характер праці машиніста насосних установок відноситься до 1 ступеня 3 класу ризику пошкодження здоров'я за Державними санітарними нормами та правилами [11], середньої II-б категорії фізичних робіт згідно ДСН 3.3.6.042-99. Сума значень факторів виробничого середовища ($X_{\text{факт}}$), балів – 1,724. Як результат, тривалість додаткової відпустки через шкідливі та важкі умови праці по даному робочому місцю – 4 календарні дні, а розмір доплати – 4%.

До переліку небезпечних робіт на підприємстві відносяться виконання робіт в колодязях, траншеях, замкнутих резервуарах, на висоті, газозварювальні роботи тощо. Одним з найнебезпечніших видів робіт є виконання робіт в каналізаційних колодязях, де можуть виникати нещасні випадки внаслідок отруєння шкідливими газами.

Причинами таких нещасних випадків можуть бути як технічні, такі як:

- 1) перевищення гранично допустимих концентрацій небезпечних та шкідливих газів (метан, сірководень тощо);
- 2) незадовільний технічний стан колодязя; так і організаційні причини:
 - 1) порушення вимог безпеки під час експлуатації каналізаційних споруд -

одноосібне виконання робіт (такі роботи виконуються в складі 3 чоловік), а також незастосування засобів індивідуального захисту при їх наявності;

2) невиконання вимог посадових інструкцій і інструкцій з охорони праці, безпечного виконання робочих прийомів в каналізаційному колодязі (перед початком робіт отримати наряд-допуск, одягнути спецодяг і спецвзуття, отримати необхідні інструменти, пристосування, допоміжні матеріали, захисні засоби: запобіжні пояси з шнуром на кожного члена бригади, шнур з карабіном для опускання інструменту, матеріалів, сигнальний жилет на кожного члена бригади, захисна каска на кожного члена бригади, ізолюючий протигаз ППШ-1 з шлангом довжиною на 2 м більше глибини колодязя, але загальна довжина не повинна перевищувати 12 м, газоаналізатор чи індикатор газу тощо).

Протягом 2015-2019 років на КП «Тернопільводоканал» не було виявлено порушень та недоліків з питань створення безпечних та нешкідливих умов праці, виробничі травми та нещасні випадки на підприємстві не були зареєстровані.

Для підвищення безпеки праці на підприємстві рекомендуємо впровадити альтернативні методи очищення питної води та знезараження стоків – хлор замінити на використання гіпохлориту натрію. Підприємство може використовувати систему по виробництву традиційного гіпохлориту або систему змішаних оксидантів «МІОХ». Дані технології однаково забезпечують підвищену безпеку за необхідного рівня залишкового хлору.

Система «МІОХ» – обладнання для електролізу, може приймати дезінфікуючий засіб локально, додавати його у воду та автоматично контролювати процес знезараження води. Концентрація вільного хлору не перевищує 1% і класифікується як безпечна [85].

Переваги використання МІОХ:

1) проста та безпечна експлуатація;

2) не потрібно транспортувати, зберігати та використовувати хлор-газ у балонах – речовина 2-го класу небезпеки (високонебезпечна), за ДСТ 12.1.005, при

роботі з яким вимагаються спеціальні заходи безпеки;

- 3) доступність і безпека сировини (сіль, вода та електроенергія);
- 4) можливість віддаленого моніторингу.

4.2. Вимоги техногенної безпеки та цивільного захисту КП «Тернопільводоканал»

На території підприємства є ймовірність настання надзвичайної ситуації (далі – НС). На всіх об'єктах організовано цивільний захист, щоб заздалегідь підготуватися до захисту від наслідків НС, зменшити втрати, створити умови для покращення стійкості роботи на об'єктах та організувати своєчасне проведення рятувальних та ліквідаційних робіт. Для підготовки підприємства до захисту при загрозі та виникненні виробничих аварій, катастроф та стихійних лих розробляється план цивільного захисту, в якому передбачається проведення організаційних та інженерно-технічних заходів цивільного захисту [18].

До основних завдань цивільного захисту відноситься:

- 1) запобігання техногенним та природним катастрофам та усуненню їх наслідків;
- 2) повідомляти про виникнення загроз та надзвичайних ситуацій у мирний час та під час війни, а також інформувати людей про поточну ситуацію.
- 3) захистити людей від наслідків аварій, катастроф, стихійних лих та зброї масового знищення;
- 4) організувати життєзабезпечення населення під час нс;
- 5) організувати і створити систему аналізу та прогнозування, сповіщення та зв'язку, моніторингу та контролю за радіаційною обстановкою;
- 6) підготовка та перепідготовка кадрів складу цз, органів управління і їх сил;
- 7) навчити населення правильно застосовувати засоби індивідуального захисту та як діяти у випадках нс.

КП «Тернопільводоканал» експлуатує 3 хімічно-небезпечні об'єкти, де однією із складових технологічного процесу очищення питної води та знезараження стоків є хлорування, що пов'язано з використанням хлору.

На хлораторних станціях можливі наступні аварійні ситуації: пропуск хлору на запірній арматурі біля з'єднань балона, на трубопроводах хлору, на випарниках, на з'єднаннях хлораторів.

На складі хлору можливі наступні аварійні ситуації: вибух балона з хлором, розрив або тріщина балона з наступним витоком хлору, витік хлору біля прилягаючого вентиля балона або через дефекти чи місцеве руйнування трубопроводів.

До заходів безпеки відноситься контроль під час приймання балонів, своєчасне проведення планово-попереджувальних робіт і пневматичного випробування обладнання, працюючого під тиском, запобіжних клапанів, своєчасний контроль за станом роз'ємних з'єднань, заміна фізично зношених вузлів і деталей устаткування, навчання і атестація обслуговуючого персоналу, додержання правил безпеки при транспортуванні, вантажно-розвантажувальних роботах, додержання правил техніки безпеки при електрогазозварювальних роботах, проведення регулярних тренувань по діям у разі аварій.

При порушенні герметичності системи перед персоналом постає завдання діяти згідно з Планом локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій для складу хлору хімічно-небезпечних об'єктів комунального підприємства «Тернопільводоканал», застосовуючи об'єктову систему оповіщення, яка забезпечує оповіщення керівництва підприємства та працюючого персоналу, а також особового складу формувань цивільного захисту, які залучаються до спільних дій по ліквідації і локалізації НС (аварії), ввімкнути аварійну витяжну вентиляцію, місце розливу хлору залити водою, вапняним молоком, розчином соди або каустику та включити водяну завісу, облаштовану по периметру будівлі хлораторної, а також за допомогою пожежних машин, мотопомп тощо;

При виникненні аварійних забруднень суб'єктом господарювання відбувається інформування відповідних центральних органів виконавчої влади; інформування місцевого населення, а також проведення робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України [2].

При настанні техногенних або природних НС, в результаті яких припиняється водопостачання споживачам, керівник підприємства зобов'язаний терміново в порядку, визначеному статтею 20 Кодексу цивільного захисту України від 02.10.2012 №5403-VI, повідомити про це органи державного контролю у сфері питної води та питного водопостачання, та вжити заходів щодо охорони джерел та систем централізованого водопостачання і ліквідувати причини й наслідки таких НС та організувати пункти розливу питної води [13].

Висновки до розділу 4

Розкрито основні функції служби охорони праці підприємства, організацію фінансування охорони праці на КП «Тернопільводоканал», що гарантує безпеку праці та сприяє належним умовам виконання відповідних виробничих функцій; досліджено шкідливі умови праці на робочому місці, причини травматизму, розроблено рекомендації щодо покращення умов праці та безпеки цивільного захисту на КП «Тернопільводоканал». Розглянуто ймовірні надзвичайні випадки на підприємстві, превентивні заходи та порядок проведення ліквідації аварій.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У кваліфікаційній роботі для здобуття освітнього ступеня «магістр» розкрито теоретичні аспекти, що стосуються ефективності управління майном та запропоновано шляхи вирішення поставлених завдань.

У **першому розділі** кваліфікаційної роботи магістра наведено теоретико-методичні основи ефективності управління майном, зокрема здійснено аналіз дефініцій «ефект», «ефективність», «комунальна власність», «майно підприємства», «оборотні та необоротні активи». Розглянуто ефективність використання майна з позицій зацікавлених сторін. Досліджено основні принципи формування майна, напрямки ефективного управління майном підприємства та критерії оцінки його використання. Визначено місце аналізу майнового стану в системі аналізу фінансового стану підприємства.

У цьому ж розділі відображено методику аналізу фінансового стану, яка базується на розрахунку показників, що дають змогу оцінити майновий стан підприємства (його господарських засобів та джерел їх утворення), ліквідність, ділову активність господарюючого суб'єкта, рівень його фінансової стійкості та рентабельності.

Визначено, що ефективність управління полягає в підходах, механізмах, що зорієнтовані на досягнення максимального ефекту. Запропоновано механізм управління майновим потенціалом комунального підприємства в умовах економічної нестабільності, який сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства загалом та матиме позитивний вплив на фінансову стійкість.

В **другому розділі** досліджено сферу централізованого водопостачання та водовідведення України, наведено основні показники, що її характеризують, відображено особливості формування тарифів на послуги водоканалів та окреслено специфіку їх діяльності. Наведено організаційно-економічну характеристику КП «Тернопільводоканал».

Проаналізовано фінансово-економічну діяльності підприємства, розраховано показники, що оцінюють ефективність використання майна, фінансову стійкість, ліквідність, платоспроможність, рентабельність та ділову активність.

Розрахунки свідчать про загальне покращення результатів діяльності досліджуваного підприємства, зокрема КП «Тернопільводоканал» вперше за досліджуваний період отримало прибуток, у розмірі 11049 тис. грн. Попри зростання собівартості реалізованої продукції (товарів, послуг, робіт) у 2019 р. на 95,96%, темпи зростання чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг, робіт) становлять 128,6%, що на 32, 64 п.п. більше за темпи зростання собівартості. Це позитивний аспект у діяльності досліджуваного підприємства.

Визначено, що на КП «Тернопільводоканал» нормальний фінансовий стан з точки зору покриття запасів власними коштами, лише у 2017 р. фінансовий стан був нестійким. КП «Тернопільводоканал» є фінансово залежним від зовнішніх кредиторів, оскільки коефіцієнт фінансової автономії становить лише 0,33, тобто підприємство лише на 33% фінансує свою діяльність за рахунок власних коштів. Зростання коефіцієнта фінансового ризику також свідчить про зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування та, відповідно, зниження фінансової стійкості – якщо коефіцієнт фінансового ризику у 2015 році свідчив про те, що на одну гривню власного капіталу, вкладеного в активи, припадає 0,49 грн. позикового, то у 2019 – одній гривні власного капіталу відповідають дві гривні позикового.

Структурні зміни в пасиві балансу підприємства підтверджують негативну динаміку у джерелах фінансування майна КП «Тернопільводоканал» - питома вага власного капіталу зменшилася на 34,2 п. п.

Результати коефіцієнтного аналізу показали, що у 2019 році, вперше за досліджуваний період, власний капітал був рентабельним, а також зросли показники його оборотності та приросту.

Виявлено позитивну динаміку щодо ефективності використання основних

засобів підприємства. Коефіцієнт зносу основних засобів знаходиться в межах норми та з кожним роком зменшується, що спричиняє збільшення коефіцієнта оновлення та придатності основних засобів на підприємстві. А от коефіцієнт вибуття основних засобів не відповідає нормі та у 2019 році в порівнянні з 2015 роком не змінився, попри те, КП «Тернопільводоканал» спрямовує зусилля та ресурси на оновлення основних засобів. Зросла фондovіддача, що свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів.

Встановлено, що показники ділової активності КП «Тернопільводоканал» погіршилися, про що свідчить зменшення оборотності активів. Особливо негативним моментом є зменшення оборотності дебіторської заборгованості і зростання терміну повернення боргів дебіторами у два з половиною рази (понад 86 днів) у порівнянні із 2015 р.

Ліквідність КП «Тернопільводоканал» зросла: коефіцієнт швидкої ліквідності більший за нормативний і порівняно з 2015 р. зріс на 1,01 од. Це є позитивним у діяльності підприємства і свідчить про те, що КП «Тернопільводоканал» в змозі покрити свої поточні зобов'язання за рахунок очікуваних надходжень за надані послуги. Показник абсолютної ліквідності збільшився на 0,47 од. - це свідчить про збільшення грошових коштів на підприємстві, і показник відповідає нормативу, тобто підприємство зможе покрити свої зобов'язання при першій необхідності.

У **третьому розділі** запропоновано, враховуючи виявлені проблеми у попередньому розділі, розробити та впровадити проєкт з модернізації основних засобів, який сприятиме технічному переоснащенню КП «Тернопільводоканал».

Доведено, що ефективним способом активізації внутрішніх резервів як джерела фінансування проєкту модернізації буде реалізація невикористовуваних основних засобів, здача в оренду приміщень та пришвидшення оборотності дебіторської заборгованості за спожиті послуги.

Обґрунтовано запропоновані заходи шляхом розрахунку трифакторної моделі Дюпона, за якою прогнозне значення власного капіталу зросте на 0,1 пункта до 0,21%.

Застосовано інструменти математичного моделювання. Розраховано коефіцієнт кореляції для дослідження зв'язку дебіторської заборгованості, чистого доходу, прибутку та власного капіталу. Метод дозволив показати залежність результативного показника від величини факторного показника на основі аналізу даних.

В **четвертому розділі** кваліфікаційної роботи магістра розкрито основні функції служби охорони праці підприємства, організацію фінансування охорони праці на КП «Тернопільводоканал», що гарантує безпеку праці та сприяє належним умовам виконання відповідних виробничих функцій; досліджено шкідливі умови праці на робочому місці, причини травматизму, розроблено рекомендації щодо покращення умов праці та безпеки цивільного захисту на КП «Тернопільводоканал». Розглянуто ймовірні надзвичайні випадки на підприємстві, превентивні заходи та порядок проведення ліквідації аварій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України : Конституція України; Верховна Рада України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Водний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 06.06.1995 № 213/95-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/213/95-%D0%B2%D1%80>
3. Господарський кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
4. Земельний кодекс України : Кодекс України; Кодекс, Закон від 25.10.2001 № 2768-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2768-14>
5. Податковий кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
6. Про внесення змін до статей 19 та 43 Закону України "Про охорону праці" : Закон України від 02.06.2011 № 3458-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3458-17>
7. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг : Закон України від 09.07.2010 № 2479-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2479-17>
8. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг : Закон України від 09.07.2010 № 2479-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2479-17>

9. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 09.11.2017 № 2189-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2189-19>

10. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 09.11.2017 № 2189-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2189-19>

11. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» : Наказ; МОЗ України від 08.04.2014 № 248 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0472-14>

12. Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання : Закон України від 22.06.2017 № 2119-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2119-19>

13. Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення : Закон України від 10.01.2002 № 2918-III // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2918-14>

14. Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.1992 № 442 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/442-92-%D0%BF>

15. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15.05.1996 № 192/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/192/96-%D0%B2%D1%80>

16. Цивільний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

17. Щодо порядку звернення стягнення на майно комунальних підприємств: Лист Міністерства юстиції України від 27.12.2004 № 25-32-3644 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v3644323-04>

18. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 24.03.2016 № 364 Про затвердження Процедури встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-16#Text>

19. Про затвердження Концепції управління охороною праці Міністерства палива та енергетики України : Наказ; Мінпаливенерго України від 01.08.2008 № 407 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/v0407558-08>

20. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ; Мінфін України від 07.02.2013 № 73 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13>

21. Аванесова Н.Е. Оцінка ефективності функціонування підприємств роздрібною торгівлі з позицій ключових зацікавлених сторін: дис. на здобуття ступеня канд. екон. наук : 08.00.04. Харків, 2009. 236 с.

22. Агаджанов Г.К. Економіка водопровідно-каналізаційних підприємств: навч. посіб. 2-е вид., перероб. та доп. Харків: ХНАМГ, 2010. 392 с.

23. Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. Фінанси підприємств: Навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни. Київ: Знання-Прес, 2009. 299 с. URL: <http://westudents.com.ua/knigi/666-fnansi-pdprimstv-Azarenkova-gm.html>.

24. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: Навч. посіб. / [Шпаньковська Н.Г., Король Г.О., Ковальчук К.Ф. та ін] /

за ред. Ковальчука К.Ф. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 328 с. URL: http://cul.com.ua/preview/analiz_gosp_dijaln.pdf

25. Багацька К.В. Ефективність комунальних підприємств (дослідження). Центр "Ейдос". 2018. URL: <https://eidos.org.ua/novyny/efektyvnist-komunalnyh-pidpryjemstv-doslidzhennya/>

26. Батракова Т.І. Управління ефективністю діяльності підприємства — запорука його успішного функціонування. Економічний аналіз у 19 т. №2. 2015. С. 13-19. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2015_19\(2\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecan_2015_19(2)_4).

27. Беялов Т. Е., Олійник А.В. Фінансова стійкість підприємства та шляхи її зміцнення. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2016. № 12(2). С. 22-26. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_12(2)_6).

28. Бержанір І.А. Діагностика показників ліквідності підприємств. Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України: колективна монографія / за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. С. 151-156. URL: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/5578>

29. Білошкурський М. В. Шляхи підвищення ефективності управління майновим потенціалом підприємства. Харків : Українська інженерно-педагогічна академія, 2013. С. 180–183.

30. Богацька Н.М., Бурлачук Н.Ю. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення. URL: http://www.rusnauka.com/34_NNM_2014/Economics/10_179929.doc.htm

31. Волков А. І. Управління майновим потенціалом машинобудівних підприємств на основі вартісного підходу. Москва: Інститут управління, бізнесу і технологій, 2011. 24 с.

32. Головка В. А. Теоретико-методичні засади визначення сутності категорії «ефективність діяльності підприємства». Науково-технічний збірник: Комунальне господарство міст. 2011. №98. С. 88-94. URL: http://eprints.kname.edu.ua/21426/1/88-94_Головка_ВА.pdf

33. Григораш О.В., Плакида С.І. Роль і місце економічної діагностики в підвищенні ефективності управління діяльністю підприємства. Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції: Актуальні проблеми економічного і соціального розвитку регіону: у т.2. Красноармійськ: КП ДонНТУ, 2011. 363с. URL: <http://ea.donntu.edu.ua/handle/123456789/20876>

34. Гуль І.Г. Аналіз наявності та використання основних засобів підприємства. URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/20358/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F_5.pdf

35. Гупало А.О. Визначення змісту понять: «ефект», «ефективність» та «результативність»: матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми формування нової економіки XXI століття» (21 - 22 грудня 2012 р.). URL: http://www.confcontact.com/20121221/3_gupalo.htm

36. Гуськова І. Б. Показники оцінки ефективності управління комунальною власністю. Теорія та практика державного управління. 2013. Вип. 1. С. 317-325. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2013_1_43.

37. Вареник В. М., Золотаренко Ю. В. Прогнозування дебіторської заборгованості підприємства: теоретичні та практичні аспекти. Інфраструктура ринку. 2018. № 18. С. 83-86. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/26_2018_ukr/14.pdf

38. Денисюк О. Г. Система управління майновим потенціалом підприємства. Вісник Житомирського державного технологічного університету. 2008. №1 (43). С. 162–171. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/27564?show=full>

39. Забаштанська Т. В. Концептуальні підходи до оцінки ефективності функціонування комунального сектора економіки. Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1 : Економіка. 2013. Вип. 3. С. 24-29. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NvChdieu_2013_3_5

40. Колесніков А. П. Засади механізму забезпечення стійкого розвитку підприємств. Інноваційна економіка. 2013. №3. С. 97-100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_3_23.
41. Константюк Н.І. Конспект лекцій з дисципліни «Оцінювання результатів діяльності підприємства» для студентів освітнього рівня бакалавр для усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» і спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2018. 69 с. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/25335/1/Конспект%20лекцій.doc>
42. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2013. 440 с. URL: http://cul.com.ua/preview/fin_anal_kosova.pdf.
43. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і планування. Київ: Центр навчальної літератури, 2014. 224с.
44. Крамаренко Г. О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 520 с.
45. Крилова І. І. Підвищення ефективності управління активами підприємств сфери водопостачання та водовідведення як фактор сталого розвитку підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 15. С. 113–120. URL: 10.32702/2306-6814.2019.15.113
46. Кунь Є.П. Місія здійснення: як модернізувати українські міста. 2018. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/columns/2018/05/30/7181721/>.
47. Лаврененко В.В., Аніськіна І.В. Сутність та складові клієнт-орієнтованого управління підприємством. Інвестиції: практика та досвід № 12. 2013. С. 58-61. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/12_2013/16.pdf.
48. Лановенко О. А. Социальная эффективность предоставления социальных услуг: критериальные показатели ее оценки. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2010. № 889. Соціологічні

дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. Вип. 25. С. 142-147. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/4986>

49. Маршалл А. Принципи економічної науки. URL: <http://www.library.fa.ru/files/Marshall.pdf>

50. Мочерний С. В., Устенко О.А. Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія» 2005. 280 с.

51. Назар М. В. Теоретичні основи ефективності кредитування сільськогосподарських підприємств. Електронний журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3965>

52. Олександренко І.В. Методичні підходи до діагностики оборотних активів підприємства. Бізнес Інформ. 2014. № 2. С. 277-283. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_2_50

53. Організація і методика економічного аналізу: Навч. посіб. / [Косова Т.Д., Сухарев П.М., Ващенко Л.О. та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 528 с. URL: http://culonline.com.ua/Books/Organiz_i_metodika_ekonom_analizu_Kosova2012.pdf.

54. Оспіщев В.І. Фінанси: Курс для фінансистів: навч. посіб. Київ. 2008. 567 с. URL: https://pidru4niki.com/1584072014533/finansi/finansi_kurs_dlya_finansistiv

55. Партин Г. О., Фаріон С.Я. Економічна сутність майнового потенціалу підприємства. Бізнес Інформ. 2013. № 6. С. 296–301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_6_52.

56. Плікус І. Й. Потенціал підприємства, його оцінка й трансформація: економічна та бухгалтерська інтерпретація. Фінанси України. 2012. № 4. С. 91–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2012_4_11.

57. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ. 2005. 627 с. URL: https://pidru4niki.com/18800413/finansi/finansoviy_menedzhment

58. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. / Добикіна О. К. та ін. Київ : Центр навч. літератури, 2007. 208 с. URL:

<http://www.dgma.donetsk.ua/docs/books/ep/%D0%9F%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0,%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0%20%D1%82%D0%B8%D1%82%D1%83%D0%BB.pdf>

59. Світлична Я.В. Оцінка та забезпечення економічної результативності функціонування дорожньо-будівельних підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.07.03 «Економіка будівництва». Харків. 2002. 19 с.

60. Семенов А. Г. Король С.А. Аналіз фінансового-господарської діяльності акціонерного товариства в умовах нестабільності. Вісник економічної науки України. 2011. №2 (20). С. 163-170. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/45722>

61. Сидоренко-Мельник Г. М., Богиня І. В. Механізм управління майновим потенціалом підприємства. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. 2016. №4 (76). С.79-86. URL: <http://journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/viewFile/1348/1183>

62. Сіменко І.В. Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. Київ: «Видавництво ЦУЛ». 2013. 384 с. URL: <https://pe.nmu.org.ua/ua/student/informzabezp/Підручник%20АГДП.pdf>

63. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: Навч. посіб. Київ: «Видавництво ЦУЛ». 2004. 460 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/343751/>

64. Сментина Н.В. Оцінка ефективності використання комунальної власності. Науковий вісник ОДЕУ. 2006. №6 (26). С. 9-16. URL: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjEn5rDqZftAhVuiIsKHUmFA10QFjABegQIARAC&url=http%3A%2F%2Fdspace.on.eu.edu.ua%2Fjspui%2Fbitstream%2F123456789%2F2125%2F1%2F%25D0%259E%25D1%2586%25D1%2596%25D0%25BD%25D0%25BA%25D0%25B0%2520%25D0>

[%25B5%25D1%2584%25D0%25B5%25D0%25BA%25D1%2582%25D0%25B8%25D0%25B2%25D0%25BD%25D0%25BE%25D1%2581%25D1%2582%25D1%2596%2520%25D0%25B2%25D0%25B8%25D0%25BA%25D0%25BE%25D1%2580%25D0%25B8%25D1%2581%25D1%2582%25D0%25B0%25D0%25BD%25D0%25BD%25D1%258F%2520%25D0%25BA%25D0%25BE%25D0%25BC%25D1%2583%25D0%25BD%25D0%25B0%25D0%25BB%25D1%258C%25D0%25BD%25D0%25BE%25D1%2597%2520%25D0%25B2%25D0%25BB%25D0%25B0%25D1%2581%25D0%25BD%25D0%25BE%25D1%2581%25D1%2582%25D1%2596.pdf&usg=AOvVaw2O8SKVbOS68Tzkpgy_eR12](#)

65. Стратегії розвитку комунального сектору міського господарства / Під науковим керівництвом і редакцією ден., професора Кучеренка В.Р і к. е. н., доцента Дзезика С.С. Одеса, 2009. 154 с. URL:

<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2364/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D1%83%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%83%20%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf>

66. Тарасенко І.О., Любенко Н.М. Фінанси підприємств: підручник. Київ.: КНУТД. 2015. 360 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1755>

67. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. 7-ме вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2016. 928 с.

68. Управління комунальною власністю в умовах реформування місцевого самоврядування та розвитку міжмуніципального співробітництва. Навчальний посібник / За заг. редакцією Шкільняка М.М., Толкованова В.В., Журавля Т.В. Київ. 2019. 345 с. URL: https://ims-ukraine.org/sites/default/files/Com_property.pdf

69. Федорусь Ю.В. Підвищення ефективності промислових підприємств переробної галузі України. Електронний журнал «Ефективна економіка» №12, 2014. Луцьк. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3933>

70. Федулова С.О. Економіка старопромислових регіонів України: сучасне розуміння та реалії. Науковий журнал: Економіка: реалії часу. 2015. №4 (20). С.12-19. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2015/No4/12-19.pdf>
71. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посіб. Київ: ДП «Видавничий дім «Персонал». 2011. 424 с. URL: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/fin_diyal_syb_gosp.pdf
72. Філіпова О.С. Сутнісна характеристика ефективності підприємств житлово-комунального господарства. Економіка і управління. 2012. № 1. С. 129-135. URL: http://kafmen.ru/library/compilations_vak/eiu/2012/1/p_129_135.pdf
73. Фінансовий менеджмент: підручник / [Мартиненко В.П., Климаш Н.І., Багацька К.В., Дем'яненко І.В., та ін.] / за заг. ред. Говорушко Т.А. Львів: «Магнолія 2006». 2014. 344 с. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/20992/1/finance%20menegment.pdf>
74. Хохлов М. П. Корнієнко О.С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. Електронне наукове фахове видання: «Економіка та суспільство». 2017. №10. С. 402–407. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-10-2017.pdf>
75. Чалапко, Л. Д. Баранов А.І. Методичні основи формування політики управління оборотними активами підприємств будівельної галузі. Економіка і регіон: наук. Вісник ПНТУ ім. Ю. Кондратюка. 2012. № 4 (35) С. 17 – 20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2012_4_6.
76. Яременко К. В. Використання факторного аналізу в процесі управління прибутковістю підприємства. URL: http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Economics/10_101707.doc.htm.
77. Звіт про результати діяльності НКРЕКП у 2019 році. НКРЕКП. URL: <https://www.nerc.gov.ua/?id=51822>

78. Необоротні активи для продажу. Вісник: Офіційно про податки. Офіційне видання державної фіскальної служби. 2016 №12 (870). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9536>
79. Організація та ефективність збуту металопластикових виробів. 2015. URL: https://knowledge.allbest.ru/marketing/2c0b65635a3ac69a5d43a88421316d26_0.html
80. Офіційний сайт КП «Тернопільводоканал». Водопостачання. URL: <http://www.vodokanal.te.ua/pro-nas/technichna-harakteristika/vodopostachania>
81. Офіційний сайт. «Альфа-Банк»: URL: <https://alfabank.ua/small-business/get-money/factoring>
82. Офіційний сайт. КП «Тернопільводоканал». Водопровід. URL: <http://www.vodokanal.te.ua/pro-nas/istoria-pidpriemstva/vodoprovod>
83. Офіційний сайт. Тернопільська обласна рада. URL: <http://te-rada.org/list/?type=view&id=10141>
84. Реконструкція водопровідних мереж по вул. Трускавецькій в м. Дрогобичі. URL: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Project-annotation-full?PROJT=10689>
85. Система очистки води. ОНІКО. URL: <https://oniko.ua/products/water-supply/sistemi-ochistki-vodi/>
86. Україна у цифрах 2019. Статистичний збірник Державної служби статистики України. Київ, 2020. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/07/zb_Ukraine%20in%20figures_u.pdf
87. Цивільний захист. Інтернет-портал Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАНУ. URL: <http://www.materials.kiev.ua/civil-security/civildefense.html>

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Засадні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"**
Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА**
Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**
Вид економічної діяльності **Забір, очищення та постачання води**
Середня кількість працівників **1 537**
Адреса, телефон **вулиця Тиньшорова, буд. 7, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46008**
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФІ
за КВЕД

КОДІ		
2016	01	01
03353845		
6110100000		
150		
36.00		

V
-

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2015** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	234	230
первісна вартість	1001	483	516
накопичена амортизація	1002	249	286
Незавершені капітальні інвестиції	1003	1 584	1 706
Основні засоби	1010	66 065	71 204
первісна вартість	1011	119 016	127 699
знос	1012	52 951	56 495
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	67 883	73 140
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 164	1 187
Виробничі запаси	1101	1 164	1 187
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10 110	11 431
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	33	63
з бюджетом	1135	65	193
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	193
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	51	50
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	93	19
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	19	12 643
Готівка	1166	1	4
Рахунки в банках	1167	18	12 639
Витрати майбутніх періодів	1170	1 596	1 599
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах валових виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1	996
Усього за розділом II	1195	13 132	28 181
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	81 015	101 321

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	65 000	70 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	7 363	7 223
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(4 877)	(8 772)
Неоплачений капітал	1425	(2 172)	(647)
Виключений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	65 314	67 804
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	1 656	15 120
Інші довгострокові зобов'язання	1515	755	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 411	15 120
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	860	875
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	6 188	6 108
розрахунками з бюджетом	1620	1 659	3 411
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	758	912
розрахунками з оплати праці	1630	1 482	1 623
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 215	4 361
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	21	17
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	54	395
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 053	693
Усього за розділом III	1695	13 290	18 397
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	81 015	101 321

Керівник

Кузьма В.А.

Головний бухгалтер

Муляр Л.П.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"**

Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**

Вид економічної діяльності **Забір, очищення та постачання води**

Середня кількість працівників **1 503**

Адреса, телефон **вулиця Танцюрова, буд. 7, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46008**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДІ		
2017	01	01
03353845		
6110100000		
150		
36.00		

✓

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2016** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
І	2	3	4
І. Нематеріальні активи			
Нематеріальні активи	1000	230	201
первісна вартість	1001	516	525
накопичена амортизація	1002	286	324
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 706	1 956
Основні засоби	1010	71 204	85 546
первісна вартість	1011	127 699	146 657
знос	1012	56 493	61 111
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвил	1050	-	-
Відстрочені аквизиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервах фондів	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	73 140	87 703
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 187	1 797
Виробничі запаси	1101	1 187	1 797
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11 431	13 667
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	63	930
з бюджетом	1135	193	174
у тому числі з податку на прибуток	1136	193	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	50	41
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19	33
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 643	10 508
Готівка	1166	4	6
Розумки в банках	1167	12 639	10 502
Витрати майбутніх періодів	1170	1 599	1 598
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	996	661
Усього за розділом II	1195	28 181	29 409
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	101 321	117 112

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	70 000	80 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	7 223	7 112
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8 772)	(12 749)
Неоплачений капітал	1425	(647)	(3 780)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	67 804	70 583
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	15 120	25 935
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	15 120	25 935
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	875	865
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	6 108	4 828
розрахунками з бюджетом	1620	3 411	2 054
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	912	495
розрахунками з оплати праці	1630	1 623	1 802
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4 361	10 407
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	17	71
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	395	50
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	695	22
Усього за розділом III	1695	18 397	20 594
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	101 321	117 112

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Муляр Леся Петрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	ТЕРНОПІЛЬСЬКА	за СДРГОУ	2018 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	03353845
Вид економічної діяльності	Забір, очищення та постачання води	за КОПФГ	6110100000
Середня кількість працівників	486	за КВЕД	150
Адреса, телефон	вулиця Танцюрова, буд. 7, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46008		36.00
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Зйту про фінансові результати (Зйту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			V
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2017 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	201	234
первісна вартість	1001	525	614
накопичена амортизація	1002	324	380
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 956	3 145
Основні засоби	1010	85 546	105 246
первісна вартість	1011	146 657	172 167
знос	1012	61 111	66 921
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвил	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні втрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	87 703	108 625
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 797	2 123
Виробничі запаси	1101	1 797	2 123
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Державні перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	13 667	11 962
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	950	1 600
з бюджетом	1135	174	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	41	43
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33	89
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 508	1 203
Готівка	1166	6	5
Розрахунки в банках	1167	10 502	1 198
Витрати майбутніх періодів	1170	1 598	1 604
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	661	598
Усього за розділом II	1195	29 409	19 222
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	117 112	127 847

Пасив	Код р/в/с	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	80 000	90 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	7 112	6 923
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(12 749)	(13 498)
Неоплачений капітал	1425	(3 780)	(4 331)
Вислучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	70 583	79 094
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	25 935	26 771
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань		-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	25 935	26 771
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	865	997
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 828	2 916
розрахунками з бюджетом	1620	2 054	3 574
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	495	713
розрахунками з оплати праці	1630	1 802	2 536
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	10 407	11 172
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	71	49
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	50	17
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	22	8
Усього за розділом III	1695	20 594	21 982
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	117 112	127 847

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Муляр Лєся Петрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Звітний баланс до фінансової звітності"

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ
СТРИМАНО

Вх. № 20-22 р.

Підприємство: Комуніальне підприємство "Тернопільводоканал" Дата (рік, місяць, число): 2019 01 01

Територія: Тернопільська обл. за СДРПОУ: 03353845

Організаційно-правова форма господарювання: Комуніальне підприємство за КОАТУУ: 6110100000

Вид економічної діяльності: Забір, очищення та постачання води за КОСДП: 150

Середня кількість працівників: 477 за КВЕД: 36.00

Адреса, телефон: вулиця Танцюрова, буд. 7, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛ., 46008 525220

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку (окрім розділу IV "Звіт про фінансові результати" (Звіт про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено і зробила позначку "V" у відповідній клітинці:
за національними (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД: 1801001

А К Т И В	Код риєса	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	234	204
первісна вартість	1001	614	643
накопичена амортизація	1002	380	439
Незакінчені капітальні інвестиції	1005	3 145	6 530
Основні засоби	1010	105 246	113 237
первісна вартість	1011	172 167	186 512
знош	1012	66 921	73 275
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знош інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1050	-	-
інші фінансові інвестиції	1055	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гроші	1050	-	-
Відстрочені акціонерні витрати	1060	-	-
Запаси коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	108 625	119 971
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 123	2 928
Виробничі запаси	1101	2 123	2 928
Незакінчені виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити встрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11 962	18 324
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 600	21 125
з бюджетом	1135	-	-
з тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	43	60
Інші поточна дебіторська заборгованість	1155	89	90
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 203	744
Готівка	1166	5	3
Расунки в банках	1167	1 198	737
Витрати майбутніх періодів	1170	1 604	1 608
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах наступних виплат	1182	-	-
резервах непрацьованих премій	1183	-	-

Продовження додатка А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші обороти активи	1190	598	-
Усього за розділом II	1195	19 222	44 888
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	127 847	164 859

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	90 000	100 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	6 923	9 234
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Переходілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(13 498)	(28 659)
Неоплачений капітал	1425	(4 331)	(3 470)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	79 094	77 105
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	26 771	48 283
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Грошові допомоги	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Привзовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	26 771	48 283
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	997	495
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 916	20 110
розрахунками з бюджетом	1620	3 574	6 510
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	713	977
розрахунками з оплати праці	1630	2 536	3 567
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	11 172	4 857
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	49	84
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	17	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	8	2 871
Усього за розділом III	1695	21 982	39 471
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	127 847	164 859

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Мушур Леся Петрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Заклади вигоди до фінансової звітності"

Підприємство	Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"	Дата (рік, місяць, число)	2020	01	01
Територія	ТЕРНОПІЛЬСЬКА	за ЄДРПОУ	03353845		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	6110100000		
Вид економічної діяльності	Збір, очищення та постачання води	за КОПФГ	150		
Середня кількість працівників	508	за КВЕД	36.00		
Адреса, телефон	вулиця Тавицорова, буд. 7, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46008		525220		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	204	203
первісна вартість	1001	643	687
накопичена амортизація	1002	439	484
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 530	30 891
Основи засоби	1010	113 237	130 582
первісна вартість	1011	186 512	211 468
знос	1012	73 275	80 886
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	119 971	161 676
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 928	3 611
Виробничі запаси	1101	2 928	3 611
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	18 324	25 078
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	21 125	43 269
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	1
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	60	191
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	99	183
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	744	67 736
Готівка	1166	3	6
Рахунки в банках	1167	737	67 592
Витрати майбутніх періодів	1170	1 608	1 575
Частка перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатка А

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	5 578
Усього за розділом II	1195	44 888	147 224
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	164 859	308 900

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	100 000	110 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	9 234	8 934
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(28 659)	(17 557)
Неоплачений капітал	1425	(3 470)	(277)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	77 105	101 100
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	48 283	149 408
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	48 283	149 408
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	495	1 484
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	20 110	34 683
розрахунками з бюджетом	1620	6 510	4 743
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	977	1 223
розрахунками з оплати праці	1630	3 567	4 386
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	4 857	2 703
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	84	99
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	1 444
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2 871	7 627
Усього за розділом III	1695	39 471	58 392
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	164 859	308 900

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Муляр Леся Петрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатка А

Підприємство Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2016	01	01
03353845		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2015 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	76 499	68 680
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(77 158)	(65 234)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	3 446
збиток	2095	(659)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	8 152	7 855
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 111)	(3 269)
Витрати на збут	2150	(4 609)	(3 677)
Інші операційні витрати	2180	(2 286)	(3 015)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	1 340
збиток	2195	(3 513)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 542	517
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(194)	(146)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 730)	(25)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка А

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	1 686
збиток	2295	(3 895)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(214)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	1 472
збиток	2355	(3 895)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(3 895)	1 472

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	36 982	33 053
Витрати на оплату праці	2505	26 693	20 794
Відрахування на соціальні заходи	2510	9 759	7 728
Амортизація	2515	3 777	3 602
Інші операційні витрати	2520	12 877	10 189
Разом	2550	90 088	75 366

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Кузьма В.А.

Головний бухгалтер

Муляр Л.П.

Продовження додатка А

Підприємство	Комунальне підприємство "Тернопільводоканал" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2017	01	01
			03353845		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	87 939	76 499
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(80 239)	(77 158)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	7 700	-
збиток	2095	(-)	(659)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 259	8 152
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(4 268)	(4 111)
Витрати на збут	2150	(6 168)	(4 609)
Інші операційні витрати	2180	(5 528)	(2 286)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(3 005)	(3 513)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	3 794	1 542
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(387)	(194)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 379)	(1 730)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка А

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(3 977)	(3 895)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(3 977)	(3 895)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(3 977)	(3 895)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	44 138	36 982
Витрати на оплату праці	2505	26 580	26 693
Відрахування на соціальні заходи	2510	5 732	9 759
Амортизація	2515	4 579	3 777
Інші операційні витрати	2520	19 940	12 877
Разом	2550	100 969	90 088

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Муляр Леся Петрівна

Продовження додатка А

Підприємство	Комунальне підприємство "Тернопільводоканал" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за СДРІТОУ	КОДИ		
			2018	01	01
			03353845		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	111 503	87 939
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(98 847)	(80 239)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	12 656	7 700
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 886	5 259
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 229)	(4 268)
Витрати на збут	2150	(8 479)	(6 168)
Інші операційні витрати	2180	(2 762)	(5 528)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	72	-
збиток	2195	(-)	(3 005)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1 740	3 794
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(550)	(387)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 011)	(4 379)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка А

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(749)	(3 977)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(749)	(3 977)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(749)	(3 977)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	52 317	44 138
Витрати на оплату праці	2505	34 638	26 580
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 439	5 732
Амортизація	2515	6 227	4 579
Інші операційні витрати	2520	17 257	19 940
Разом	2550	117 878	100 969

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Кузьма Володимир Антонович

Муляр Леся Петрівна

Продовження додатка А

Підприємство Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
03353845		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	127 600	111 503
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(126 237)	(98 847)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	1 363	12 656
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 628	3 886
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коїтів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(6 983)	(5 229)
Витрати на збут	2150	(7 882)	(8 479)
Інші операційні витрати	2180	(2 912)	(2 762)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	72
збиток	2195	(14 786)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	4 167	1 740
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(626)	(550)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 916)	(2 011)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка А

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(15 161)	(749)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(15 161)	(749)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(15 161)	(749)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	63 714	52 317
Витрати на оплату праці	2505	46 320	34 638
Відрахування на соціальні заходи	2510	9 899	7 439
Амортизація	2515	6 959	6 227
Інші операційні витрати	2520	21 664	17 257
Разом	2550	148 556	117 878

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник:

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Мудяр Леся Петрівна

Продовження додатка А

Підприємство **Комунальне підприємство "Тернопільводоканал"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
03353845		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2019** р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	174 869	127 600
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(151 199)	(126 237)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	23 670	1 363
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	1 516	1 628
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 361)	(6 983)
Витрати на збут	2150	(9 913)	(7 882)
Інші операційні витрати	2180	(4 618)	(2 912)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	294	-
збиток	2195	(-)	(14 786)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	17 096	4 167
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(759)	(626)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(5 582)	(3 916)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка А

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	11 049	-
збиток	2295	(-)	(15 161)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11 049	-
збиток	2355	(-)	(15 161)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11 049	(15 161)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	71 100	63 714
Витрати на оплату праці	2505	62 468	46 320
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 363	9 899
Амортизація	2515	8 217	6 959
Інші операційні витрати	2520	27 284	21 664
Разом	2550	182 432	148 556

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Кузьма Володимир Антонович

Головний бухгалтер

Муляр Леся Петрівна

Додаток Б

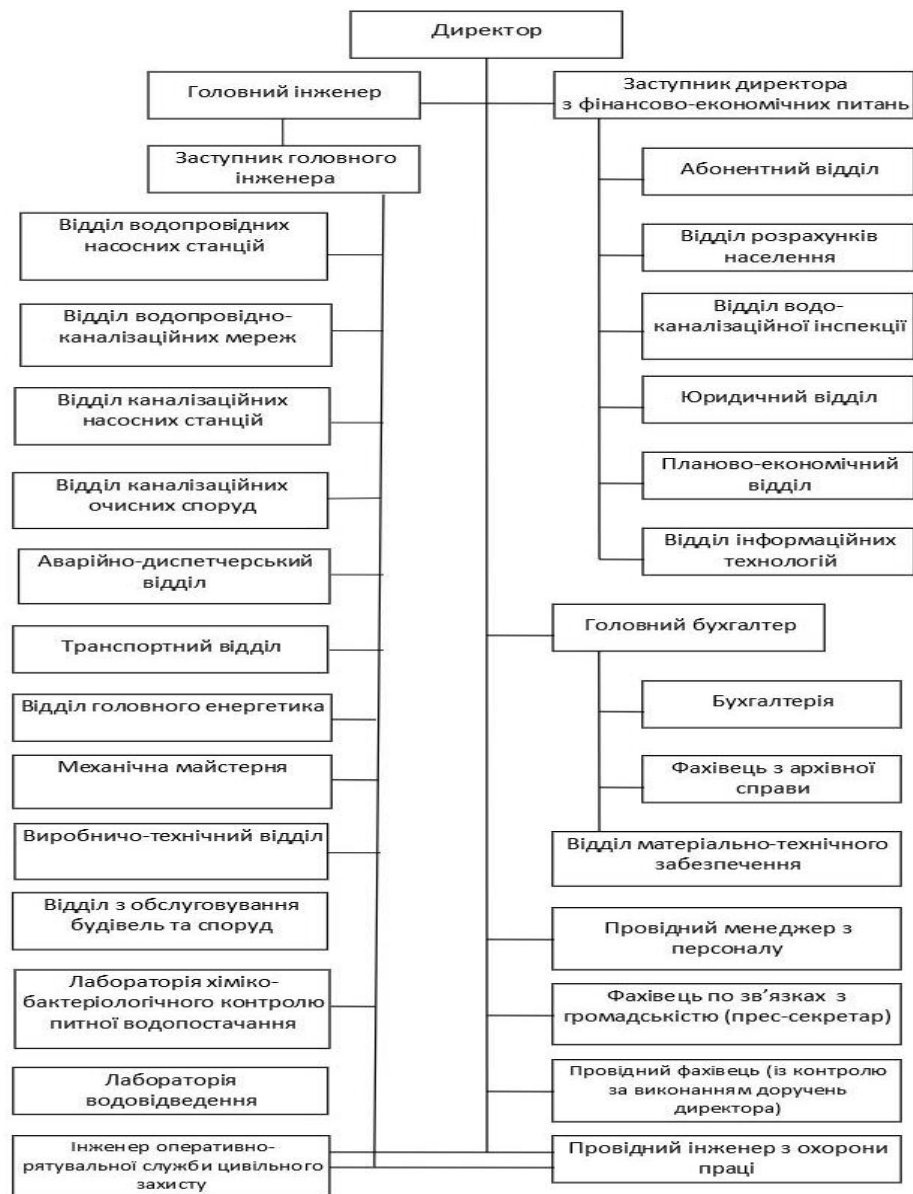

Рисунок Б.1 Організаційна структура КП «Тернопільводоканал» [80]

Додаток В

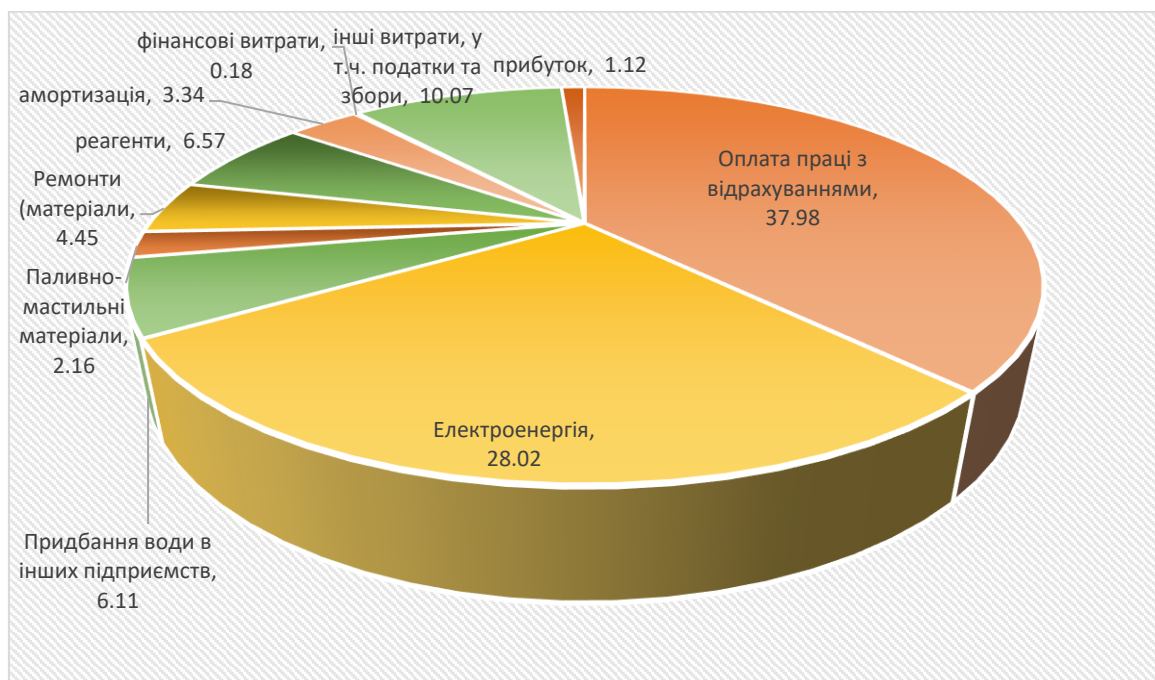

Рисунок В.1. Структура середньозваженого тарифу на централізоване водопостачання, 2019 рік, % / м3 [77]

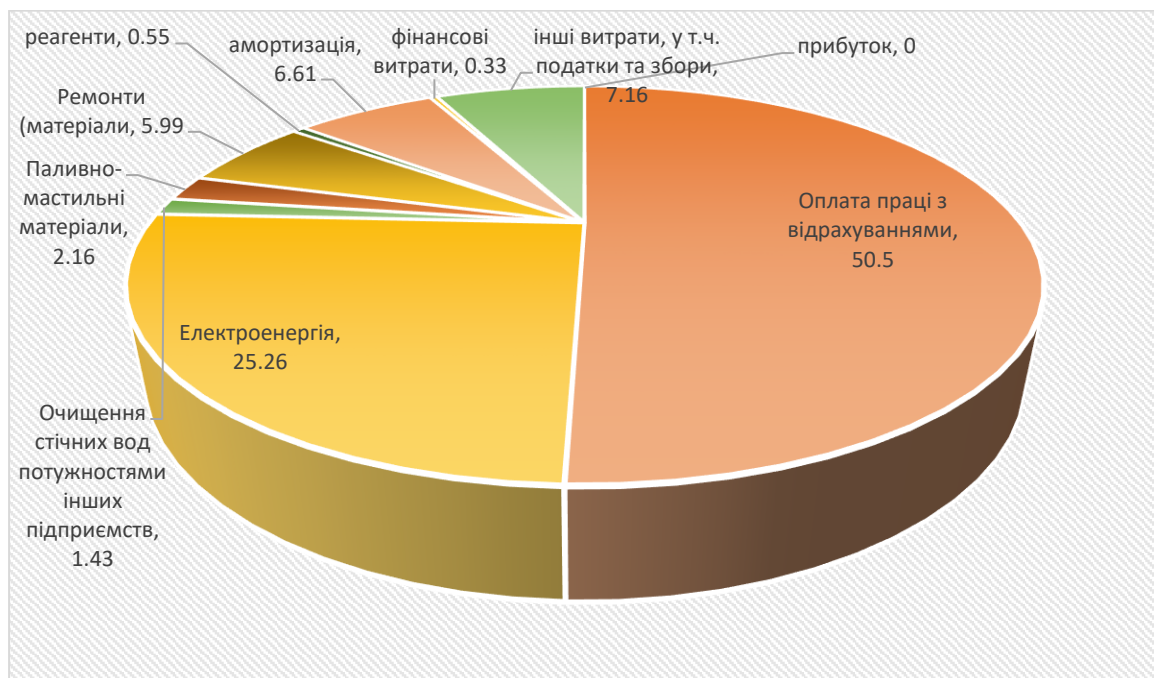

Рисунок В.2. Структура середньозваженого тарифу на централізоване водовідведення, 2019 рік, % /м3 [77]

Додаток Г

Таблиця Г.1.

Динаміка і структура пасивів балансу КП «Тернопільводоканал»

протягом 2015–2019 рр.

Назва статті	2015р.		2016р		2017 р.		2018 р.		2019 р.		Відхилення 2019 до 2015 рр.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+/-	%	П. с.
Статутний капітал	70000	69,09	80000	68,31	90000	70,40	100000	60,66	110000	35,61	40000	57,14	-33,48
Інший додатковий капітал	7223	7,13	7112	6,07	6923	5,42	9234	5,60	8934	2,89	1711	23,69	-4,24
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-8772	-8,66	-12749	-10,89	-13498	-10,56	-28659	-17,38	-17557	-5,68	-8785	100,15	2,97
Неоплачений капітал	-647	-0,64	-3780	-3,23	-4331	-3,39	-3470	-2,10	-277	-0,09	370	-57,19	0,55
Усього за розділом I	67804	66,92	70583	60,27	79094	61,87	77105	46,77	101100	32,73	33296	49,11	-34,19
Усього за розділом II. Довгострокові зобов'язання	15120	14,92	25935	22,15	26771	20,94	48283	29,29	149408	48,37	134288	888,15	33,44
Короткострокові кредити банків	875	0,86	865	0,74	997	0,78	495	0,30	1484	0,48	609	169,60	-0,38
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	6108	6,03	4828	4,12	2916	2,28	20110	12,20	34683	11,23	28575	467,83	5,20
Поточні зобов'язання за розрахунки:													
з бюджетом	3411	3,37	2054	1,75	3574	2,80	6510	3,95	4743	1,54	1332	39,05	-1,83
зі страхування	912	0,90	495	0,42	713	0,56	977	0,59	1223	0,40	311	34,10	-0,50
з оплати праці	1623	1,60	1802	1,54	2536	1,98	3567	2,16	4386	1,42	2763	170,24	-0,18
за одержаними авансами	4361	4,30	10407	8,89	11172	8,74	4857	2,95	2703	0,88	-1658	-38,02	-3,43
із внутрішніх розрахунків	17	0,02	71	0,06	49	0,04	84	0,05	99	0,03	82	482,35	0,02
Поточні забезпечення	395	0,39	50	0,04	17	0,01	-		1444	0,47		265,57	0,08
Інші поточні зобов'язання	695	0,69	22	0,02	8	0,01	2871	1,74	7627	2,47	6932	997,41	1,78
Усього за розділом III. Короткострокові зобов'язання	18397	18,16	20594	17,58	21982	17,19	39471	23,94	58392	18,90	39995	217,40	0,75
Баланс	101321	100	117112	100	127847	100	164859	100	308900	100	207579	204,87	x

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Додаток Д

Таблиця Д.1

Аналіз динаміки і структури активів КП «Тернопільводоканал» протягом 2015–2019 рр.

Назва статті	2015р.		2016р		2017 р.		2018 р.		2019 р.		Відхилення 2019до 2015 рр.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+/-	%	П. с.
I Необоротні активи													
Нематеріальні активи	230	0,2 3	201	0,1 7	234	0,18	204	0,12	203	0,07	-27	- 11,7	- 0,1 6
Основні засоби	71204	70, 3	85546	73, 0	10524 6	82,3	11323 7	68,7	13058 2	42,3	59378	83,4	-28
Усього за розділом I	73140	72, 2	87703	74, 9	10862 5	84,9	11997 1	72,8	16167 6	52,3	88536	121, 1	- 19, 9
II. Оборотні активи													
Виробничі запаси	1187	1,2	1797	1,5	2123	1,7	2928	1,8	3611	1,2	2424	204, 2	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11431	11, 3	13667	11, 7	11962	9,4	18324	11,1	25078	8,1	13647	119, 4	- 3,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками:													
з бюджетом	193	0,2	174	0,1	-	-	-	-	-	-	-193	0	- 0,2
за виданими авансами	63	0,1	930	0,8	1600	1,3	21125	12,8	43269	14,0	43206	у 60 разів	13, 9
із внутрішніх розрахунків	50	0,0	41	0,0	43	0,0	60	0,0	191	0,1	141	282	0,1
Інша поточна дебіторська заборгованість	19	0,0	33	0,0	89	0,0	99	0,1	185	0,1	166	873, 7	0,1
Грошові кошти та їх еквіваленти:	12643	12, 5	10508	9,0	1203	0,9	744	0,5	67736	21,9	55093	435, 8	9,4
Інші оборотні активи	996	1,0	661	0,6	598	0,5	-	-	5578	1,8	4582	460, 0	0,8
Усього за розділом II	28181	27, 8	29409	25, 1	19222	15,1	44888	27,2	14722 4	47,7	11904 3	422, 4	19, 9
Баланс	10132 1	100	11711 2	100	12784 7	100, 0	16485 9	100, 0	30890 0	100, 0	20757 9	204, 9	х

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП
«Тернопільводоканал»

Додаток Е

Рисунок Е.1 Обладнання, що потребує заміни [80]

Додаток Ж

Інформація про дебіторську заборгованість за серпень 2020 року по КП «Тернопільводоканал» (тис.грн) [80]

	Текст	Сальдо на 01.08.2020р.		Нарахування		Оплата	Сальдо на 01.09.2020р.		Відсоток оплат	
		Дебет	Кредит	Липень	Серпень	Серпень	Дебет	Кредит	до поточного періоду	до попереднього періоду
	ВСЬОГО дебіторська заборгованість, в т.ч.:	36874,5	-2323,0	24766,0	23325,0	20663,7	39414,8	-2202,0	88,6	83,4
1.	Населення, в т.ч.:	30159,1	-1483,8	16329,7	16031,8	14974,2	31143,6	-1410,7	93,4	91,7
1.1.	населення (без пільг і субсидій)	30092,1	-1483,8	16279,4	15975,9	14923,9	31071,0	-1410,7	93,4	91,7
1.2.	пільги та субсидії	28,7	0,0	28,7	30,5	28,7	30,5	0,0	94,1	100,0
1.3.	дотація (села Івачів, Плутича)	38,3	0,0	21,6	25,4	21,6	42,1	0,0	85,0	100,0
2.	Юридичні споживачі, в т.ч.:	6715,4	-839,2	8436,3	7293,2	5689,5	8271,2	-791,3	78,0	67,4
2.1.	гуртожитки та ОСББ (двосторонні та тристоронні договори)	139,5	-23,8	524,8	546,1	493,1	188,8	-20,1	90,3	94,0
2.2.	бюджетні організації, в т.ч.:	633,6	-17,6	1877,6	1471,6	1322,6	782,6	-17,6	89,9	70,4
1.2.1.	організ. та установи міського бюджету	295,4	-4,2	849,9	644,7	732,0	209,9	-6,0	113,5	86,1
1.2.2.	організ. та установи облас. бюджету	30,0	-2,6	506,9	385,1	332,2	82,6	-2,3	86,3	65,5
1.2.3.	організ. та установи держав. бюджету	279,8	-10,8	489,8	414,2	255,0	437,5	-9,3	61,6	52,1
1.2.4.	організ. та установи район. бюджету	28,4	0,0	31,0	27,6	3,4	52,6	0,0	12,3	11,0
2.3.	інші споживачі	5942,3	-797,8	6033,9	5275,5	3873,8	7299,8	-753,6	73,4	64,2
	Населення в цілому	30298,6	-1507,6	16854,5	16577,9	15467,3	31332,4	-1430,8	93,3	91,8
	ВСЬОГО дебіторська заборгованість за послуги централізованого постачання холодної води та водовідведення, в т.ч.:	1126,9	-0,1	433,0	437,5	388,0	1176,3	0,0	88,7	89,6
1.	Абонентське обслуговування (згідно рішення ВК ТМР)	13,7	0,0	0,0	0,0	0,1	13,6	0,0	-	-
2.	Абонентське обслуговування (згідно постанови КМУ №690)	82,2	0,0	19,0	23,3	8,6	96,9	0,0	36,9	45,3
3.	Аварійне обслуговування ВРН	1026,5	0,0	411,4	411,9	378,2	1060,2	0,0	91,8	91,9
4.	Аварійне обслуговування (АВ)	4,5	-0,1	2,6	2,3	1,1	5,6	0,0	47,8	42,3
	ВСЬОГО дебіторська заборгованість по внесках за обслуговування та заміну вузлів обліку, в т.ч.:	742,5	-4,1	620,2	-2,7	435,2	304,6	-4,1	-	-
1.	Обслуговування ВКО	540,6	-0,9	459,0	-2,7	318,5	219,4	-0,9	-	69,4
2.	Заміна ВКО	200,7	-3,2	160,0	0,0	116,7	84,0	-3,2	-	72,9
3.	Пільги та субсидії	1,2	0,0	1,2	0,0	0,0	1,2	0,0	-	0,0

Додаток И

Таблиця И.1

Структура витрат на охорону праці в період 2015-2019 рр.

Основні напрямки витрат	Роки				
	2015	2016	2017	2018	2019
Спецодяг та спецвзуття	293,1 (55,5%)	346,8 (56,4%)	394,1 (49,3%)	530,5 (61,0%)	665,1 (52,9%)
Молоко	175,6 (33,2%)	182,2 (29,6%)	252,1 (31,5%)	238,8 (27,4%)	266,1 (21,2%)
Медогляд працівників	23,25 (4,4%)	41,2 (6,7%)	61,1 (7,7%)	61,9 (7,1%)	79,4 (6,3%)
Страхування хімічно-небезпечних об'єктів, членів добровільної пожежної дружини	14,7 (2,8%)	14,7 (2,4%)	14,7 (1,8%)	14,7 (1,8%)	32,8 (2,6%)
Витрати, пов'язані з дотриманням законодавства з ОП (атестація робочих місць за умовами праці, отримання дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки, на експлуатацію устаткування підвищеної небезпеки, техогляд кран-балок тощо)	5,3 (1%)	6,2 (1%)	5,1 (0,6%)	1,2 (0,2%)	163,5 (13%)
Мило та миючі засоби	9,2 (1,7%)	8,6 (1,4%)	13,3 (1,7%)	13,4 (1,5%)	11,6 (1%)
Інші (стенди візуалізації з ОП, цивільного захисту, пожежної, техногенної та електробезпеки, друкована продукція-нормативно-правові акти з питань ОП, правила)	7,4 (1,4)	15,2 (2,5%)	58,8 (7,4%)	8,7 (1%)	39,5 (3%)

Джерело: [80]

Додаток К

Таблиця К.1

**Карта умов праці на ВВНС, крім ВВНС-3 на КП «Тернопільводоканал»,
на дату дослідження (15.07.2019р.)**

№ з/п	Фактори виробничого середовища	Нормативні ГДК, ГДР	Фактичний стан факторів	Хст, балів	Т	Хфакт, балів
1.	Шкідливі хімічні речовини. мг/м ³ : 1 клас небезпеки					
	2 клас небезпеки					
	3-4 клас небезпеки Сіркководень	10,0	< 5,00	-	-	-
2.	Пил, мг/м ³	-	-	-	-	-
3.	Вібрація, дБ	92/-	94/-	1	0,862	0,862
4.	Шум, дБА	80	81	1	0,862	0,862
5.	Інфрачервоне випромінювання, Вт/м ²	-	-	-	-	-
6.	Неіонізуюче випромінювання: -ВЧ (високочастотне), Вт/м ²	-	-	-	-	-
	-УВЧ (ультрависокочастотне), Вт/м ²	-	-	-	-	-
	-НВЧ (надвисокочастотне), МкВт/см ²	-	-	-	-	-
7.	Температура повітря на робочому місці (в приміщенні), °С	15-27	25,80	-	-	-
8.	Важкість праці	-	-	-	-	-

Джерело: [80]

Додаток Л

Таблиця Л.1

Перелік основних засобів КП «Тернопільводоканал», що не використовуються станом на 31.12.2019 р.

№ з/п	Марка техніки, назва засобів	Рік випуску	Тип техніки	Вид палива	Початкова ціна без ПДВ, грн.
1	ГАЗ 3307 ФІА	2005	спеціалізований вантажний фургон ізотермічний	Бензин, газ	28 000,00
2	УАЗ 3163010 («Patriot»)	2005	легковий універсал	бензин	48 000,00
3	УАЗ 31519	2004	легковий універсал	бензин	42 700,00
4	Toyota Camry	2006	легковий автомобіль	дизпаливо	110 293,00
5	КРАЗ, 250 КС 4562	1992	вантажний автомобіль	бензин	123 400,00
Разом на суму					352 393,00

Джерело [80]

Таблиця Л.2

Розрахунок орендної плати за місяць

№ з/п	Найменування орендованих приміщень	Одиниця виміру орендованих приміщень	Кількість	Вартість орендної плати за одиницю площі, з ПДВ, грн.	Сума орендної плати, з ПДВ, грн.
1	Лабораторно-побутово-виробничий корпус каналізаційних очисних споруд, прохідна	кв.м	364,00	182,50	66430,00
2	Склад	кв.м	56,00	182,50	10220,00
Всього, з ПДВ			420,00		76650,00
З них ПДВ, 20%			-		12775,00

Джерело [80]

Додаток М

Таблиця М.1

Залишки дебіторської заборгованості по КП «Тернопільводоканал» за 2015 -2019 рр. *

Статті дебіторської заборгованості	Роки, тис. грн.									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	Сума	%	Сума	%	Сума	%	Сума	%	Сума	%
1. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	11431,0	100	13667	100	11962	100	18324	100	25078	100
1.1. Населення	9359,70	81,88	11119,47	81,36	9611,47	80,35	14683,02	80,13	20057,38	79,98
1.2. Юридичні споживачі	2071,30	18,12	2547,53	18,64	2350,53	19,65	3641,98	19,87	5020,62	20,02

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Таблиця М.2

Вихідні дані для розрахунку рентабельності власного капіталу КП «Тернопільводоканал», за 2015-2019 роки *

Показник	Роки					Відхилення 2019 до 2015 рр. +/-
	2015	2016	2017	2018	2019	
Рентабельність продажу (ROS)	- 0,05	- 0,05	- 0,01	- 0,12	0,06	0,114
Коефіцієнт оборотності активів (TAT)	0,76	0,75	0,87	0,77	0,57	-0,19
Мультиплікатор власного капіталу (EM)	1,49	1,65	1,62	2,13	3,05	1,56
Рентабельність власного капіталу (ROE)	- 0,06	- 0,06	- 0,01	- 0,20	0,11	0,17

* Примітка. Розраховано автором на основі фінансової звітності КП «Тернопільводоканал»

Додаток Н

АНКЕТА

для вивчення громадської думки щодо розвитку централізованого водопостачання

Дане опитування проводилось для визначення реального попиту мешканців м. Тернополя на послуги централізованого водопостачання.

Опитування організоване Фармеґою Ю.В. (студентом ТНТУ ім. І.Пулюя), в рамках проходження переддипломної практики, в період (22.06.2020-26.07.2020).

Інформація буде використовуватись в узагальненому вигляді для написання звіту з практики та розробки пропозицій під час написання кваліфікаційної роботи магістра.

Зведені результати опитувань

Всього брало участь в опитуванні – 54 людини.

1. Де Ви живете?

a) Багатоквартирний будинок	43
b) Приватний сектор	11

2. Чи задоволені Ви поточним станом водопостачання (чистотою, безпекою, смаком?)?

a) Дуже задоволений	26
b) Частково задоволений (-а)	18
c) Скоріше незадоволений (-а)	2
d) Дуже незадоволений (-а)	5
e) Не знаю/ не можу сказати	3

3. Чи згодні Ви щомісячно сплачувати тариф на питну воду у розмірі 12,88 грн. за м³?

a) так, згоден	8
b) ні, не згоден, це дорого	46
c) затрудняюсь відповісти	0

4. Якщо водопостачання покращиться, скільки Ви (Ваша сім'я) готові платити за цю послугу – за 1 м³?

a) До 12,89 грн за 1 м³ (поточний тариф)	46
b) Від 14 до 16 грн за 1 м³	5
c) Від 16 до 19 грн за 1 м³	3
d) Понад 20 грн за 1 м³	0
e) Важко відповісти	0

5. Чи готові Ви погашати повну вартість за спожиті послуги водопостачання в терміни?

a) Цілком готовий	13
b) Готовий певною мірою	27
c) Зовсім не готовий	4
d) Не знаю/не можу сказати	10

6. Чи будете Ви своєчасно оплачувати рахунки водопостачання та водовідведення, якщо за це водоканал запропонує знижку 5%?

a) Так	41
b) Ні	8
c) Не знаю/не можу сказати	5

Дата проведення: 21-23.07.2020 Затверджено керівником від бази практики

Додаток П

Таблиця П.1

Таблиця розрахунків для визначення коефіцієнта кореляції КП «Тернопільводоканал»

Роки	Дебіторська заборгованість (X)	Чистий дохід(Y),	Прибуток (Z)	Влас-ний капітал(K)	$(X-\bar{X})$	$(Y-\bar{Y})$	$(Z-\bar{Z})$	$(K-\bar{K})$	$(X-\bar{X}) * (Y-\bar{Y})$	$(X-\bar{X}) * (Z-\bar{Z})$	$(X-\bar{X}) * (K-\bar{K})$	$(X-\bar{X})^2$	$(Y-\bar{Y})^2$	$(Z-\bar{Z})^2$	$(K-\bar{K})^2$
2015	11431,0	76499	-3895	67804	-3483,64	-52870,14	-7356,45	-18736,17	184180534,5	25627223,49	65270071,25	12135747,65	2795251703,62	54117356,6	351044066,3
2016	13667,0	87939	-3977	70583	-1247,64	-41430	-7438,45	-15957,17	51689725,2	9080507,76	19908803,57	1556605,57	1716444900	55330538,4	254631274,4
2017	11962,00	111503	-749	79094	-2952,64	-17866,14	-4210,45	-7446,17	52752279,6	12431943,08	21985859,38	8718082,97	319198958,49	17727889,2	55445447,67
2018	18324,0	127600	-15161	77105	3409,36	-1469,14	-18622,45	-9435,17	-5008827,15	63490636,13	-32167891,19	11623735,61	2158372,34	346795644	89022432,93
2019	25078,00	174600	11049	101100	10163,36	45230,86	7587,55	14559,83	459697513,3	77115002,17	147976793,83	103293886,5	2045829791,72	57570915	211988649,6
2020	10034,96	189159,89	24587,74	114638,74	-4421,07	61276,41	22611,91	85054,12	-270907604	-99968950	-376030643,6	19545904,16	3754798422	668824423,5	1078091913
сума	91249,11	767300,89	11854,7	510324,74	7603,07	-7128,15	-71,89	48039,27	472403621,1	87776362,63	-153057006,7	156873962,5	10633682148	1042840817	8196335200